

**ග්‍රාමීය/ප්‍රජා සංවර්ධන සැලැස්ම සහ කළමනාකරණය සඳහා වූ
සහභාගිත්ව ක්‍රමෝපායන් පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන
2005 මාර්තු 14-17**

*(හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය හා
විංශලාදේශයේ පිහිටි ඒකාබද්ධ ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා වන ආසියානු සහ පැසිපික්
කලාපීය මධ්‍යස්ථානයෙහි අනුග්‍රහයෙනි.)*

කෙසේත්‍ර අධ්‍යයන වාර්තාව

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
114, විජේරාම මාවත,
කොළඹ 07.

06
2009/06
2010/04

06

මාලිගා/ පුස්තකාල සංවර්ධන සැලැස්ම සහ කළමනාකරණය සඳහා වූ
සහභාගිත්ව ක්‍රමෝපායන් පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන

2005 මාර්තු 14-17

(හෙක්ටර් කොබ්ලිකඩුව ගොවිකරුන්ගේ පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය හා
වංගලාදේශයේ පිහිටි ඒකාබද්ධ මාලිගා සංවර්ධනය සඳහා වන ආසියානු සහ පැසිපික්
කලාපීය මධ්‍යස්ථානයේ අනුග්‍රහයෙනි.)

MFN 8/11

ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන වාර්තාව

වාර ප්‍රකාශන - 21

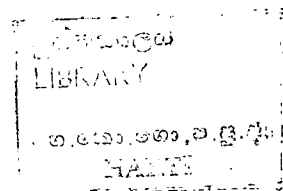
2005 ජූලි

හෙක්ටර් කොබ්ලිකඩුව ගොවිකරුන්ගේ පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
114, විජේරාම මාවත
කොළඹ 07

20126

20126

පෙරවදන

සහභාගී සංවර්ධනය පෙර කවරදාකටත් වඩා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්, සැලැස්මකරුවන් හා සංවර්ධනවේදීන් අතර ජනප්‍රිය ක්‍රමෝපායක් බවට පත්ව ඇත. එය ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා භාවිතා කළ හැකි විධි ක්‍රම ගණනාවකි. සහභාගීත්ව ගැමි විමසුම හා සහභාගීත්ව වක්‍රීය ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය (PPCM) ඉන් ප්‍රමුඛය. සහභාගී සංවර්ධනය සැබෑ ලෙස ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා ඒ සඳහා භාවිත මෙවැනි විධි ක්‍රම පිළිබඳ ප්‍රජා හා ක්‍රමීය සංවර්ධන කටයුතුවල නියැලී නිලධාරීන්ට මනා අවබෝධයක් හා පුහුණුවක් ලබා දීම අත්‍යවශ්‍ය වූ කටයුත්තකි. හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය බංග්ලාදේශයේ පිහිටි එකාබද්ධ ක්‍රමීය සංවර්ධනය සඳහා වූ කලාපීය මධ්‍යස්ථානයේ (සර්විස් ආයතනය) සහයෝගය ඇතිව එවැනි පුහුණු වැඩසටහනක් 2005 මාර්තු 14 දින සිට 17 දින දක්වා හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ දී ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබීය. මේ සඳහා රාජ්‍ය ආයතන වලින් තෝරාගත් පුහුණු ලාභීන් 24 දෙනෙකු සහභාගී වූහ.

මෙම වාර්තාව වූ කලී එම පුහුණු වැඩසටහනෙහි ක්ෂේත්‍ර අභ්‍යාසය පදනම් කරගෙන සකස් කරනු ලැබුවකි. වැඩසටහනට සහභාගී වූ පුහුණුලාභීන් කණ්ඩායම් දෙකක් ලෙස අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ඉපලෝගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් බල ප්‍රදේශයේ පිහිටි වැව් ගම් දෙකක් වන ඉදුනුගල හා ගැටදිවුල වෙත පිවිස එම ගම්වල වැසියන් හා අදාළ නිලධාරීන් හා එක්ව සහභාගීත්ව ගැමි විමසුම් ක්‍රමයට අදාළ විවිධ තොරතුරු රැස් කිරීමේ අභ්‍යාසයන්හි යෙදුණු අතර ඒ තුළින් එම ගම්වලට අදාළ විශාල තොරතුරු සමුදායක් ජනනය කෙරින. එම තොරතුරු ඇතුළත් කරමින් සකසා ඇති මෙම වාර්තාව එම ගම් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා උනන්දුවක් දක්වන සැලසුම් කරුවන්ට පමණක් නොව සහභාගීත්ව සංවර්ධන විධික්‍රම (පියවරයෙන්ම කඩිනම් ගැමි විමසුම් ක්‍රමය හා සහභාගීත්ව වක්‍රීය ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය (PPCM) ප්‍රායෝගිකව භාවිතා කිරීම පිළිබඳව උනන්දුවක් දක්වන සෑම මහත් ප්‍රයෝජනවත් වන්නකි.

අදාළ පුහුණු වැඩසටහන අවසානයෙහි එහි එක් නිමැවුමක් ලෙස මෙවැනි අගනා වාර්තාවක් එළි දැක්වීමට දායක වූ මෙම වැඩසටහනෙහි සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී අධිපර්යේෂක ජේ.කේ.එම්.ඩී. චන්ද්‍රසිරි මහතා ඇතුළු අනෙකුත් සියළුම සම්පත්දායකයින්ගේ එයට සහාය වූ අනෙකුත් නිලධාරීන් හා කාර්ය මණ්ඩලයන්, පුහුණු ලාභීන්ගේ, අදාළ ගම්වල වැසියන් හා නිලධාරීන්ගේ මෙහිදී සිහිපත් කරන්නේ සතුටින් පූර්වකවය.

වෛද්‍ය ප්‍රකාශ කුරේ
අධ්‍යක්ෂ

ස්තූතිය

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය බංගලාදේශයේ පිහිටි ඒකාබද්ධ ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා වන ආසියා හා පැසිපික් කලාපීය මධ්‍යස්ථානය (CIRDAP) සමඟ එකතුව ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය ආයතනවලින් තෝරාගත් ග්‍රාමීය/ප්‍රජා සංවර්ධන කටයුතුවල නියැලී නිලධාරීන්ට සහභාගීත්ව සංවර්ධන විධික්‍රම භාවිතයට ගැනීම පිළිබඳව න්‍යායාත්මක හා ප්‍රායෝගික පුහුණුවක් ලබාදීම සඳහා 2005 මාර්තු 14 සිට 17 දින දක්වා හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේදී පවත්වන ලද පුහුණු පාඨමාලාවේ ක්ෂේත්‍ර අභ්‍යාසය හා අදාළ මෙම අවසන් වාර්තාව සැකසීම සඳහා වෙහෙස මහත්සි වූවන් කීප දෙනෙකි. ඔවුන්ට ස්තූතිය ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා මෙය අවස්ථාවක් කර ගනිමි. ඒ අය අතර හෙ.කො.ගො.ප.පු. ආයතනයේ කෘෂි ප්‍රතිපත්ති හා ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අංශයේ පර්යේෂණ නිලධාරීන්/ නිලධාරිණියන් වන එම්.කේ.එන්. දුමයන්ති මෙග්‍යෝවිගන්, එන්.පී.පී. සමන්ත මහතාත් මූලිකත්වය ගෙන කටයුතු කළ අතර ඒ සඳහා එම අංශයේ සේවය කරන ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ නිලධාරී ආර්.එල්.එන්. ජයතිස්ස මහතාත් පර්යේෂණ නිලධාරී ඩබ්.එම්. දුමින්ද ප්‍රියදර්ශන මහතාත් සහාය දැක්වූහ. මේ වෙනුවෙන් ඔවුන් සියළු දෙනා දැක්වූ අප්‍රතිභව දෛරය හා කැපවීම මහත් අගයකොට සලකමි.

ඊට අමතරව මේ සඳහා විවිධ අයුරින් සහාය දැක්වූ එම අංශයේ පර්යේෂණ සහායක කාර්ය මණ්ඩලයේ සියළු දෙනාටත් මෙම වාර්තාව පරිච්ඡේදක ගතකළ රාජිකා ශ්‍යාමලී මෙග්‍යෝවිගන්ට එහි සංස්කරණ කටයුතු සිදුකළ ප්‍රකාශන අංශයේ ප්‍රකාශන නිලධාරී කුභාෂිණී රාජපක්ෂ සහ පර්යේෂණ නිලධාරී කුසිලා ලුරු යන මහත්මීන්ටත් ස්තූතිය පළ කරමි.

ජේ.කේ.එම්.ඩී. වන්දුසිරි,

අධි පර්යේෂක/ අංශ ප්‍රධාන,

කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්ති හා ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අංශය,

(වැඩසටහනෙහි සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී).

පටුන

01. හැඳින්වීම

1.1 පිවිසුම	01
1.2 පුහුණු වැඩසටහන	02
1.3 අරමුණු	02-03
1.4 පුහුණුලාභීන්	03
1.5 ක්ෂේත්‍ර අභ්‍යන්තර	03

02. හැටිපිටි ගම්මානය

2.1 ගමේ පිහිටීම	04
2.2 ගමේ ඉතිහාසය	04
2.3 ජනගහනය	05
2.4 අධ්‍යාපන මට්ටම	06
2.5 රැකියාවල ස්වභාවය සහ පිවිසීමේ මාර්ග	06-07
2.6 නිවාස තත්ත්වය හා ගෘහ උපකරණ	07-08
2.7 සනීපාරක්ෂක සහ වෙනත් පහසුකම්	08
2.8 ඉඩම් සහ වෙනත් සම්පත්	08-10
2.9 කෘෂිකාර්මික කටයුතු	10-17
2.10 දෛනික ආහාර වේල පිළිබඳ විශ්ලේෂණය	17-18
2.11 සමාජ උවදුරු සහ ගැටළු	18
2.12 පුරා සංවිධාන සහ ගමට සේවා සපයන ආයතන	19-21
2.13. ගමේ සම්පත් සහ සංවර්ධන ප්‍රවණතා	22-24
2.14 ගම්මානයේ ගැටළු	25-26
2.15 ගැටළු සඳහා ඉදිරිපත් කළ විසඳුම්	27-28
2.16 ව්‍යාපෘති සැලසුම් ව්‍යාපෘති	29
2.17 මාළු කටු විශ්ලේෂණය	30

3.0 ඉදහමුණ ගම්මානය

3.1 පිහිටීම	31
3.2 ඉතිහාසය	31
3.3 ජනගහන තොරතුරු	31-32
3.4 සෞඛ්‍ය හා සනීපාරක්ෂක පහසුකම්	32-33
3.5 මාර්ග පද්ධතිය හා ගමට පහසුකම්	33-34
3.6 කෘෂිකාර්මික කටයුතු	34-39
3.7 රැකියා හා ආදායම් තත්ත්වය	39-40

3.8	ඉඩම් පරිහරණය සහ මුක්තියේ ස්වරූපය	41
3.9	ප්‍රජා සංවිධාන සහ ඉන් ගමට ඇති බලපෑම	42-45
3.10	ප්‍රාදේශීය සේවා සපයන ආයතන සහ ඉන් ගමට ඇති බලපෑම	46-47
3.11	කාල රේඛාව	48
3.12	ගමේ හරස්කඩ වාරිකා සටහන	49-50
3.13	ගමේ ප්‍රමුඛතාගත ගැටළු	51
3.14	ගැටළු සඳහා ද්විත්ව යුගල සැසඳුම	51-52
3.15	ගැටළු ගස	53
3.16	අරමුණු ගස	54
3.17	ව්‍යාපෘති සැලසුම් න්‍යායය	55

ඇමුණුම්

01.	ක්ෂේත්‍ර අභ්‍යාස පැවැත්වූ ගම්මාන අනුව සහභාගීවුවන්ගේ නාම ලේඛනය	56
02.	පුහුණු වැඩ සටහනෙහි පසු ඇගයුම්	57-59
03.	පුහුණුවෑහීන්ගේ සහ සම්පත්දායකයින්ගේ නම් සහ ලිපිනයන්	59-62

සංඛ්‍යා සටහන් පරිච්ඡේද

2.1	වයස් කාණ්ඩ සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව ජනගහන ව්‍යාප්තිය	05
2.2	නිවැසියන් සතු ගෘහභාණ්ඩ සහ උපකරණ	07
2.3	පාඪය ජලය සපයා ගන්නා මාර්ග සහ පවුල් සංඛ්‍යාව	08
2.4	අයිතිය අනුව ගමෙහි ඉඩම්	09
2.5	ප්‍රමාණය අනුව ගොඩ ඉඩම් ව්‍යාප්තිය	09
2.6	වගා අස්වැන්න සහ ආදායම් විශදම් (අක්කරයකට)	13
2.7	සත්ත්ව පාලනයේ නියුතු පවුල් සංඛ්‍යාව, ඇතිකරනු ලබන සතුන් සංඛ්‍යාව සහ නිෂ්පාදනය	16
2.8	ගම්මානීන් ආහාර සපයා ගන්නා මාර්ග	17
2.9	සමෘද්ධිලාභී පවුල්	18
3.1	වයස් කාණ්ඩ අනුව ජනගහනය	32
3.2	වැව් පිළිබඳ තොරතුරු	34
3.3	ප්‍රධාන රැකියාවන් හා ඒවායේ නිරත පුද්ගල සංඛ්‍යාව	40
3.4	ආදායම් මට්ටම අනුව පවුල් ව්‍යාප්තිය	40
3.5	ගොඩ ඉඩම් බෙදී ඇති ආකාරය	41
3.6	වැව් හා ඒ යටතේ ඇති කුඹුරු ප්‍රමාණයන්	41

වෙත් රූප සටහන්

01. ගැටදිවුල ගමේ පුජා සංවිධාන	20
02. ගැටදිවුල ගමට සේවා සපයන රාජ්‍ය/ රාජ්‍ය නොවන ආයතන	21
03. ඉදුණුගල ගම තුළ පිහිටි ස්වෛච්ඡා සංවිධාන	43
04. ඉදුණුගල ගම තුළ පිහිටි සමිති සමාගම්වල සාමාජිකත්වය විසිරී ඇති ආකාරය	44
05. ගමේ පිහිටි සංවිධානවලින් ගමට සිදුකෙරෙන බලපෑම	45
06. ප්‍රාදේශීය සේවා සපයන ආයතනවලින් ගමට කෙරෙන බලපෑම	47

ප්‍රස්ථාර සටහන්

01. ගැටදිවුල ගම්මානය - උෂ්ණත්වය, වර්ෂාපතනය සහ ශ්‍රම අවශ්‍යතා	11
02. බෝග වගා කාල සටහන - ගැටදිවුල	12
03. බෝග වගා කාල සටහන - ඉදුණුගල	37
04. වගා කාලසීමාවන් - ඉදුණුගල	38
05. අස්වනු නෙළීම - ඉදුණුගල	38
06. කාර්ය බහුලත්වය - ඉදුණුගල	38
07. උෂ්ණත්වය - ඉදුණුගල	39
08. වර්ෂාපතනය - ඉදුණුගල	39

සිතියම්

01. ගැටදිවුල ගම්මානයේ දළ සිතියම	23
02. ඉදුණුගල ගම්මානයේ දළ සිතියම	49

පළමු පරිච්ඡේදය ගැඹිල්වීම

1.1 පිවිසුම

ග්‍රාමීය / පුජා සංවර්ධනයේදී ජනතා සහභාගීත්වය ලබා ගත යුතුය යන සංකල්පය කවරදාකටවත් වඩා වර්තමානයේදී වැදගත් එකක් ලෙස ඉස්මතුව ඇති අතර සංවර්ධනයේ නිර්ණායකයක් සඳහා එය අනිවාර්යයෙන් තිබිය යුතු අංගයක් ලෙස අවධාරණය කෙරෙමින් පවතී. මුලදී රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ ස්වේච්ඡා සංවිධාන විසින් මහත් උසස් ලෙස වැළඳගත් මෙම සංකල්පය වර්තමානයේදී දුප්පත්කම නැති කිරීම හා පුජා සංවර්ධනය හා සම්බන්ධ වැඩ සටහන් සඳහා අත්‍යවශ්‍යම වූ අංගයක් ලෙස තුන්වෙනි ලෝකයේ රටවල රජයන් විසින් මහත් ඕනෑකමින් පිළිගනිමින් පවතී. එසේ හෙයින් විවිධ සංවර්ධන වැඩසටහන් මෙන්ම ව්‍යාපෘතින් හා සම්බන්ධව සැලැස්ම කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, ප්‍රගති සමාලෝචනය හා අගය කිරීම යන කටයුතුවල නිරතව සිටින ප්‍රාදේශීය මෙන්ම ග්‍රාමීය මට්ටමේ නිලධාරීන්ට සහභාගීත්ව සංවර්ධනයෙහි ඇති වැදගත්කම පිළිබඳව මෙන්ම ඒ සඳහා භාවිතයට ගතහැකි විධික්‍රම පිළිබඳව නිසි අවබෝධයක් තිබිය යුතුය.

ග්‍රාමීය/පුජා සංවර්ධන කටයුතුවලදී අදාළ ගම්මුත්තේ තොරතුරු රැස්කිරීම සඳහාත් එම සංවර්ධන කටයුතු සඳහා පහසුකම් සලසන ආයතන හා පුජාවන් අතර ක්‍රමවත් හා නිසි සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියක් ගොඩනැගීම සඳහාත් වඩාත් උචිත ක්‍රමෝපායක් ලෙස කඩිනම් ගැමි විමසුම් ක්‍රමය (Rapid Rural Appraisal/ RRA) හා සහභාගීත්ව ගැමි විමසුම් ක්‍රමය (Participatory Rural Appraisal/ PRA) යන විධික්‍රම මෑතකදී වඩාත් ජනප්‍රිය ඒවා බවට පත්ව තිබේ. මේ විධික්‍රම වැඩි විශදමකින් තොරව භාවිතා කළ හැකි ඒවා ලෙස පමණක් නොව ග්‍රාමීය ජනතාව ඔවුන්ගේ සංවර්ධනය සඳහා වඩාත් ප්‍රායෝගික ලෙස පෙළඹවිය හැකි ඒවා ලෙස සැළකිල්ලට භාජනය වී ඇත. වක්‍රීය ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය (Project Cycle Management/ PCM) යන විධි ක්‍රමය ව්‍යාපෘති සැලැස්මකරණයේදී එකිනෙක අංග අතර වූ තාක්ෂණ සම්බන්ධතාවයක් පෙන්වයි. මෙම විධි ක්‍රමය යටතේ වක්‍රීය ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ වැඩිමුළු මගින් ජනතාව ක්‍රියාකාරී ලෙස සැලැස්මකරණය සඳහා සහභාගී කරවා ගැනීමට අවස්ථාව සැලසේ. එසේ හෙයින් වක්‍රීය ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ විධි ක්‍රමය, කඩිනම් ගැමි විමසුම් ක්‍රමය හා සහභාගීත්ව ගැමි විමසුම් ක්‍රමය සමග ඒකාබද්ධ කරමින් භාවිතයට ගැනීමෙන් වඩාත් ප්‍රායෝගික හා අර්ථවත් පරිදි සහභාගී සංවර්ධනය සඳහා අවස්ථාව උදාකර ගත හැකිය. එමනිසා කඩිනම් ගැමි විමසුම් ක්‍රමය, සහභාගී ගැමි විමසුම් ක්‍රමය හා වක්‍රීය ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය යන ක්‍රමවේදයන් පිළිබඳව න්‍යායාත්මක මෙන්ම ප්‍රායෝගික දැනුමක් නිලධාරීන් වෙත ලබාදීම ඉතා වැදගත් වේ.

1.2 පුහුණු වැඩසටහන

ඉහත දැක්වූ පරිදි කඩිනම් ගැමි විමසුම් ක්‍රමය, සහභාගීත්ව ගැමි විමසුම් ක්‍රමය හා වක්‍රීය ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය පිළිබඳව න්‍යායාත්මක මෙන්ම ප්‍රායෝගික දැනුමක් ග්‍රාමීය/ ප්‍රජා සංවර්ධන කටයුතුවල නියැලී නිලධාරීන්ට ලබා දීම සඳහා හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය විසින් බංග්ලාදේශයේ පිහිටි ජකාබද්ධ ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා වූ ආසියා හා පැසිපික් කලාපීය මධ්‍යස්ථානය (CIRDAP) හා එකතුව 2005 මාර්තු 14 වෙනි දින සිට 2005 මාර්තු 17 දින දක්වා හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේදී පුහුණු පාඨමාලාවක් සංවිධානය කරනු ලැබිණ. මෙම පාඨමාලාව සඳහා "CIRDAP" ආයතනය මගින් මූල්‍යමය පහසුකම් සැපයීමට අමතරව "සම්පත්දායකයකු" ලබාදීම මගින් අනුග්‍රහය දැක්වීය. ඒ අනුව ජකාබද්ධ ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා වූ ආසියා සහ පැසිපික් කලාපීය මධ්‍යස්ථානයේ පුහුණු අංශයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් රාමි (Sudharka Roa) මහතා සම්පත්දායකයකු ලෙස ඒ සඳහා සහභාගී විය. හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය මගින් සම්පත් දායකයින් හා අනෙකුත් යටිතල පහසුකම් සැපයීමට අමතරව පුහුණු පාඨමාලාව ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් එය සාර්ථක කර ගැනීමට කටයුතු කළේය.

1.3 අරමුණු

මෙම පුහුණු වැඩසටහනෙහි ප්‍රධාන අරමුණු වන්නේ ;

- i. පුහුණුලාභීන්ට ග්‍රාමීය/ ප්‍රජා සංවර්ධන කටයුතු සඳහා සහභාගීත්වය ලබා ගැනීම හා ඒ සඳහා භාවිතා කළයුතු විධික්‍රම පිළිබඳව න්‍යායාත්මක දැනුමක් ලබා දීම.
- ii. ග්‍රාමීය/ප්‍රජා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා භාවිතා කළ හැකි සහභාගීත්ව විධි ක්‍රම වන කඩිනම් ගැමි විමසුම් ක්‍රමය (RRA), සහභාගීත්ව ගැමි විමසුම් ක්‍රමය (PRA) හා වක්‍රීය ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය (PCM) යනාදී ක්‍රම පිළිබඳව සහභාගීවන්නන් තුළ කුසලතාවය වර්ධනය කිරීම.

එහි සුවිශේෂ අරමුණු වශයෙන් වැඩසටහන අවසානයේ පුහුණුලාභීන්ගේ පහත සඳහන් දේ ඉටු කිරීමට හැකිතාව ලැබේ.

- i. සහභාගීත්ව සංකල්පය හා සැලසුම් සැකසීමේදී හා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී එහි ඇති වැදගත්කම පිළිබඳව පැහැදිලි කිරීම.
- ii. කඩිනම් ගැමි විමසුම හා සහභාගීත්ව ගැමි විමසුම යන ක්‍රම පිළිබඳව නිරවචනය කිරීම.

- iii. කඩිනම් ගැමි විමසුම හා සහභාගීත්ව ගැමි විමසුම යන ක්‍රම හා අදාළ මුද්‍රාණ, මග පෙන්වීම් හා ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අනුගමනය කළයුතු පියවර පිළිබඳව පැහැදිලි කිරීම.
- iv. කඩිනම් ගැමි විමසුම් ක්‍රමය හා සහභාගීත්ව ගැමි විමසුම් ක්‍රමය යන ක්‍රමවේද වලදී භාවිතා කළ හැකි තොරතුරු රැස්කිරීමේ ක්‍රම නම් කිරීම හා ඒවා භාවිතා කර පෙන්වීම.
- v. සහභාගීත්ව වක්‍රීය ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ සංකල්පය පිළිබඳව පැහැදිලි කිරීම.
- vi. ගැටළු ගස, (Problem tree) අරමුණු ගස (Objective tree) හා ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ රාමුව (Project Planning Matrix) යන ඒවා පිළිබඳව පැහැදිලි කිරීම හා ඉාමිය/ප්‍රජා සැලැස්මකරණය සඳහා ඒවා භාවිතා කර පෙන්වීම.

1.4 ප්‍රගුණුලාභීන් :

වැඩසටහන සඳහා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුවේ ජල කළමනාකරණ අංශය, ඉාමිය සංවර්ධන අභ්‍යාස ආයතනය, හඳු බිම් අධිකාරිය, සමදේශි අධිකාරිය, හෙක්ටර කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා ප්‍රගුණු කිරීමේ ආයතනය යනාදී ආයතන නියෝජනය කරමින් නිලධාරීන් 25 දෙනෙක් සහභාගී වූහ (ප්‍රගුණුලාභීන්ගේ නාම ලේඛනය අංක 01 ඇමුණුමෙහි දැක්වේ).

1.5 ක්ෂේත්‍ර අභ්‍යාසය

වැඩසටහන යටතේ න්‍යායාත්මකව ඉගෙනගත් සහභාගීත්ව සංවර්ධන විධි හා ක්‍රම ප්‍රගුණුලාභීන්ට ප්‍රායෝගිකව අත්හදා බැලීමට අවස්ථාව සැලසීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර අභ්‍යාසයක් සිදු කරනු ලැබිණ. එය අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ තලාව ප්‍රාදේශීය ලේකම් බල ප්‍රදේශයේ පිහිටි ගැටදිවුල ගම්මානය සහ ඉපලෝගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් බල ප්‍රදේශයේ ඉදුණුගල ගම්මානය ඇසුරින් 2005 මාර්තු මස 15 සහ 16 යන දෙදින තුළදී සිදු කරනු ලැබිණ. වැඩසටහන අවසානයේ දී එම ගම් දෙක පදනම් කරගනිමින් රැස්කළ තොරතුරු හා සොයා ගැනීම් ඇතුළත් කර සකසනු ලැබූ වාර්තා මෙහි අඩංගු වේ.

දෙවන පරිච්ඡේදය ගැටදිවුල ගම්මානය

2.1. ගමේ පිහිටීම

අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ තලාව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ තලාව- එපපාවල මාර්ගයේ ඉහළ වැව හත්දියයෙන් වමට ගැරී කි.මී. 1ක් පමණ ගමන්කළ විට ගැටදිවුල ගම්මානය හමුවේ. අංක 389, කදුරුගස්වැව ග්‍රාම නිලධාරී වසමට අයත් ගම්මානයක් වන ගැටදිවුල ගම්මානය බස්නාහිරින් පලුගස්වැවෙන්, උතුරින් කදුරුගස්වැව මාර්ගයෙන්, නැගෙනහිරින් සහ දකුණින් රක්ෂිත වනාන්තරයෙන් මායිම් වේ.

2.2. ගමේ ඉතිහාසය

ගමේ ආරම්භක කාල වකවානු පිළිබඳ තොරතුරු ගම්වාසීන් නොදනී. ගම මුල් කාලීනව "කිරිවැල්හිත්ත" නමින් හඳුන්වා ඇත. 1937 දී පමණ සිට ගැටදිවුල නමින් හැඳින්වීම ආරම්භ වී ඇත. 1937 වර්ෂය වන විට ගමේ පවුල් සංඛ්‍යාව 13ක්ව පැවති ඇති අතර මේ වනවිට පවුල් සංඛ්‍යාව 119ක් දක්වා වර්ධනය වී ඇත. විභාගස්ථානයක්, පාසැලක් හෝ වෙනත් පොදු සේවා සපයන ස්ථාන කිසිවක් මෙම ගම්මානයේ පිහිටා නොමැත. මහවැලි ව්‍යාපාරය යටතේ ඉදිකරන ලද "නව ජයගඟ" මෙම ගම්මානය මැදින් වැටී ඇති නමුත් ගම්වාසීන්ට ඉන් කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා උපකාරයක් වී නොමැත. පවුල් හතරකින් ගමේ විකාශය ආරම්භවී ඇති බවත්, හේන් ගොවිතැන් සඳහා අවට ප්‍රදේශවලින් පැමිණි පිරිස් හා ආරම්භක පවුල් හතරේ සාමාජිකයන් තුළින් ගම විකාශය වී ඇති බවත් පැවසේ.

කාල රේඛාව

- ❖ පවුල් හතරකින් ගම ආරම්භ වී ඇත. ආරම්භක කාල වකවානු නොදනී.
- ❖ 1937 - මුළු පවුල් සංඛ්‍යාව 13 කි.
- ❖ 1937 - "කිරිවැල්හිත්ත" යනුවෙන් භාවිතා වූ ගමේ නම "ගැටදිවුල" නමින් හැඳින්වීම ආරම්භ වීම
- ❖ 1962 - අළුත්වැව ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම
- ❖ 1970 - මහවැව ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම
- ❖ 1972 - මරණාධාර සමිතිය ආරම්භ කිරීම
- ❖ 1977 - අක්‍රියව තිබූ මරණාධාර සමිතිය යළි පිහිටුවීම
- ❖ 1980 - ජයගඟ ඉදිකර පාලම සකස්වීමෙන් පසුව මාර්ග පද්ධතිය වැඩි දියුණු වීම හා ගමට වාහන පැමිණීම ආරම්භ වීම
- ❖ 1987 - ප්‍රජා ශාලාව ඉදිකිරීම
- ❖ 1994 - වගා ශ්‍රීං ආරම්භ කිරීම
- ❖ 1994 - නළ ශ්‍රීං ආරම්භ කිරීම
- ❖ 2004 - "දීපාලෝක" වැඩිසටහන යටතේ ගමට විදුලිය ලැබීම

23. ජනගහනය

ගම්මානයේ පවුල් සංඛ්‍යාව 119ක් වන අතර ජනගහනය 406කි. සංඛ්‍යා සටහන් අංක 01ත් වයස් කාණ්ඩ සහ ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව ජනගහන ව්‍යාප්තිය දැක්වේ.

සංඛ්‍යා සටහන් අංක 2.1

ගැටදිවුල ගමේ ජනගහන ව්‍යාප්තිය - 2005 (වයස් කාණ්ඩ සහ ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය අනුව)

වයස් කාණ්ඩය	ස්ත්‍රී සංඛ්‍යාව	පුරුෂ සංඛ්‍යාව	එකතුව	ප්‍රතිශතය
0-5	27	29	56	13.8
6-14	51	67	118	29.0
18-64	122	91	213	52.5
64 ට වැඩි	11	08	19	4.7
එකතුව	211	195	406	100.0

මූලය :- කෘ.ප.නි.ස. වාර්තා.2005 .

ගමේ ජනගහනය 100% සිංහල බෞද්ධයින් වේ. ගමේ සියළු දෙනාම එකම පරපුරකින් පැවතෙන ඥාතීන් වුවත් ගම්වාසීන් අතර නිරන්තර ගැටුම්, කලකෝලාහල පවතින බවත්, ගමේ සංවර්ධනයට එය ශාප්‍යව බලපා ඇති බවත් හෙළිවිය. මෙම ගම්වාසීන් කුළ ධුරාවලියේ පහළ කොටසට අයත්වේ යැයි සැලකෙන පුද්ගලයින් වන හෙයින් මෙම ගමේ සංවර්ධනයට, අසළ ගම්වල ජීවත්වන එහෙත් කුළ ධුරාවලියේ ඉහළ කොටසට අයත්යැයි සැලකෙන කොටස් බාධා පමුණුවන බවටත් ඔවුන් විසින් ඔවුන්ගේ යහපත තකා (කම්කරුවන් බවට පත්කර ගැනීමේ අරමුණින්) මෙම ගම්වාසීන් තවදුරටත් පහළ මට්ටමේම තබා ගැනීමට උත්සාහ දරන බවටත් ගැටදිවුල ගම්වාසීන් තුළ දැකීම මුල් බැසගත් ආකල්පයක් පවතී.

ගමේ කාන්තාවන් අවුරුදු 15-18 තරම් අඩු වයසින් විවාහ වන නමුත් බොහෝ විට පවුල් ගැටුම් හා වෙනත් හේතූන් මත අවුරුදු 2-3 ඇතුළත පවුල් බිඳවැටීමට ලක්වන බවත් ළමා අපචාර සිදුවීම් (සම්පතම ඥාතීන් විසින් ලිංගික අතවරවලට ලක්කිරීම, මත්පැන් පානයට සහ මත්පැන් නිෂ්පාදනය කිරීම වැනි විවිධ කාර්යයන්ට ළමුන් පෙළඹවීම වැනි) ගම තුළ සිදුවී ඇති බවත් හෙළි විය. මෙම තත්ත්වයට අඩු අධ්‍යාපන මට්ටම, මත්පැන් පානය, දුප්පත්කම හේතුවී ඇත.

2004 වර්ෂයේදී ගමට විදුලි බලය සපයා ඇති අතර නිවාස 99 (83.2%)ක් සඳහා විදුලි බල පහසුකම් සපයාගෙන ඇත.

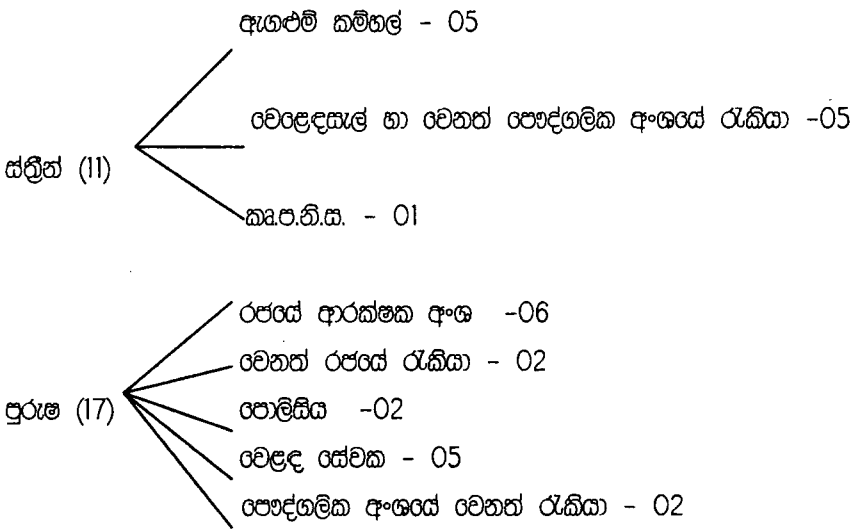
2.4. අධ්‍යාපන මට්ටම

සාක්ෂරතා හැකියාව සහිත පුද්ගල ප්‍රතිශතය ජාතික මට්ටමට වඩා ඉතා පහළ මට්ටමක පවතී. එනම් 77.1%කි. ඒ අනුව 22.9%ක් එම හැකියාවෙන් තොරය. සාමාන්‍ය පෙළ සමත් සංඛ්‍යාව 2.6% ක් වන අතර උසස් පෙළ සමත් පිරිස 5.4% කි. ගමේ කාන්තාවන්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම පිරිමින්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටමට වඩා ඉහළ මට්ටමක පවතී. කාන්තාවන් දෙදෙනෙකු බාහිර උපාධිය සඳහා අධ්‍යාපන කටයුතුවල නිරත වන අතර එහි ප්‍රතිශතය 0.6% කි.

ගමේ පාසලක් නොමැති අතර ගමේ ළමුන් අධ්‍යාපනය ලබන්නේ ගමේ සිට කි.මී. 1 1/2- කි.මී. 2 පමණ දුරින් පිහිටි කිරිඳිගම විද්‍යාලයෙනි. ඉන් බැහැර පිහිටි පාසල්වල අධ්‍යාපනය ලබන ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් ගමේ නොමැත. පාසල් යායුතු වයසේ එහෙත් පාසල් නොයන ළමුන් සංඛ්‍යාව 25 කි (21.2%). පාසල් යන ළමුන්ගෙන් පවා බහුතරයක් ක්‍රමානුකූල පාසල් අධ්‍යාපනයක් නොලබන බව හෙළිවිය.

2.5. රැකියාවල ස්වභාවය පිළිබඳ මාර්ගය

ගමේ ජනගහනයෙන් ශ්‍රම බලකායට අයත් වන පිරිස 52.5% කි. ශ්‍රම බලකායෙන් 13.1% (28)ක් රජයේ හෝ පෞද්ගලික අංශයේ ස්ථිර රැකියාවන්හි යෙදී සිටී. ස්ථිර රැකියාවන්හි යෙදී ඇති පිරිසෙන් 11ක් ස්ත්‍රීන් වන අතර 17ක් පුරුෂයින් වේ. රැකියාවන් අනුව මෙම පිරිස පහත සඳහන් පරිදි ව්‍යාප්ත වී ඇත.

මෙම රැකියාවන්ට අමතරව ස්වයං රැකියා, කෘෂිකාර්මික කටයුතු හා කෘෂිකාර්මික කම්කරු රැකියාවන් ගම්වාසීන්ගේ ජීවනෝපාය මාර්ග වේ. කෘෂිකාර්මික කම්කරු රැකියාවන්හි නියුක්ත පිරිස කාන්තාවන් 190ක් සහ පිරිමින් 180 ක් වේ. පවුල් 10ක් පමණ ගොඩාල් නිෂ්පාදනය කිරීම ස්වයං

රැකියාවක් ලෙසින් පවත්වාගෙන යන නමුත් දුර සපයාගැනීමේ අපහසුවත්, ජලය සපයා ගැනීමේ අපහසුවත් බාධාවන් වේ. රසකැවිලි නිෂ්පාදනය කොට අලෙවි කිරීම ස්වයං රැකියාවක් ලෙස පවත්වාගෙන යන එක් කාන්තාවක්, වඩු කර්මාන්තයේ යෙදෙන පුද්ගලයන් දෙදෙනෙක් ගමෙහි වෙසෙන අතර රක්ෂිත වනාන්තරය අසල ගම පිහිටා තිබීම නිසා ගෘහ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය සඳහා බලපත්‍ර ලබාගැනීමේ අපහසුවත්, දැව සපයා ගැනීමේ අපහසුවත් වඩු කර්මාන්තය දියුණු කිරීමේ බාධාවක් ලෙස පෙන්වා දී ඇත. මෙයට අමතරව පෙදරේරූ, ඉලෙක්ට්‍රොනික් කාර්මික සහ මෝටර් කාර්මික අංශයේ රැකියාවන්හි එක් පුද්ගලයා බැගින් නියුක්ත වී ඇත.

මෙම කටයුතුවලට අමතරව ආදායම් උත්පාදන සඳහා වැලි ගොඩදැමීමේ නියුතු පුද්ගලයින් 07ක්, පිට ප්‍රදේශවල සීටර් කර්මාන්තයේ යෙදෙන පුද්ගලයින් 02ක්, සීල්ලර වෙළෙඳුමේ නියුක්ත පුද්ගලයින් 02ක් ගමෙහි වේ. පවුල් 10ක් සත්ත්ව පාලන කටයුතුවල නියුක්ත වෙති. පත් සහ තල්කොළ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන, සත්ත්ව පාලනය, අභ්‍යන්තර පොත් නිෂ්පාදනය, ස්වයං රැකියා ලෙසින් දියුණු කිරීමේ හැකියාව පවතී. මෙම කටයුතු සඳහා දැනටමත් පුහුණුව ලැබූ පිරිස් ගම තුළ වෙසෙන අතරම තරුණ තරුණියෝ පිරිසක් මෙම කටයුතු සඳහා පුහුණුව මෙන්ම මූල්‍ය හා වෙළෙඳපල තොරතුරු ලබා ගැනීම පිළිබඳ අපේක්ෂාවෙන් පසුවෙති.

ගමෙහි රැකියා විසුකත්වියක් පවතින අතර එය කාලීන රැකියා විසුකත්වියකි. මාර්තු - ජූනි රැකියා විසුකත්විය වැඩිම කාල සීමාව වේ.

2.6 නිවාස තත්ත්වය හා ගෘහ උපකරණ

ගමේ නිවාස සංඛ්‍යාව 117 ක් වන අතර ස්ථිර නිවාස 80 (68.4%), භාවකාලික නිවාස 03 (2.6%)ක් වේ. අර්ධ ස්ථිර නිවාස සංඛ්‍යාව 34 (29.1%)කි. ගම්වාසීන් සතු ගෘහභාණ්ඩ හා උපකරණ පිළිබඳව සංඛ්‍යා සටහන් 2න් පෙන්වුම් කෙරේ.

සංඛ්‍යා සටහන් අංක 2.2

ගැට්ටුවල ගමෙහි නිවාසීයන් සතු ගෘහභාණ්ඩ සහ උපකරණ

ගෘහභාණ්ඩ	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
රූපවාහිනී	80	68.4
ගුවන් විදුලි යන්ත්‍ර	110	94.0
ඔරලෝසු	100	85.5
ශීතකරණ	03	2.6
ගෘහ උදුත්	01	0.9
පාපැදි	115	98.3
සතුරුපැදි	08	6.8
අත් ට්‍රැක්ටර්	04	3.4
කෘමිනාශක ඉසීමේ යන්ත්‍ර	12	10.3
වතුර පොම්ප	08	6.8

මූලාශ්‍රය : සහභාගීත්ව ගම් විමසුම- 2005, HARTI/ CIRDPAP

ගමට පොදු ප්‍රවාහන සේවාවක් නොමැති අතර ප්‍රවාහන මාධ්‍ය ලෙසින් පාපැදි සහ යතුරුපැදි භාවිතා කරනු ලබයි.

2.7. සතීපාරක්ෂක සහ වෙනත් පහසුකම්

ජල මුද්‍රිත වැසිකිළි පහසුකම් සහිත නිවාස සංඛ්‍යාව 15 (12.6%)කි. තාවකාලික (වල) වැසිකිළි සහිත නිවාස සංඛ්‍යාව 50 (42%) ක් වන අතර පවුල් 54 (45.4%) ක් සඳහා වැසිකිළි පහසුකම් නොමැත.

ස්නානය සඳහා වැවෙන් සහ ජය ගඟෙන් සහ පොකුණින් ජලය සපයා ගන්නා අතර පානීය ජලය සපයා ගන්නා මාර්ග වන්නේ නළු ලීද , පොදු ලීද සහ ජය ගඟයි. නළු ලීං 03ක් ඇති නමුත් එක් නළු ලීදක ජලය පානීය අවශ්‍යතා සඳහා භාවිතා කළ නොහැක. පානීය ජලය සපයා ගන්නා මාර්ග සහ පවුල් සංඛ්‍යාව සංඛ්‍යා සටහන් අංක 03න් පෙන්නුම් කෙරේ.

සංඛ්‍යා සටහන් අංක 2.3

ගැට්ටුවල ගමෙහි පානීය ජලය සපයා ගන්නා මාර්ග සහ පවුල් සංඛ්‍යාව

මාර්ගය	පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
නළු ලීද (03)	20	16.8
පොදු ලීද (01)	20	16.8
පෞද්ගලික ලීද (03)	50	42.0
ජය ගඟ	29	24.4
එකතුව	119	100.0

මූලය : සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම - 2005, HARTI/ CIRDP

ජය ගඟෙන් පානීය අවශ්‍යතා සඳහා ලබාගන්නා ජලය සෞඛ්‍යාරක්ෂිත නොවීමේ ගැටළුව මතු වී ඇති අතර පවුල් කිහිපයක් පමණක් පානීය අවශ්‍යතා සඳහා මෙම ජලය උතුරවා තිබූ සකස්කර ගනී.

2.8. ඉඩම් සහ වෙනත් සම්පත්

ගමේ භෞතික සම්පත් අතර ඉඩම්, වනාන්තර, වැව්, කළුගල ප්‍රධාන වේ. වනාන්තර අක්කර 150ක් පමණ ගමට අයත් වන අතර ඇකේසියා, ටරපන්ටයින්, තේකක වගා කළ කෘතීම වනාන්තර අක්කර 100කින් සහ ස්වාභාවික වනාන්තර අක්කර පනහකින් පමණ එය සමන්විත වේ. ගමේ මහවැව හා අලුත්වැව යනුවෙන් වැව් 2ක් වන අතර "අළුත් වැව" සහසක වැව් පුහුදුව යටතේ ප්‍රතිසංස්කරණයට ලක්වෙමින් පවතී. මෙයට අමතරව උතුරු, මැද, පළාත් මහ ඇමතිවරයාගේ සංකල්පයක් අනුව ඉදිකරන ලද කෘතීම පොකුණක් ගමෙහි වේ.

ගමෙහි සම්පූර්ණ ගොඩ ඉඩම් ප්‍රමාණය අක්කර 136 ක් වන අතර ඉඩම් අයිතිය අනුව එය පහත සඳහන් පරිදි වේ.

සංඛ්‍යා සටහන් අංක 2.4

ගැටදිවුල ගමෙහි ඉඩම් අයිතිය

අයිතියේ ස්වභාවය	ප්‍රමාණය (අක්කර)	ප්‍රතිශතය
ගොඩ ඉඩම්		
සිත්තක්කර ඔපපු සහිත	13	9.6
තාවකාලික ඔපපතු සහිත	12	8.8
අනවසර	45	33.1
ජනාධිපති ඉඩම් කාර්ය සාධක වැඩසටහන යටතේ බෙදා දුන්	66	48.5
එකතුව	136	100.0
කුඹුරු ඉඩම්		
සිත්තක්කර	41	100.0

මූලාශ්‍ර :- කෘ.ප.නි.ස. වාර්තා,2005.

ජනාධිපති ඉඩම් කාර්ය සාධක වැඩසටහන යටතේ බෙදා දී ඇති ඉඩම් අක්. 66ක් සඳහා මේ වනතුරු, හිමිකම් ඔපපු ලබාදී නොමැති අතර තරුණ ගොවිපලක් සඳහා ලබා දී ඇති ඉඩම් අක්කර 30ට මෙම ඉඩම්වලින් කොටසක් ඇතුළත් වී ඇත. ප්‍රමාණය අනුව ගොඩ ඉඩම් ව්‍යාප්ත වී ඇති ආකාරය සංඛ්‍යා සටහන් අංක 05න් දැක්වේ.

සංඛ්‍යා සටහන් අංක 2.5

ගැටදිවුල ගමෙහි ගොඩ ඉඩම් ව්‍යාප්ත වී ඇති ආකාරය

ප්‍රමාණය	කැබලි සංඛ්‍යාව
අක්. 1/20 අඩු	05
අක්. 1/2 >3	55
අක්. 3 > 5	30
අක්. 5 >	01

මූලාශ්‍ර :- කෘ.ප.නි.ස. වාර්තා,2005.

මහවැව යටතේ පවුල් 39කට කුඹුරු අක්කර 36ක් හිමි වී ඇත. මෙම ඉඩම් ප්‍රමාණය පර. 10 සිට අක්කර 01 දක්වා වූ කොටස් වශයෙන් බෙදී ගොස් ඇත. කුඹුරු ඉඩම් බහුතරය අක්. 1/4-

1/2 අතර ප්‍රමාණයන් වේ. මෙයට අමතරව අලුත්වැව යටතේ අක්කර 15ක් පවුල් 03ක පිරිස් අතර බෙදී ගොස් ඇත.

ගමෙහි ඉඩම් පිළිබඳව සැළකීමේදී සෑම පවුලකටම කුඹුරු, ඉඩම් හිමි නොවුනද ගොඩ ඉඩම් භුක්තිය සෑම පවුලකටම ඇත.

2.9. කෘෂිකාර්මික කටයුතු

කුඹුරු අක්කර 41ක් ගමෙහි පැවතියත් මහ කන්නයේ වර්ෂාපතනය මත වගා කරන ඉඩම් ප්‍රමාණය රඳා පවතින අතර ඇතැම් අවස්ථාවල වර්ෂ 3-4ට එක් වතාවක් පමණක් මෙම ඉඩම් වගා කරනු ලැබේ. ගොඩ ඉඩම් අක්කර 136ක් පවතින නමුත් වගා කරන ඉඩම් ප්‍රමාණය ඉතාම සීමිතය. ජල හිඟය මෙයට බලපානු ලබන ප්‍රධාන සාධකයක් ලෙසින් ගම්වාසීහු පෙන්වා දෙති. සාරවත්තොවු, අක්‍රමවත් ගෙවතු, වගාවක් දැකිය හැකි අතර කොස්, පොල්, දෙහි, දොඩම්, අඹ, ගස් ලබු, මකඳුකොටුකා වැනි ශාක ගෙවතු වගාවන්හි දක්නට ලැබේ.

වීවලට අමතරව මහ කන්නයේ සීදුකෙරෙන වගාවන් වශයෙන් බඩඉරිඟු, එළවළු, කුරක්කන්, දුම්කොළ සහ මුං, කවීපි වැනි මාංශ බෝගත් යල කන්නයේ සීදු කෙරෙන වගාවන් වශයෙන් තල සහ එළවළුන් ප්‍රධාන වේ. මෙයට අමතරව ගස්ලබු, කෙසෙල් සහ පොල් බහුවාර්ෂික බෝග වශයෙන් වගා කරනු ලබයි. හේන් බෝග වගාව ගෙවතු ආශ්‍රිතව සීදුකරන අතර සාමාන්‍යයෙන් මහ කන්නය තුළ බඩ ඉරිඟු අක්කර 60-100 පමණ වගා කෙරේ. ඒ හා සමාන අක්කර ප්‍රමාණයක් යල කන්නයේදී තල වගාව සීදුකරනු ලබයි. එමෙන්ම මහ කන්නය තුළ කුරක්කන්, මුං, කවීපි වැනි මාංශ බෝග අක්කර 50 ක් පමණ වගා කරනු ලබයි. ගම්වාසීන් පෙන්වාදෙන අන්දමට මුං වගාව සඳහා විශදම් අධික වුවද ආදායමද කවීපිවලින් ලබන ආදායමට වඩා ඉහළ මට්ටමක පවතී. එසේවුවත් විශදම් සඳහා අවශ්‍ය මුදල් සපයා ගැනීමට පවතින අපහසුතා මෙන්ම ලෙඩ රෝග වැළඳීමේ හැකියාවද ඉහළ මට්ටමක පැවතීමද නිසා මුං වගාවට වඩා වැඩි රුචිකත්වයක් කවීපි වගාව කෙරෙහි දක්වනු ලබයි. මෙයට අමතරව මහ කන්නයේ හේන් වැට ආශ්‍රිතව සහ හේන් බෝග අතර කරවිල, වට්ටකකා වැනි එළවළු වගාවන් සීදුකෙරෙන අතර මේ සඳහා සම්ප්‍රදායික බීජ වර්ග යොදා ගනු ලබයි.

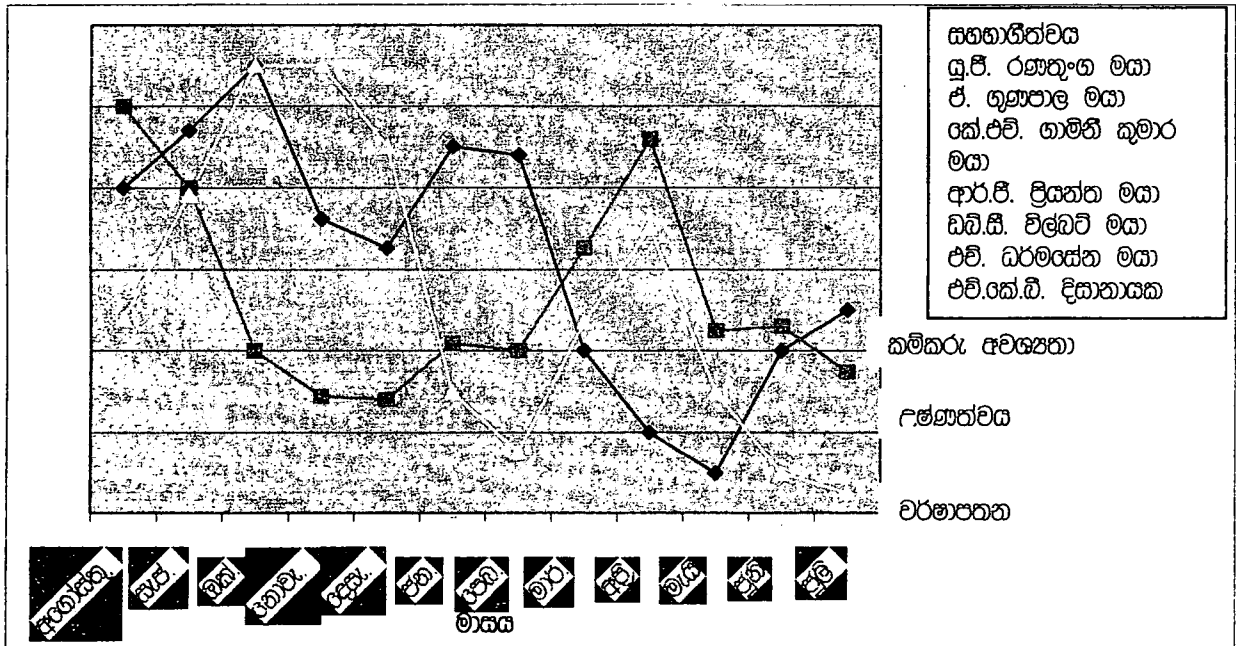
යල කන්නය තුළ ජයගග ආශ්‍රිතව අක්කර 15 පමණ ප්‍රමාණයක වැඩි දිගුණු කළ දේශීය හා විදේශීය බීජ වර්ග භාවිතා කරමින් එළවළු වගාව සීදුකරනු ලබයි. මැ, බණ්ඩකකා, මැලේමියන් වට්ටකකා, එළබටු මෙම එළවළු වගාවන් අතර ප්‍රමුඛ වේ.

මෙයට අමතරව ගමේ ජලය යම් මට්ටමකට පවතින සශ්‍රීක පෙදෙසේ ගස්ලබු අක්කර 12, කෙසෙල් අක්කර 02 පමණ බහුවාර්ෂිකබෝග වශයෙන් වගා කර ඇත. මෙම වගාවන්ගෙන් ගස්ලබු අක්.1/2 පමණ හැර ඉතිරි ගස්ලබු සහ කෙසෙල් වගාවන් ගමෙන් පිටස්තර පුද්ගලයන්ට අයිති වගාවන්

වේ. ඉඩම් හිමිකරුවන් පීටස්තර පුද්ගලයින්ට වසර තුනක් සඳහා අක්කරය රු. 15,000-20,000 අතර මුදල් ප්‍රමාණයකට බදු දී ඇත. මෙම ඉඩම්වල වගා කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය ජලය ජය ගඟෙන් අනවසරයෙන් පොම්ප කිරීම මගින් ලබා ගන්නා අතර වගාවෙන් ලැබෙන ආදායම ගමෙන් බැහැර පුද්ගලයන්ට හිමිවේ.

ප්‍රස්ථාර අංක 01

ගැටදිවූල ගමෙහි උෂ්ණත්ව, වර්ෂාපතන සහ ඉම අවශ්‍යතා පිළිබඳ කාලසටහන

මූලාශ්‍ර : සහගාහිත්ව ගම් පිමසුම - 2005, HARTI/ CIRDAP

ප්‍රස්ථාර අංක 02

මාර්ග කාල සටහන - ගැටළුවල

මාසය කන්තය	සැප්.	ඔක්.	නොවැ.	දෙසැ.	ජන.	පෙබ.	මාර්.	අප්‍රි.	මැයි	ජූනි	ජූලි	අගෝ.	
මහ	<div style="background-color: black; color: white; padding: 5px; display: inline-block;">බඩ ඉරිතු / එළවළු</div>												
	<div style="background-color: black; color: white; padding: 5px; display: inline-block;">චී</div>												
	<div style="background-color: black; color: white; padding: 5px; display: inline-block;">කුරක්කන්</div>												
	<div style="background-color: black; color: white; padding: 5px; display: inline-block;">මාංශ තෝග</div>												
	<div style="background-color: black; color: white; padding: 5px; display: inline-block;">දුම් කොළ</div>												
	<div style="background-color: black; color: white; padding: 5px; display: inline-block;">මසදොකකා</div>												
යල	<div style="background-color: black; color: white; padding: 5px; display: inline-block;">තල</div>												
	<div style="background-color: black; color: white; padding: 5px; display: inline-block;">එළවළු</div>												
වාර්ෂික/බහු වාර්ෂික						ගස්ලඬු / කෙසෙල් / පොල්							

මූලාශ්‍ර : සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම - 2005, HARTI/ CIRDP

ප්‍රධාන මාර්ගයට කි.මී. 1 1/2-2 පමණ දුරින් සහපත් තත්ත්වයේ මාර්ග පද්ධතියකින් යුතුව ගම පිහිටියද අස්වැන්න අලෙවි කිරීමේ ප්‍රධාන මූලය වී තිබුණේ ගමට පැමිණෙන අතරමැදි වෙළඳුන්ය.

අවට ගම්වාසීන් තම නිෂ්පාදන දඹුල්ල විශේෂිත ආර්ථික මධ්‍යස්ථානය වෙත යැවීමට කටයුතු කරන තමුත් මෙම ගම්මානයේ අස්වැන්න අලෙවි කිරීම සඳහා අතරමැදි වෙළෙඳුන්ගෙන් ඔබ්බට ගිය විකල්පයක් කෙරෙහි උත්සාහ දැරීමක් හෝ සිදුකර ඇති බවක් හෙළි නොවීණි. සංඛ්‍යා සටහන් අංක 06න් ගැටදිවුල ගම්මානයේ වගාවන්ගේ ආදායම්, වියදම් සහ අස්වැන්න පිළිබඳ තොරතුරු අනාවරණය කෙරේ.

සංඛ්‍යා සටහන් අංක 2.6

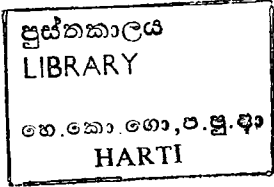
ගැටදිවුල ගමෙහි වගා අස්වැන්න සහ ආදායම්, වියදම් තත්ත්වය (අක්කරයකට)

ඝනාව	අස්වැන්න අක. 01/ k.g.	සාමාන්‍ය මිල කි.ග්‍රෑ. 1/රු.	ආදායම අක 01/රු.	වියදම අක. 01/රු.
1. බඩ ඉරිඟු	1250	13.00	16250.00	9,000.00
2. පී	2000	14.00	28000.00	18,000.00
3. තල	216	40.00	8640.00	3,000.00
4. මුං/උදු/කවිපි	300	30.00	9000.00	5,000.00
5. කුරක්කන්	2000	25.00	50000.00	4,5000.00
6. දුම්කොළ	500	90.00	45000.00	10,000.00
7. මඤ්ඤොක්කා *	20,000	05.00	100000.00	2,000.00
8. මෑ කරල්	1,500	10.00	15000.00	5,000.00
9. වට්ටකකා	10,000	02.00	20000.00	3,500.00
10. වැහි බෝග	1000	10.00	10000.00	10,00.00
11. මෑ කරල්	2000	15.00	30000.00	7,000.00
12. බණ්ඩකකා	3000	18.00	54000.00	10,000.00
13. වට්ටකකා - මැලේමියන්	15,000	10.00	150000.00	10,000.00
14. ගස් ලඬු	5500	30.00	165000.00	100,000.00
15. කෙසෙල්	500(සතිශකට)	30.00	15000.00	7,500.00

* මඤ්ඤොක්කා වගාව විශාල පරිමාණයෙන් ගම තුළ සිදු නොකෙරේ. අක්කරයකින් ලද හැකි අස්වැන්න කිලෝ ග්‍රෑම් 20000ක් ලෙස ගම්වාසීන් විසින් සඳහන් කෙරිණි. කෙසෙල් වුවද සත්ත්ව හානි සහ වෙනත් හේතූන් නිසා නිවසේ පරිභෝජනය සඳහා පමණක් මඤ්ඤොක්කා වගාව සිදුකෙරේ.

මූලාශ්‍ර :- සහගාමිත්ව ගම් පිමසුම, 2005, HARTI/CIRDAP

මුං කි.ග්‍රෑ. 01 මිල රු. 30-33 අතර වන බවත්, කවිපි කි.ග්‍රෑ. 01 මිල රු. 27-30 අතර වන බවත් හෙළිවිය. දුම්කොළ වර්ග අනුව ලැබෙන මිල රු. 15.00 සිට 130.00 දක්වා පරාසයක පැතිරේ. ගස්ලඬු මිල රු.10.00 සිට 45.00 දක්වා මිල පරාසයක පැතිරෙන අතර කෙසෙල් වර්ග අනුවද මිල වෙනස් වේ. ගම්මානයේ බොහෝ දෙනෙකු වගාවන් සඳහා තමන් විසින් නිෂ්පාදනය

කරනු ලැබූ බීජ වර්ග භාවිතා කරන නමුත් ගොවීන් හය දෙනෙකු තම වගාවන් සඳහා වැඩි දියුණු කළ බීජ වර්ග භාවිතා කරන බව හෙළිවිය.

කපු වගාව සඳහා කපු පැල ගමට ලබා දී ඇතත් එම වගාවන් ව්‍යාප්ත කිරීමට හෝ ඉන් ආදායම් උත්පාදනයක් සඳහා ගම්වාසීන් අවධානයක් යොමු කර ඇති බව නොපෙනේ. දෙති වගාව සාර්ථකව කළ හැකි වාතාවරණයක් පැවතියද ගමේ ගෙවතු වල වගා කර ඇති දෙති හස් සංඛ්‍යාව ඉතාම අල්පය. එදිනෙදා අවශ්‍යතා සඳහා හෝ දෙති වගාකොට නොමැති අතර දෙති සඳහා වෙනත් ආදේශක භාවිතා කරනු ලබයි. වගා ළිං ආශ්‍රිතව ගොවීන් තිදෙනෙකු කෘෂිකාර්මික කටයුතුවල නියුක්ත වේ.

බෝග වගාවන් පිළිබඳ ද්විත්ව යුගල සැසඳුම - ගැටදිවුල ගම්මානය
මහ කන්නය

බෝගය	බඩ ඉරිගු	කුරක්කන්	මුං	කව්පි	උදු	කෝයා	එළවළු	එකතුව	ප්‍රමුඛතාව
බඩ ඉරිගු		1	1	1	1	1	1	6	1
කුරක්කන්			2	2	2	2	2	5	2
මුං				4	3	3	7	2	5
කව්පි					4	4	7	3	4
උදු						5	7	1	6
කෝයා							7	0	7
එළවළු								4	3

මූලාශ්‍ර : සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම - 2005. HARTI/ CIRDP

ස්ථිර බෝග වගාවන් පිළිබඳ ද්විත්ව යුගල සැසඳුම - ගැටදිවුල ගම්මානය

බෝගය	පොල්	කපු	අඹ	දොඩම්	දෙති	කෙසෙල්	එකතුව	ප්‍රමුඛතාව
පොල්		2	3	1	5	6	1	4
කපු			3	2	2	6	3	3
අඹ				3	3	6	4	2
දොඩම්					4	6	1	4
දෙති						6	1	4
කොස්							5	1

මූලාශ්‍ර : සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම - 2005. HARTI/ CIRDP

ආවේණික වගාවන් පිළිබඳ ද්විත්ව යුගල සැසඳුම - ගැටදිවුල ගම්මානය

බෝගය	තේක්ක	කොහොඹ	හල්මිල්ල	හුරි	සීයඹලා	කොස්	දිවුල්	එකතුව	ප්‍රමුඛතාව
තේක්ක		1	1	1	1	1	1	6	1
කොහොඹ			2	2	2	2	2	5	2
හල්මිල්ල				3	3	3	3	4	3
හුරි					4	6	4	2	4
සීයඹලා						6	7	0	6
කොස්							6	2	4
දිවුල්								1	5

මූලාශ්‍ර : සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම - 2005, HARTI/ CIRDAP

ද්විත්ව යුගල සැසඳුම මගින් බඩගුරුතු, කුරක්කන්, එළවළු, කජු, මුං යන බෝග මග කන්නයේදී වගාවට වඩාත් යෝග්‍ය බව අනාවරණය වී ඇත. කොස්, ඇඹ, කපු, දෙඬු, දොඩම් සහ පොල් වගාව යෝග්‍ය බහු වාර්ෂික බෝග වශයෙන්ද, තේක්ක, කොහොඹ, හල්මිල්ල, හුරි සහ කොස් දැවමය වටිනාකමක් සහිත වගාවට යෝග්‍ය බෝග වශයෙන්ද ද්විත්ව යුගල සැසඳුම මගින් අනාවරණය වී ඇත.

කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ ගැටලු

ගම්වාසීන් අතර පවතින සෘණ ආකල්ප, ඉඩම් විශාල ප්‍රමාණයක් පැවතියද වගාවට සුදුසු ඉඩම් හිඟය, ජල හිඟය, ඉඩම් හිමිකම නොමැතිවීම, වල් අලි තර්ජනය, කෘෂි යෙදවුම් නිසි වේලාවට නොමැතිවීම සහ අලෙවි ප්‍රශ්න කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ ගැටළු වශයෙන් අනාවරණය විය.

ණය පහසුකම්

ගම්වාසීන් තම කෘෂිකාර්මික මෙන්ම එදිනෙදා අවශ්‍යතා සඳහා ණය සපයා ගනු ලබන ආයතන හා ආයතනික නොවූ මාර්ග කිහිපයකි. ඒ අතුරින්,

- ❖ සමෘද්ධි බැංකුව
- ❖ මරණාධාර සමිතිය
- ❖ ගොවිජන බැංකුව
- ❖ ව්‍යාපාරිකයින් වැනි පුද්ගලයන් ප්‍රමුඛ වේ.

සමෘද්ධි බැංකුව මගින් 16% වාර්ෂික පොලියට රු. 20,000/- දක්වා කෘෂිකාර්මික ණය ලබා ගන්නා බවත්, කණ්ඩායම් ගතවීමට සිදුවීම, එක් සාමාජිකයෙකු විසින් ණය ගෙවීම පැහැර හැරිය විට අනෙක් සාමාජිකයන්ට ණය ලබා ගැනීමට නොහැකි වීම ණය ලබාගැනීමේදී මුහුණපාන ගැටළු වශයෙන් පෙන්වා දුනි. මෙයට අමතරව රු. 3000/- දක්වා පාරිභෝගික ණය ලබා ගැනීමට

හැකිතාලි ඇති බවත් සමෘද්ධිලාභීන් බොහෝ අවස්ථාවල මෙම ණය මුදල ලබා ගන්නා බවත් අනාවරණය විය.

මරණාධාර සමිතිය මගින් 6% මාසික පොළීය යටතේ මාස 05ක් තුළ ගෙවා නිමකිරීමේ පදනම මත රු. 2500/- ණය මුදලක් ගදිසි සහ කෘෂිකාර්මික අවශ්‍යතා සඳහා ලබා දේ. මෙම ණය මුදල ලබා ගැනීමට සමිතියේ සාමාජිකයන් දෙදෙනෙකු ඇපකරුවන් ලෙස අවශ්‍යවීමත්, මාස 05ක් තුළ ගෙවා නිමකිරීමට සිදුවීමත් ගැටළු වශයෙන් පෙන්වා දුනි.

ගොවිජන බැංකුව මගින් වගා ණය වශයෙන් රු. 15,000/-ක මුදලක් 12.5% වාර්ෂික පොලියට නිකුත් කරනු ලබයි. ගම්වාසීන් කිහිප දෙනෙකු මෙම ණය මුදල ලබාගෙන ඇතත් ගෙවීම් පැහැර හැර ඇති බව හෙළිවිය. මෙයට අමතරව කිරි ගවයන් ඇතිකිරීම සඳහා 10% වාර්ෂික පොළිය යටතේ ව්‍යාපෘති ණය වශයෙන් රු. 15,000/- ට වැඩි ප්‍රමාණයේ ණය ගම්වාසීන් විසින් ලබාගෙන ඇත. ආයතනික තොවන අංශවලින් ණය ලබා ගැනීමේදී මාසිකව 10% පොළියකට (වාර්ෂික 120%) ලබා ගැනීමට හැකි බවත්, සමෘද්ධි සංවර්ධන බැංකුව හැරුණු විට ගම්වාසීන් ණය ලබා ගන්නා ප්‍රධාන මූලාශ්‍රයක් බවට මෙය පත්ව ඇති බවත් අනාවරණය විය.

කෘෂිකාර්මික අංශයේ මෙම කටයුතුවලට අමතරව සත්ත්ව පාලන කටයුතු ලෙස උෞරන්, කුකුළන්, එළඟවයින් සහ එළවන් ඇති කරනු ලබන පිරිසක්ද ගමෙහි වේ. ගමෙහි සත්ත්ව පාලනයට අදාළ තොරතුරු සංඛ්‍යා සටහන් අංක 07න් විස්තර කෙරේ.

සංඛ්‍යා සටහන් අංක 2.7

ගැටදිවුල ගම්මානයේ සත්ත්ව පාලනයේ නියුතු පවුල් සංඛ්‍යාව, ඇතිකරනු ලබන සතුන් සංඛ්‍යාව සහ නිෂ්පාදනය

සත්ත්ව වර්ගය	පවුල් සංඛ්‍යාව	සතුන් සංඛ්‍යාව	නිෂ්පාදනය
එළු	04	45	වසරකට එළවන් 130
ගව (දෙමුහුන්) } දේශීය	05	06	දිනකට කිරි ලීටර 10
උෞරන්	03	20	වසරකට උෞරන් 18
කුකුළන් (දේශීය) } දෙමුහුන්	05	75	දිනකට බිත්තර 75-100
		50	

මූලාශ්‍ර :- කෘ.ප.නි.ස. වාර්තා, 2005

එළුවන්, උෞරන් සහ කුකුළන් ඇති කිරීම පහසු වසර 20 පමණ කාලයක තුළ වර්ධනය වී ඇතත් 1970 දශකයේ දේශීය ගවයන් 400ක ප්‍රමාණයක් ගමෙහි ඇති කරනු ලැබුවත් එය 2005 වනවිට 50 ක් පමණ දක්වා පහළ බැස ඇති බව ගම්වාසීන් සමඟ සිදුකළ සාකච්ඡාවලදී අනාවරණය විය. තණබිම් සහ කැළෑ එළිවීම නිසා ආහාර සැපයීමට අපහසුවීම, නිසං කාලවලදී

ජලය සැපයීමේ අපහසුතාව, වගා පාඨ සඳහා වන්දි ගෙවීමට සිදුවීම සතුන් සංඛ්‍යාව අඩුවීමට බලපා ඇති හේතු සාධක වශයෙන් අනාවරණය විය. දෙමුහුන් ගව පාලනයට ඔවුන් යොමු වී ඇතත් ක්‍රමානුකූලව එහි නොයෙදීම නිසා ලබා ගන්නා නිෂ්පාදනය ඉහළ මට්ටමක නොපවතී.

2.10. දෛනික ආහාර වේල පිළිබඳ විශ්ලේෂණය
ආහාර පරිභෝජනය

ගමේ ජනගහනයෙන් අති බහුතරයක් ප්‍රධාන ආහාර වේල සඳහා බත් අනුභව කරයි. තිරිඟු පිටි හා තිරිඟු පිටි ආශ්‍රිත ආහාර අනුභවය අවම මට්ටමක පවතී. ගමේ සත්ත්ව පාලන කටයුතු සිදු කෙරෙන නමුත් නිවෙස්වල පරිභෝජනය සඳහා එළකිරි යොදා නොගන්නා අතර ඒ සඳහා කිරිපිටි වර්ගයක් වෙළඳසැලෙන් මිලදී ගනු ලබයි. බොහෝ දෙනෙකු තේ සඳහා එළකිරි හෝ පිටිකිරි භාවිතා නොකරන අතර තේ කහට ඒ සඳහා භාවිතා කරනු ලබයි. ගම මැදින් නව ජය ගඟ ගලා ගියද මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයක් ගමේ සිදු නොවන අතර එම අවශ්‍යතා වෙළඳපල තුළින් සපුරා ගනී. දඩ මස් ඇතැම් අවස්ථාවල ගමේ පැවතිසත් සෘජුවම ගම්වාසීන්ට ඒවා මලට ගැනීමට අවස්ථාව නොලැබේ. වෙළඳසැල හරහා දඩ මස් මලට ගැනීමට ගම්වාසීන්ට සිදුවී ඇත.

ගමේ කුඹුරු අක්කර 41ක් පැවතිසත් නිරන්තරයෙන් වගා නොකිරීමත්, සියළු දෙනාටම කුඹුරු ඉඩම් හිමි නොවීමත් නිසා, පරිභෝජනය සඳහා සහල් සපයා ගැනීම සිදුවන්නේ වෙළඳපල මගිනි. සංඛ්‍යා සටහන් අංක 08න් ආහාර සපයා ගන්නා මාර්ග පිළිබඳව දැක්වේ.

සංඛ්‍යා සටහන් අංක 2.8
ගැටදිවල ගම්වාසීන් ආහාර සපයා ගන්නා මාර්ග

ආහාර ද්‍රව්‍ය	ගමතුළ නිෂ්පාදනය%	පිරිස්තරින් %
සහල්	10	90
පොල්	01	99
මිරිස්	10	90
දෙහි	100	-
ලුණු	-	100
පාන්/ පාන්පිටි	-	100
කරවල	-	100
මස්	-	100
පොල් තෙල්	-	100
කුරක්කන්	100	-
මුං/ කවිපි	100	-
මාළු	02	98
ඕත්තර	10	90
එළවළු	20	80
බුලත්/ පුවක්, හුණු, දුම්කොළ	-	100
කිරි	-	100
මත්පැන්	150	-

මූලාශ්‍ර : සහකාරීත්ව ගැමි විමසුම- 2005, HARTI/ CIRDAP

මෙම සටහනට අනුව ගමේ පරිභෝජන අවශ්‍යතාවන්ගෙන් ඉතා සුළු ප්‍රතිශතයක් ගැරැහු කොට අත් සියල්ල පිරිසිදුකරන මිලට ගැනීම සිදු කරයි. කෙසේ වුවද ගමේ පුරුෂයින්ගෙන් අති බහුතරය මත්පැන් පානයට පෙළඹී ඇති බවත් ගමේ අවශ්‍යතාවන්ටද වඩා වැඩි මත්පැන් ප්‍රමාණයක් ගමෙහි නිෂ්පාදනය වන බවත් සහභාගීත්ව ගැමි විමසුමේදී හෙළි විය.

2.11. සමාජ උවදුරු සහ ගැටළු

මත්පැන් පානය, නුගත්කම, ළමා අපචාර, දිළිඳුකම ගැටළුවල ගම්මානයේ මූලික සමාජ උවදුරු සහ ගැටළු වශයෙන් හඳුනා ගැනිණි. ගමේ පුරුෂ පක්ෂයෙන් අතිබහුතරය මත්පැන් පානයට පෙළඹී ඇති අතර එය දරිද්‍රතාවයට, ගැටුම් කලකෝලාහලවලට මෙන්ම පාසැල් ශාස්ත්‍ර වයසේ පසුවන නමුත් පාසැල් නොයන ළමුන් සංඛ්‍යාව ඉහළ මට්ටමක පැවතීමටත් වෙනත් ළමා අපචාරවලටත් ප්‍රධාන හේතුවක් වී ඇත. මත්පැන් පානයට අමතරව නීති විරෝධී මත්පැන් නිෂ්පාදනය ගම තුළ සිදු කෙරෙන අතර මෙහි අහිතකර බලපෑම අසල්වැසි ගම් දක්වා පැතිර ඇත.

ගමෙහි පවුල් 65 ක් සමෘද්ධි සහනාධාර ලබන අතර එම පිරිස බෙදී ගොස් ඇති ආකාරය සංඛ්‍යා සටහන් අංක 09න් දැක්වේ.

සංඛ්‍යා සටහන් අංක 2.9

ගැටළුවල ගම්මානයේ සමෘද්ධිමය පවුල්

සමෘද්ධි සහනාධාර වර්තාකම	පවුල් සංඛ්‍යාව
රු. 250/	08
රු. 350/-	06
රු. 600/-	48
රු. 1000/-	03
එකතුව	65

මූලාශ්‍ර :- සමෘද්ධි සංවර්ධන නිලධාරී වාර්තා ,2005

පවුල් සංස්ථාවේ බිඳ වැටීම් බහුල සිදුවීමක් වන අතර ඉන් අතරමං වන ළමුන් අධ්‍යාපනය අහිමිවීම, ආදායම් උත්පාදන කටයුතුවල නිරතවීමට සිදුවීම, මත්පැන් හා මත්ද්‍රව්‍ය මෙන්ම දුම්පානයට ඇබ්බැහිවීම ආදී අකටයුතුකම් රාශියකට ගොදුරු වී ළමා විය අහිමිකර ගැනීමේ තර්ජනයකට ලක්ව ඇත. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ ළමා හා පරිවෘත්ත අංශයත්, සමෘද්ධි සංවර්ධන නිලධාරීන්ගේ එක්ව මෙම තත්ත්වයන් ගම මුදවා ගැනීම සඳහා මහත් පරිශ්‍රමයක් දරා ඇතත් එතරම් ප්‍රතිඵල නෙළා ගැනීමට අපොහොසත් වී ඇති බව අනාවරණය විය.

2.12. ප්‍රජා සංවිධාන සහ ගමට සේවා සපයන ආයතන

ගමේ ප්‍රජා සංවිධාන රාශියක් පවතින නමුත් ඉන් බොහොමයක් අක්‍රිය මට්ටමක පවතී. මෙම සංවිධාන අතුරින් ක්‍රියාකාරී මට්ටමේ පවතින්නේ සංවිධාන කිහිපයක් පමණි.

1. සමෘද්ධි සංවර්ධන සමිතිය :

සාමාජිකයන් 75 කි. මෙයට සමෘද්ධිලාභීන් 65ක් සහ සමෘද්ධිලාභීන් නොවන පුද්ගලයන් 10ක් අයත් වෙයි. සමෘද්ධි කුඩා කණ්ඩායම් 12ක් මෙම සමිතියට ඇතුළත් වේ. ක්‍රියාකාරීත්වය අනුව දැනට ප්‍රබලම සංවිධානය වන්නේ සමෘද්ධි සංවර්ධන සමිතියයි.

2. සුභද්‍ර මරණාධාර සමිතිය

1972 පිහිටුවා ඇති මෙම සමිතිය අක්‍රියව තිබී නැවත 1979 දී පමණ පිහිටුවා ඇත. දැනට සාමාජික සංඛ්‍යාව 113කි. සාමාජිකයකුට සම්බන්ධ අවමංගලය අවස්ථාවලදී මුදලින් හා ද්‍රව්‍යවලින් උපකාර කරනු ලබයි. ආධාරවලට අමතරව ආහාර ද්‍රව්‍ය, උපකරණ සහ ශ්‍රමය සැපයීමෙන් සාමාජිකත්වය විසින් දායකත්වය සපයනු ලබයි. මෙයට අමතරව හදිසි අවශ්‍යතා සඳහා රු. 2500/- ක ණය මුදලක් ලබා ගැනීමට අවස්ථාව සාමාජිකයන්ට සලසා ඇත.

3. ගැටදිවුල ගොවි සංවිධානය

1987 දී පිහිටුවා ඇති මෙම සංවිධානයේ සාමාජික සංඛ්‍යාව 47 කි. එසේ වුවත් ක්‍රියාකාරී සාමාජිකත්වය 15ක් පමණ වේ. සමිතියේ දැනට මූල්‍ය වත්කම රු.32,000/- ක් පමණ වේ. ගොවි සංවිධානය විසින් සාමාජිකයන් 30 දෙනෙකුට රුපියල් 23,000/- ක් වටිනා බීජ විණයට සපයා ඇත.

4. ගැටදිවුල කාන්තා සංවිධානය - සාමාජිකයින් 27 ක් සිටින නමුත් සමිතිය අක්‍රිය මට්ටමක පවතී.

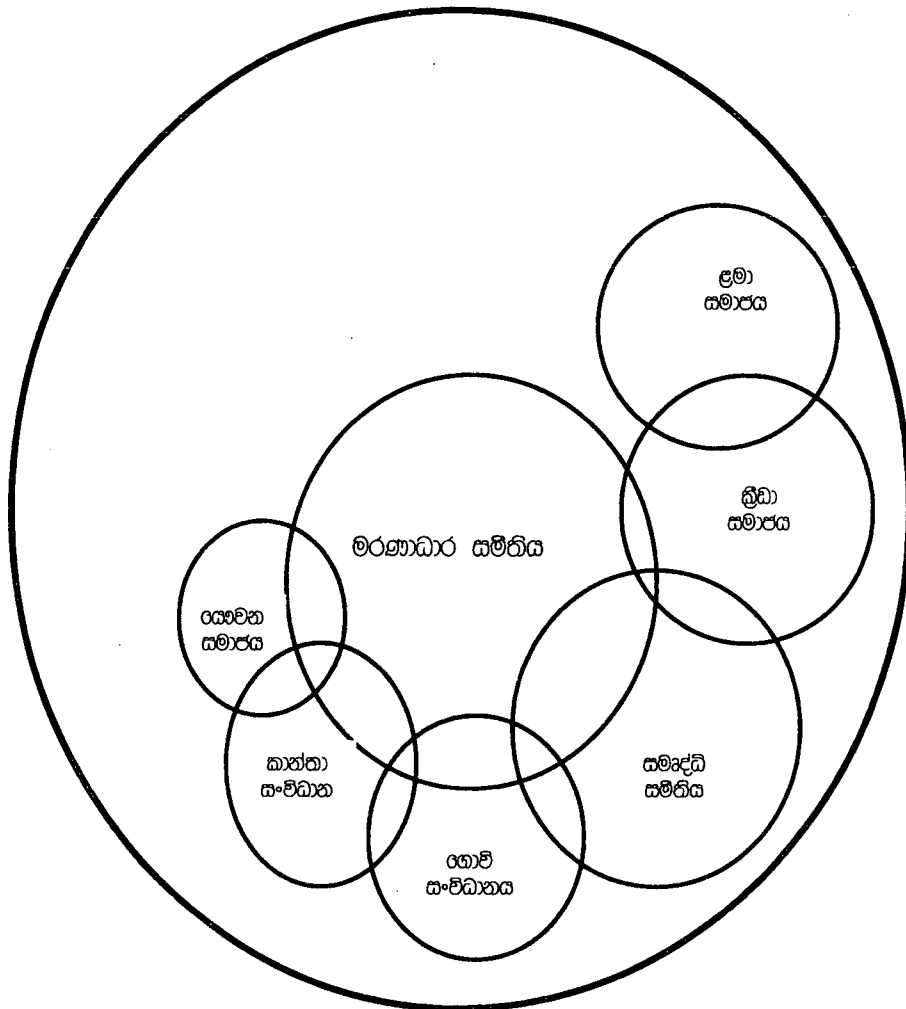
5. රතු කුරුස සංවිධානය - 2004 වර්ෂයේ ආරම්භ කර ඇති මෙම සංවිධානයේ සාමාජිකයින් සංඛ්‍යාව 75කි. මෙමගින් ප්‍රජාමාධාර මධ්‍යස්ථානයක් පවත්වාගෙන යනු ලබයි. නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු පුහුණුකර මෙම මධ්‍යස්ථානයේ සේවයට යොදවා ඇත. මෙයට අමතරව ගමේ අඩු ආදායම්ලාභීන්ට ද්‍රව්‍ය ආධාර ලබා දීමද සිදුකරනු ලබයි.

6. යෞවන සමාජය - සාමාජිකයින් 28ක් සාමාජිකත්වය ලබා ඇත. දැනට අක්‍රිය මට්ටමක පවතී. අක්කර 30ක ගොවිපළක් මෙම සංවිධානය සතුව පවතී.

7. ක්‍රීඩා සමාජය - සාමාජිකයන් 35කින් යුක්ත වුවත් අක්‍රිය මට්ටමක පවතී.

8. ළමා සමාජය - සාමාජිකයන් 35කි. අක්‍රිය සංවිධානයකි.

ගැටළුවල ගමේ ස්වභාවික සංවිධාන ව්‍යුහය

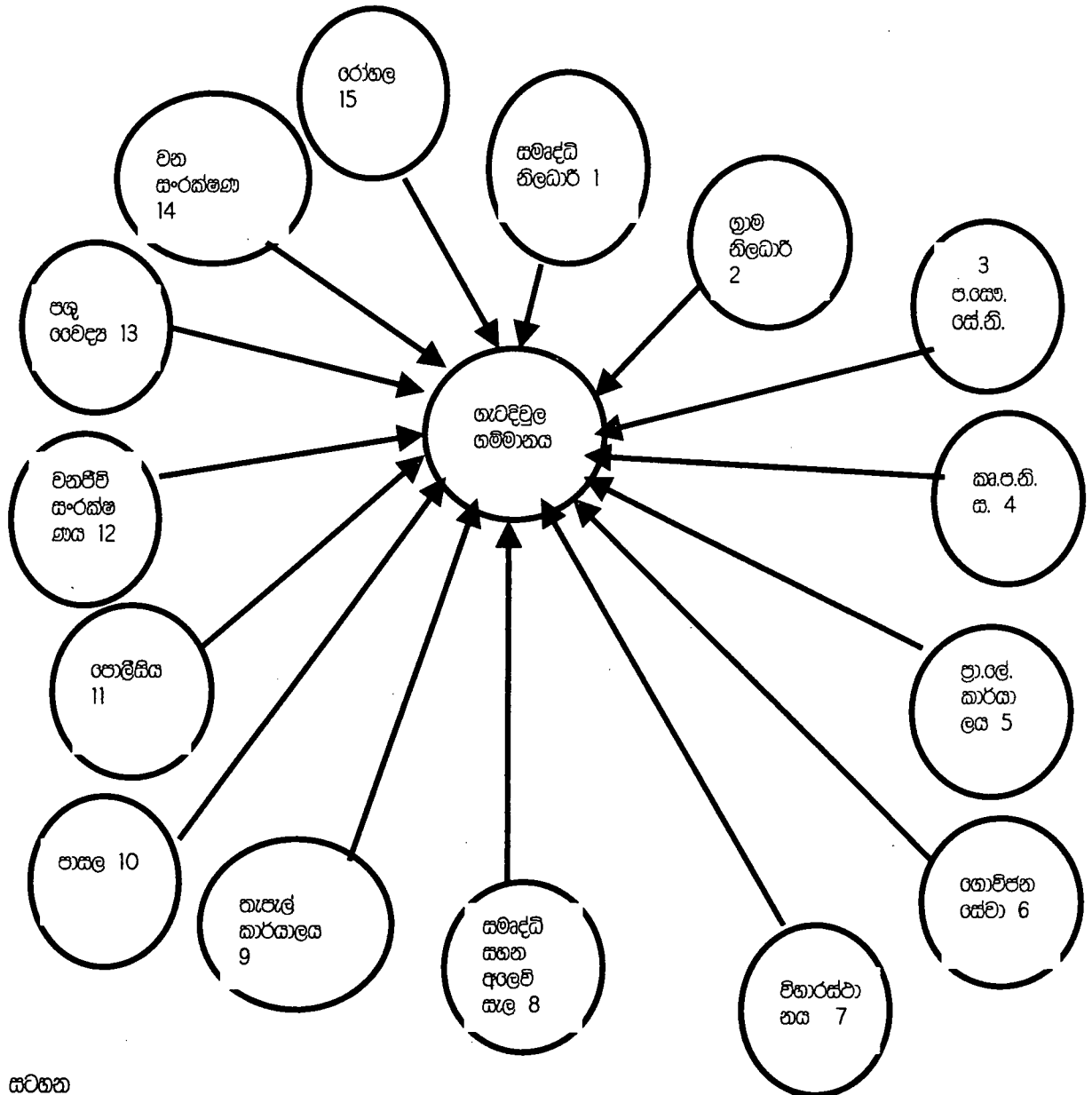

සටහන-

- ❖ ඒ ඒ සංවිධාන පිළිබිඹු කරන වෘත්තයන්හි විශාලත්වය මගින් ඒ ඒ සංවිධානවල සාමාජිකත්වයේ ප්‍රමාණය පිළිබිඹු කෙරේ.
- ❖ වෘත්තයන් එකිනෙක වැටීම මගින් සමිති කිහිපයක් නියෝජනය කරන සාමාජිකත්වයේ ප්‍රමාණය පිළිබිඹු කෙරේ.

මූලාශ්‍ර : සහකාරීත්ව ගැමි විමසුම- 2005, HARTI/ CIRDPAP

වෙත් රූප සටහන් අංක 02
 ගැටළුවල ගමට සේවා සපයන රාජ්‍ය/රාජ්‍ය නොවන ආයතන

සටහන

- ❖ ආයතනවලින් ගමට සැපයෙන සේවාවන්ගේ වැදගත්කම අනුව ආයතන අංකනය කර ඇත.

මූලාශ්‍ර : සහකාරීත්ව ගැමි විමසුම- 2005, HARTI/ CIRDP

2.13. ගමේ සමීපත් සහ සංවර්ධන ප්‍රවණතා

ගමේ සමීපත් සහ සංවර්ධන ප්‍රවණතා පිළිබඳ අදහස් ලබා ගැනීමේදී ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය, සමීපත් සිතියම සහ හරස්කඩ වාර්තා සිතියම උපයෝගී කර ගැනිණි.

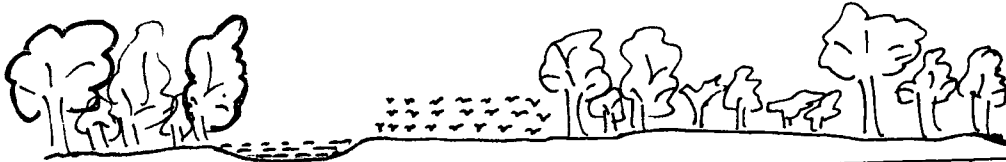
ගැටළුවල - ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය 1975- 2005

	1975- 1985	1985- 1995	1995- 2005
කැලැව	XXXXXXXXXX	XXXXXX	XX
වන සතුන්	XXXXXXXXXX	XXXXXX	XXXX
හේන් ඉඩම්	XXXXXXXXXX	XXXXXX	XXXX
වී වගාවේ අස්වැන්න	XXXX	XXXX	XXXXXXXXXX
හේන් බෝග	XXXXXXXXXX	XXXXXX	XXXXXX
බහු වර්ෂික බෝග	X	XXXX	XXXXXXXXXX
ගවයන්	XXXXXXXXXX	XXXXXX	XXXXXXXXXX
ඵඵවන්	-	XXX	XXXXXXXXXX
කුකුළන්	XXX	XXXXXXXXXX	XXXXXX
ජනගහනය	X	XXXXX	XXXXXXXXXX
පාසැල් සහ ළමුන් සංඛ්‍යාව	XXXXX	XXXXXXXX	XXXXXXXXXX
මත්පැන් පානය කරන්නන් සංඛ්‍යාව	X	XXXX	XXXXXXXXXX
ස්වයං රැකියාවන්හි නියුක්ත සංඛ්‍යාව	-	-	XXXXXXXXXX
අත් වැකවර	-	X	XXXX
පුජා සංවිධාන	X	XX	XXXXXXXX
ගෙවතු වගාව	X	XXXXXX	XXXXXXXXXX
උඵ සෙවීමේ ගෙවල්	X	XXXXX	XXXXXXXXXX
වර්ෂාපතනය	XXXXXXXXXX	XXXXXX	XXXXXX
වසංගත රෝග වැළැදීම	XXXXXXXXXX	XXXXXX	XXX
ග්‍රාමීය මාර්ග	-	XXX	XXXXXXXXXX
වැසිකිළි	-	X	XXX
පාපැදි අයිතිය	XXXX	XXXXXX	XXXXXXXXXX
ගතුරුපැදි	-	XX	XXXXX
විදේශ රැකියා	-	XXXXXX	XXXXXXXXXX

මූලාශ්‍ර- සහභාගිත්ව ගමේ විමසුම-2005 HARTI/CIRDAP

මෙම ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය මගින් ගමේ සමීපත්, සත්ත්වගහණය, ග්‍රාමීය රැකියා මාර්ග, අධ්‍යාපනය, කෘෂිකාර්මික යන්ත්‍රෝපකරණ භාවිතය, පුජා සංවිධාන , මාර්ග පද්ධතිය, වර්ෂාපතනය, සමීපත් අයිතිය, සනීපාරක්ෂක පහසුකම් සහ නිවෙස්වල තත්ත්වය වැනි සියළුම තොරතුරු 1975 වර්ෂය කඩඉමක් ලෙස ගත්කළ 2005 වර්ෂය වනවිට වෙනස්වී ඇති ආකාරය පැහැදිලි කරයි. දශක තුනක පමණ කාලයක ගමෙහි වෙනස්කම්වලට භාජනය වූ පැතිකඩවල් පිළිබඳව සහ ඵ අනුව ගමේ සංවර්ධනයේ දිශාව පිළිබඳවත් අදහසක් ඉන් සපයනු ලබයි.

ආදායම් මණ්ඩලයේ ඉරිස්භාග චාරිකා.

කුමියේ පිහිටීම	තැනිතලා	වැව	තැනිතලා	තැනිතලා	තැනිතලා	ඇම/ පස ගත	
පස	රතු දුඹුරු	-	වැලි මිශ්‍ර මැටි පස	රතු දුඹුරු පස	වැලි මිශ්‍ර රතු දුඹුරු	-	
වගා ක්‍රමය	රක්ෂිත කැපය- සියඹලා, පලු, තෙක්ක, පිරි, ඇකෙසියා, ටර්පන්ටයින්, මාර	-	පී වගාව	අවිධිමත් ගෙවතු වගා- කොස්, දෙහි, කපු, සියඹලා, පොල්, කෙසෙල්, පැපොල්, ඉරිඟු	මුඩු බිම්, කටු පදරු	පීඨිමත් වානිජ වගාව- ගස් ලෙඩු, කෙසෙල්, කංකුන්, එළවළු	-
සත්ත්ව පාලනය	-	-	-	එළු, ගව, පැරු, කුකුල්	-	-	
ගැටුණ	වල් අලි පවදුර	කොරොච්චි කැඩී ඇත, ප්‍රමාණවත් පරිදි පලය නොමැතිවීම	ජලය හිගවීම, ඉඩම් අයිතිය නොමැතිකම	වගාවට/ පාතීය ජල හිඟය, ඉඩම් අයිතිය අහිමි වීම, අවිධිමත් වගා ක්‍රම, සංවර්ධනය නොවූ මාර්ග, වැසිකිළි පහසුකම් නොමැති වීම, ගමේ කොටසකට විදුලිය නොමැතිකම	ජල හිඟය, ඉඩම් අයිතිය නොමැතිකම	ජලය ගතවී ඇති අතර කොටසක් ලබා ගැනීම, ඉඩම් අයිතිය නොමැතිකම, බාහිර ව්‍යාපාරිකයන් ඉඩම් බද්දට ගෙන තිබීම	-
විසඳුම්	වගා සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් අලි එළවීම පිළිබඳ ගම්වැසියන් පුහුණු කිරීම, පිදුම් වැටික් යෙදීම, බෝගන්වල, පතොක් කටු වැටික් සිටුවීම	කොරොච්චි සකස් කිරීම, වැවට ජලය ලබාගත හැකි වීකල්ප මාර්ග සෙවීම	ජල කළමනාකරණය පිළිබඳ ගොවීන් දැනුවත් කිරීම, ඉඩම් හිමිකම ලබාදීම, පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම, පස්වැටි ඉදිකිරීම මගින් වර්ෂා ජලය පොළොවට උරා ගැනීමට සැලැස්වීම	වගා ළිං/ කෘෂි ළිං ඉදි කිරීම, ඉඩම් හිමිකම ලබාදීම, සැලසුම්ගත වගා ක්‍රම/ ස්ථිර බෝග හඳුන්වා දීම, මාර්ග/විදුලිය සංවර්ධනය, සතිපාරක්ෂක පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම	වගා ළිං ඉදිකිරීම, ඉඩම්වල හිමිකම ලබාදීම, පස්වැටි ඉදිකිරීම, වර්ෂා ජලය ඉතිරිකිරීමේ ක්‍රම හඳුන්වා දීම	වගා ළිං ඉදි කිරීම, කෘෂි වැඩසටහන් සඳහා ගම්වැසින් ගොමු කිරීම, පස්වැටි ඉදිකිරීම මගින් වර්ෂා ජලය සංරක්ෂණය	-

සහකාරිත්වය : එච්.ගුණවත් මය, එම්. උක්කු මය, පී.ගුණපාල මය, ඩී.කේ.දිසානායක මය, ඩී.එම්.දෙනපාල මය, එස්.කුමාරත්න මය, ඩී.නල්ලපෙරුම මය, ආර්.රාජසේන මය

2.14.ගැටළුවල ගම්මානයේ ගැටළු

ගම්මානය පොදුවේ මුහුණ දෙන ගැටළු වශයෙන් ගැටළු 11ක් ගම්වාසීන් විසින් සහභාගීත්ව ගැමි විමසුමේදී හඳුනාගන්නා ලදී. ද්විත්ව යුගල සැසඳුම මගින් එය ප්‍රමුඛතාව අනුව පෙළ ගැස්වීමේදී වහා ජලය හිඟකම මූලික ගැටළුව ලෙසින් හඳුනා ගැනිණි.

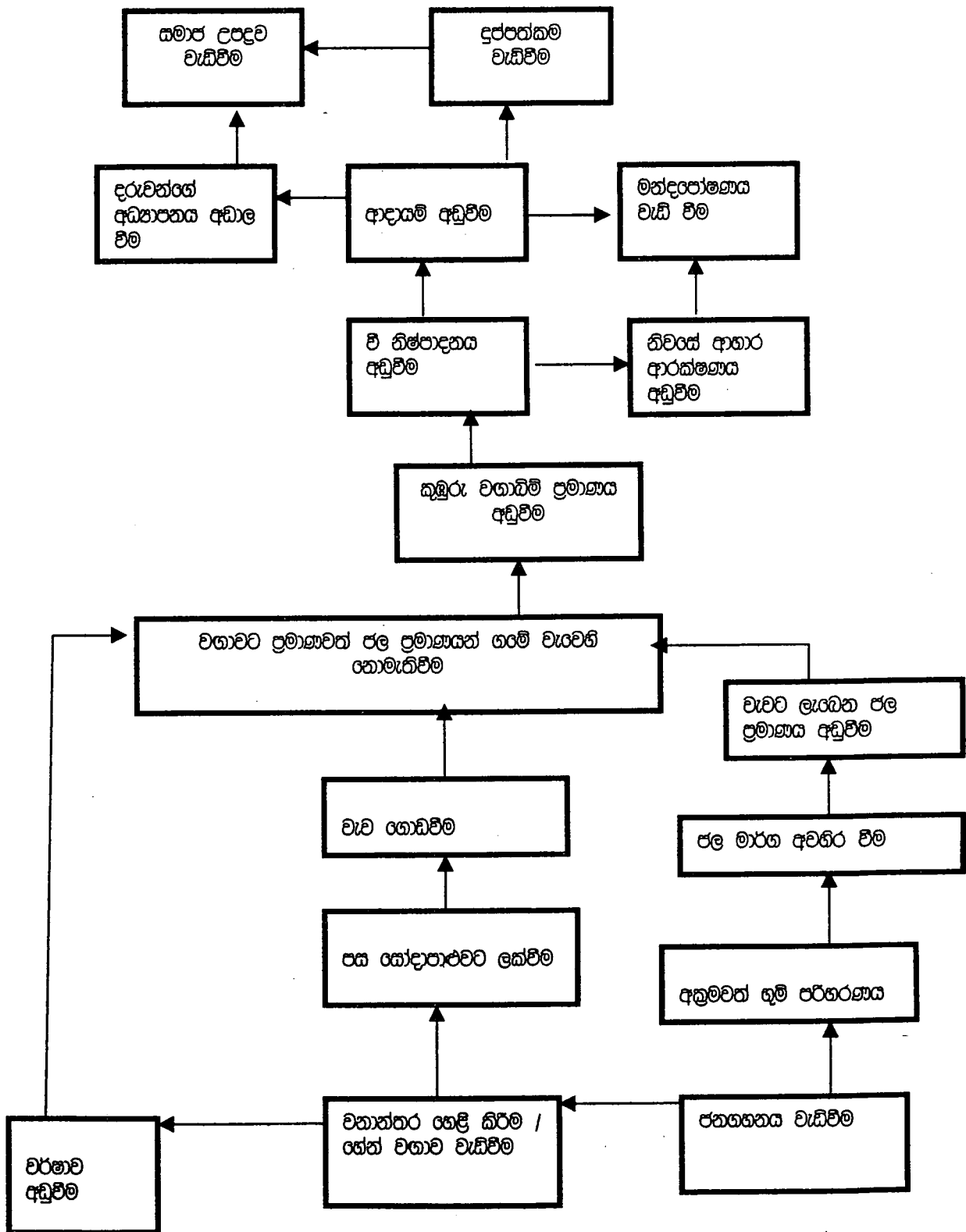
ගම්මානයේ ගැටළු පිළිබඳ ද්විත්ව යුගල සැසඳුම

ගැටළුව	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	එකතුව	ප්‍රමුඛතාව
1. වහා ජලය හිඟකම		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	1
2.පුපා සෞඛ්‍ය පහසුකම්			3	2	2	2	2	2	2	2	2	11	7
3.පානීය ජල පහසුකම්				3	3	3	3	3	3	10	11	7	3
4.තොදියුණු මහා මාර්ග					5	6	4	4	9	10	11	2	8
5.වන සත්ත්ව හානි						6	7	8	9	10	11	1	9
6.ආදායම් නොමැතිකම							6	6	6	10	11	5	5
7.සරීර නිවාස නොමැතිකම								7	7	10	11	3	7
8.විදුලිය නොමැතිවීම									9	10	11	1	9
9.ප්‍රමුඛ අධ්‍යාපනයට යොමු නොවීම										9	11	4	6
10.සමාජ උවදුරු											11	6	4
11.අලෙවි ගැටළු												9	2

මූලාශ්‍ර - සහභාගීත්ව ගැමි විමසුම-2005 , HARTI/CIRDAP

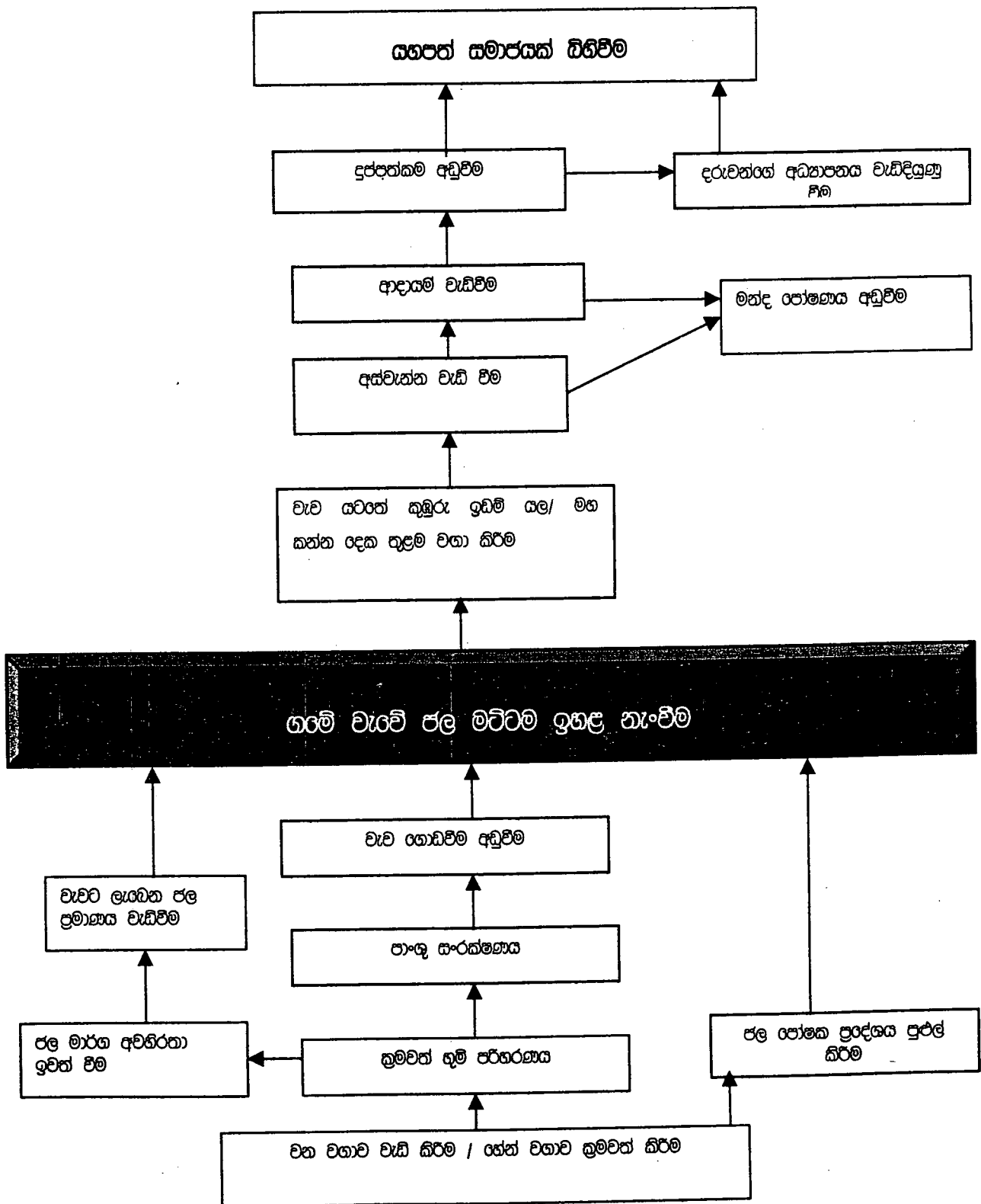
රූප සටහන් අංක 01

ගැටළු ගස - ගැටළුවල ගම්මානය

2.15. ගැටළු සඳහා ඉදිරිපත් කළ විසඳුම්

- 1. වගා ජලය- * විරකැවිය වැවට සමීඛ්තධ ඇල මාර්ගය කපා එමගින් ගමේ ප්‍රධාන වැවට ජලය ලබා දීම
* වගා ළං සීමිත ප්‍රමාණයක් ගොඩ නැංවීම
* කෙටි කාලීන වී වර්ග ප්‍රවලිත කිරීම
- 2. අලවි ගැටළු - * අතරමැදියන්ගෙන් ඉවත්ව වෙළඳපල සමග සෘජු සබඳතා ගොඩ නංවා ගැනීමට සහාය ලබාදීම
- 3. පුජා සෞඛ්‍යය - * වැසිකිළි ඉදි කිරීම (ගම්වාසීන්ගේ ශ්‍රමය -30% ලබා ගැනීමට හැකියාව ඇත. යෙදවුම් 70 %ක් පිටතින් අපේක්ෂා කරනු ලබයි.)
- 4. සමාජ උවදුරු - * ගම සංවිධානය කිරීම
* කාන්තාවන් දැනුවත් කිරීම
- 5. ආදායම් නොමැතිකම - * කිරි ගවයන් ලබාදීම
* එළු, කුකුළු පාලනය සඳහා සතුන් ලබාදීම
* කෘෂි උපාංග, බීජ ලබාදීම
* වැසි ආදායම් ලබාගත හැකි ගස්ලොවු වැනි බෝග සඳහා යොමු කරවීම
* ස්වයං රැකියා සඳහා පුහුණුව සහ ආධාර ලබාදීම
- 6. පානීය ජලය - * වැසි ජල රැකි ලබාදීම.
- 7. අධ්‍යාපනය - * දහම් පාසැල යලි ආරම්භ කිරීම
* ගම්වාසීන් දැනුවත් කිරීම සහ අධ්‍යාපනය සඳහා ළමුන් යොමු කරවීම
* ආකල්පමය වෙනසක් ඇති කිරීම
* ග්‍රාම නිලධාරීවරයාගේ / සමෘද්ධි සංවර්ධන නිලධාරීන්ගේ සහාය මත පරිවාස නිලධාරීන් ගමට යොමු කරවීම
- 8. නිවාස - * ස්ථිර නිවාස තනා ගැනීම සඳහා යම් ආකාරයක ආධාර ලබාදීම
- 9. මාර්ග පද්ධතිය - * බොරළු දමා පාරවල් දෙකක් සකස් කිරීම
- 10. විදුලිය - * ඉතිරි මීටර් 1350 විදුලිය සැපයීම
- 11. වන සත්ත්ව හානි - * බෝගන්විලා, කටු අත්තාසී වැනි කටු පදුරු වගාව

2.16. ව්‍යාපෘති සැලසුම් තනාසය

ප්‍රා.ලේ. කොට්ඨාසය- තලාව
 ග්‍රා.නි.ව.සම -389 , කඳුරුගස්වැව
 ගම්මානය- ගැටදිවුල
 ඉඩම්- අක්.136

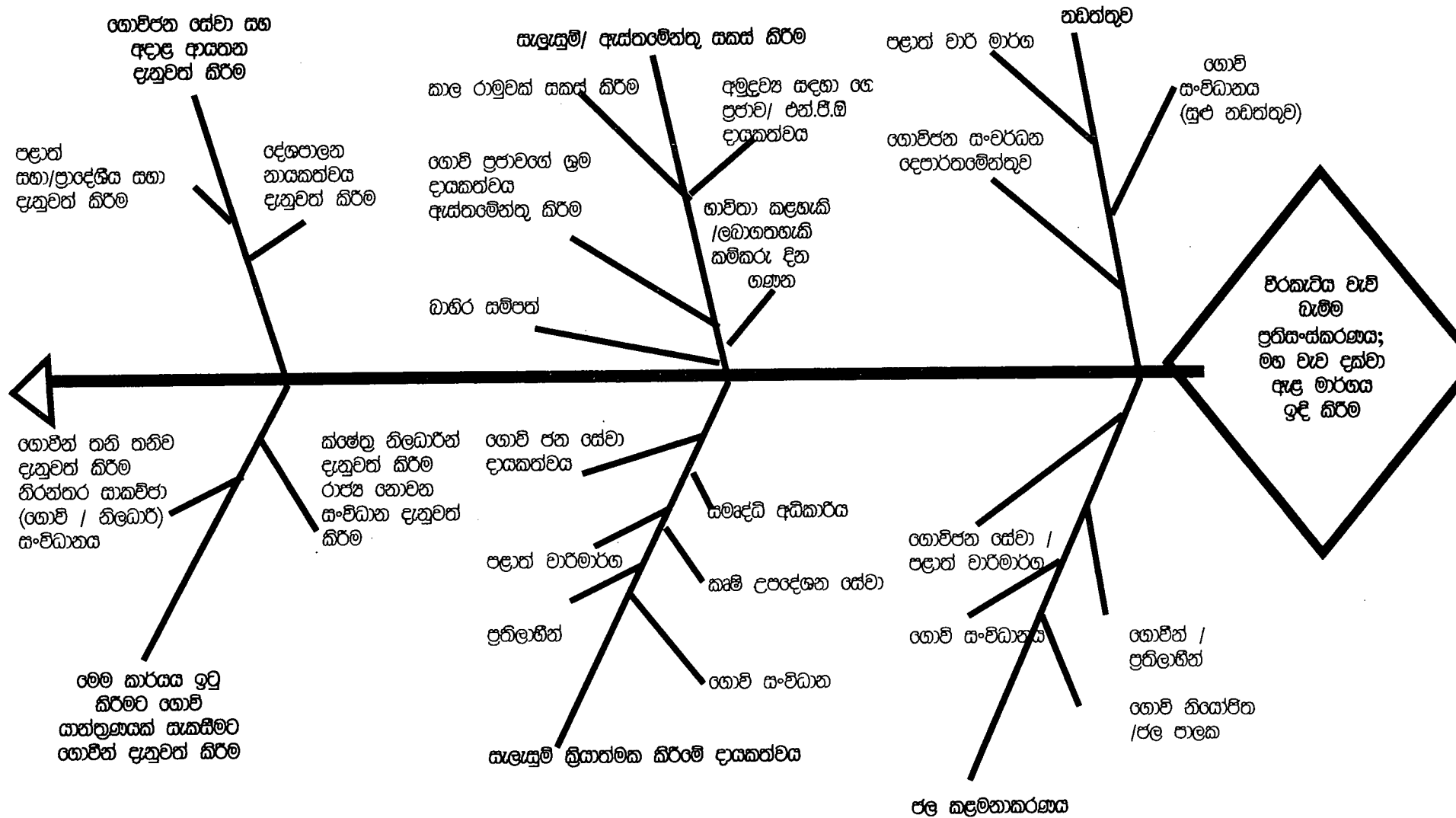
පවුල් සංඛ්‍යාව- 119
 ජනගහනය- 406
 ඉඩම් ප්‍රමාණය-කුඹුරු අක්.41,ගොඩ

ව්‍යාපෘතිය - ජල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම

කාර්යය	විවෘත දර්ශක	තහවුරුව	උපකල්පන සහ අවදානම
1.සංවර්ධන අරමුණු ❖ ගොවි ප්‍රජාවගේ ජීවන තත්ත්වය නැංවීම ❖ ආදායම් වර්ධනය ❖ ආහාර සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම	1. ආදායම් මට්ටම ඉහළ ගාම- 30% 2. නිවාස තත්ත්වය වැඩි දියුණු වීම-15% 3. ගෘහ උපකරණ භාවිතය වැඩිවීම -10% 4. පෝෂණ තත්ත්වය වැඩි දියුණු වීම-40% 5.ආයු කාලය වැඩිවීම- අවු.70 සිට 72 දක්වා	1. අස්වනු සම්බන්ධ වාර්තා 2. සමෘද්ධි සහනාධාර වාර්තා 3.පවුල් සෞඛ්‍ය උපදේශන වාර්තා 4. ජන සංගණන වාර්තා	1. උතුරු මැද පළාත් සභා මුදල් ප්‍රතිපාදන අනුව ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වීම 2. රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති වෙනස්වීම 3. දේශගුණික වෙනස්වීම්
2.තෙවකාලීන අරමුණු ❖ මහ වැවේ ජල ධාරිතාව ඉහළ නැංවීම	1. අස්වැන්න වැඩිවීම-30% 2. වගා කරන කන්න වැඩිවීම -100% 3. එළදායින් වැඩිවීම- 10% 4. ගුණ ජල මට්ටම වැඩිවීම-12%	1. අස්වනු සම්බන්ධ වාර්තා 2. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්තා 3. දිස්ත්‍රික් කෘෂි කමිටු වාර්තා 4. ජල සම්පාදන මණ්ඩල වාර්තා	1. දේශගුණික බලපෑම් 2. රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති වෙනස්වීම්
3.ප්‍රතිඵල/ නිමවුම් ❖ ගොඩ නැංවූ වැව් බැම්ම	වැඩි වූ ජල ප්‍රමාණය අක්කර අඩි 80	1. කාර්මික නිලධාරී වාර්තා 2.පසු විපරම් වාර්තා (කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය/ ගො.කො.ගො.ක.ප.පු ආයතනය)	දේශගුණික බලපෑම්
4.ක්‍රියාකාරකම් ❖ විරකැටිය වැව් බැම්ම පිළිසකර කිරීම ❖ විරකැටිය වැවේ සිට මහ වැව දක්වා ඇළ මාර්ගයක් තැනීම	1. අළුතින් නිම කළ වැව් බැම්ම(ඇස්තමේන්තු අනුව) 2. ඇළ මාර්ගය මීටර 750	1. තාක්ෂණික නිලධාරී වාර්තා(ගො.ජ.සේ./පලාත් වාරි මාර්ග) 2. දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටු වාර්තා	මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන
5.යෙදවුම් ❖ නුපුහුණු මහින් ඉමය ❖ පුහුණු ඉමය ❖ යන්ත්‍ර සූත්‍ර උපකරණ ❖ මූල්‍ය සම්පත් ❖ අමුද්‍රව්‍ය- රස්, ගල්, සිමෙන්ති, වැලි	1. ඇස්තමේන්තු අනුව සකස් කළ ගුණී පුහුණු ඉමය ප්‍රතිලාභී සහභාගීත්වය තුළින් ලබාගත ගුණී පුහුණු ඉමය-150,000.00 යන්ත්‍රසූත්‍ර -200,000.00 අමුද්‍රව්‍ය - 200,000.00 අවිනිශ්චිත අවශ්‍යතා- 50,000.00 එකතුව 600,000.00	1.තාක්ෂණික වාර්තා 2.ගෙවීම් වාර්තා	-

මූලාශ්‍ර : සහභාගීත්ව ගැමි විමසුම- 2005, HARTI/ CIRDAP

2.17 මාළු කටු විශ්ලේෂණය (Fish Born Analysis)

තෙවන පරිච්ඡේදය
ඉදුණුගල ගම්මානය

3.1 පිහිටීම

ඉදුණුගල වූ කලී උතුරු මැද පළාතේ අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයෙහි ඉපලෝගම ප්‍රා.ලේ. කොට්ඨාසයේ පිහිටි දම්පැලැස්ස 517 තුලාන ග්‍රාම නිලධාරී වසමට අයත් ගම්මාන දෙකෙන් එකකි. මෙම ගම්මානයට ප්‍රවේශ විය හැකි ප්‍රධාන මාර්ග තුනක් ඇත. එනම්,

- 1). කැකිරාව-අනුරාධපුර (මරදන්කඩවල පාර) මාර්ගය ඔස්සේ කිලෝමීටර සියය කණුව අසලින් ගම තුළට ප්‍රවේශ වීම.
- 2). එම මාර්ගයේම තෝනිගල මංසන්ධියෙන් වමට හැරී මීටර 200 පමණ ගමන් කිරීමෙන් ගමට ප්‍රවේශවීම
- 3). කැකිරාව - තලාව ප්‍රධාන මාර්ගයේ ඉපලෝගම නගරයේ සිට කිලෝ මීටර 3ක් පමණ දකුණු දෙසට ගමට වැටී ඇති මාර්ගය වශයෙනි.

3.2 ඉතිහාසය

ඉදුණුගල ගම පිළිබඳ ඉතිහාසය වලගම්බා රජුගේ සමය දක්වා විහිදී පවතින බව ගම්මුත් අතර පවතින ජනප්‍රවාද වලින් හා දැනට ඉතිරි වී පවතින නටඹුන් වලින් හෙළිවේ. ගම තුළ පිහිටි විහාරස්ථානය වලගම්බා රජු සමයේ ඉදිවූවක් බවට සාධක පවතී. එකල මෙම ප්‍රදේශය ජනාවාසයක්ව පැවත ඇත. කෙසේ නමුත් වර්තමානයේ ගම තුළ වෙසෙන වැසියන්ගේ මුලාරම්භය වර්ෂ 1800 පමණ කාලවකවානුවෙහි සිදු වී ඇති බවට මතයක් පවතී. එකල කුරුණෑගල රාමුතුගල ප්‍රදේශයෙන් පවුල් තුනක් පැමිණ මෙම ප්‍රදේශයේ පදිංචි වී ඇත. ඔවුන්ගෙන් පැවත එන්නෝ වර්තමානයේ ගම තුළ ජීවත් වෙති.

ගම සඳහා ඉදුණුගල යන නම සකස් වූ ආකාරය පිළිබඳ ගම්මුත් අතර පවතින මතය වන්නේ ඊතලයක් සහ දන්නක් සලකුණු කොට ඇති නිධාන ගලක් ගම තුළ පවතින බවත් ඒ ආශ්‍රයෙන් ඇති වූ ගම ඉදුණුගල ගම ලෙස ව්‍යවහාර වී ඇති බවත්ය. මුලින් ඊ + දන්න +ගල යන්න ව්‍යවහාරවී පහසුව පිණිස ඉදුණුගල ලෙස වෙනස් වී ඇත.

3.3 ජනගහණ තොරතුරු

ඉදුණුගල ගම්මානයේ සමස්ත පවුල් සංඛ්‍යාව 104 කි. මුළු ජනගහණය පුද්ගලයින් 354 කි. ඉන් 165 දෙනෙකු පිරිමි වන අතර 189 දෙනෙකු ගැහැණු වේ. ගම්මානයේ ප්‍රමිතිරි අනුපාතය (ස්ත්‍රීන් සියයකට පිරිමි) 87.3 කි. ගම් වැසියන්ගේ වයස් මට්ටම අනුව ජනගහණය බෙදී ගිය අයුරු දළ වශයෙන් පහත දැක්වේ.

3.1 සංඛ්‍යා සටහන

වයස් කාණ්ඩ අනුව ජනගහනය බෙදා ඇති අයුරු (දළ වශයෙන්)

වයස් කාණ්ඩය	පුද්ගල සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
අඩු 5 ට අඩු	27	8
5-10	33	9
11-25	80	23
26-35	65	18
36-50	110	31
51-70	29	8
70 වැඩි	10	3
එකතුව	354	100

මූලාශ්‍ර : සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම- 2005, HARTI/ CIRDAP

ගම්මානයේ පවුලක සාමාජික සංඛ්‍යාව 2-8 අතර විභිදී පවතින අතර පවුලක සාමාන්‍ය සාමාජික සංඛ්‍යාව 3.4 කි. ගම්වாසී සියල්ලෝම සිංහල බෞද්ධයෝ වෙති.

ගමේ අධ්‍යාපන තත්ත්වය පිළිබඳ විමසා බැලීමේදී මෙයට දශක දෙක තුනකට පමණ පෙර පැවති තත්ත්වය මේ වන විට මුළුමනින්ම පාහේ වෙස් වී ඇති බවක් පෙනේ. එකළ පාසැල් අධ්‍යාපනය වෙත යොමුවීම පහළ මට්ටමක පැවති අතර පස්වන ශ්‍රේණියෙන් ඉහළ අධ්‍යාපනය වෙත යොමුවන ප්‍රතිශතය ඉතාම පහළ මට්ටමක පැවති ඇත. නමුත් වර්තමානයේ එම තත්ත්වය සම්පුර්ණයෙන්ම වෙනස් වී ඇති අතර ගම තුළ සිටින, පාසැල් ශාලා ගුණ වයසේ දරුවන්ගෙන් හතර දෙනෙකු හැර අනෙක් සියල්ලෝම පාසැල් අධ්‍යාපනයට යොමු වී සිටිති. වත්මන් තරුණ පරම්පරාවන් බහුතරයක් අ.පො.ස (සා/පෙළ) මට්ටම දක්වා අධ්‍යාපනය ලැබීමේ නැඹුරුවක් දක්නට ලැබේ. කෙසේ නමුත් මේ වන විට අ.පො.ස (සා/පෙළ) සමතුන් 40 පමණද අ.පො.ස (උ/පෙළ) සමතුන් 20 පමණද උපාධිධාරීන් 03 දෙනෙකු පමණද ගම තුළ සිටින බව වාර්තා විය. එසේම පාසැල් නොතිස සංඛ්‍යාව 30 පමණ වන අතර අකුරු කීමට හෝ ලිවීමට නොහැකි පිරිස 05 පමණ ගම තුළ ජීවත් වන බවද වාර්තා විය.

ගමේ දරුවන්ට අධ්‍යාපනය ලැබීම සඳහා පාසැලක් ගම තුළ පිහිටා නොමැති අතර, ශාඛද නගර වන ඉපලෝගම, කැකිරාව වැනි ප්‍රදේශවල පාසැල් වෙත ඒ සඳහා යොමුවීමක් දක්නට ලැබේ. මේ වන විට පාසැල් ළමුන් 80 පමණ ගමතුළ ජීවත් වෙති.

3.4 සෞඛ්‍ය හා සනීපාරක්ෂක පහසුකම්

ඉදුණුගල ගම්වැසියන් රෝග සඳහා බටහිර වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ලබාගන්නේ කැකිරාව රෝහලෙන් හෝ මරදන්කඩවල භ්‍රාමීය රෝහලෙනි. ඊට අමතරව දේශීය වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීම සඳහා වෙද මහතකු ගමතුළ සිටී. ගැමියෝ පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා සපයා ගැනීම සඳහා දුම්පැලැස්ස සෞඛ්‍ය මධ්‍යස්ථානයට යොමු වෙති.

සහිතාරක්ෂක පහසුකම් පිළිබඳව සලකා බැලීමේදී නිවාස 94 කින් සමන්විත ගම්මානයේ ජල මූලික ස්ථිර වැසිකිලි සහිත නිවාස සංඛ්‍යාව වූයේ 42 කි. එය සමස්ථ නිවාස සංඛ්‍යාවෙන් 45% ක ප්‍රතිශතයකි. තාවකාලික වැසිකිලි සංඛ්‍යාව 39 වන අතර එය 41% ක ප්‍රතිශතයකි. වැසිකිලි නොමැති නිවාස සංඛ්‍යාව 13 වන අතර එය 14% ක ප්‍රතිශතයකි. මේ අනුව ගම්මානයේ සමස්ථ නිවාස සංඛ්‍යාවෙන් හරි අඩකටත් වැඩි පිරිසකට සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත වැසිකිලි නොමැති බව පැහැදිලි වේ.

සෞඛ්‍ය පහසුකම් පිළිබඳව සැලකීමේදී ජනතාවට පිරිසිදු පානීය ජලය ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව ඉහළ වැදගත්කමක් දරයි. ඉදුණුගල ගම්මානීන් උදෙසා පිරිසිදු පානීය ජලය ලබාදීමේ කිසිදු වැඩසටහනක් මේ වනතෙක් ක්‍රියාත්මක නොවන අතර විශේෂ කාලයේදී පානීය ජලය ලබා ගැනීම ඉතා දුෂ්කර කාර්යයක් බවට පත් වේ. පානීය ජලය ලබා ගැනීමේ අරමුණින් ක්‍රමවත්ව ගොඩාල්/සීමෙන්ති බදාමයෙන් බැඳ සකසා ඇති ළිං සංඛ්‍යාව 10 ක් වන අතර ඒ සඳහා තාවකාලික මට්ටමින් ඉදිකර ඇති ළිං සංඛ්‍යාව 4 කි. කෙසේ නමුත් වසරේ ජූලි/අගෝස්තු කාල වකවානුවේදී පවතින දැඩි විශේෂ කාලගුණික තත්ත්වයක් සටහන් මෙම ළිං වල ජල මට්ටම ඉතා පහළ බසින අතර ජනතාවගේ පානීය ජල අවශ්‍යතා ඉටුකර ගැනීමට උපකාර වන්නේ ගම තුළ ඉදිකර ඇති නළ ළිං තුන පමණි. මේ අනුව ඉතා පැහැදිලි වන්නේ පිරිසිදු පානීය ජලය වෙත ගම් වැසියන්ට ප්‍රවේශවීමට ඇති හැකියාව ඉතා පහළ මට්ටමක පවතින බවයි.

3.5 මාර්ග පද්ධතිය හා භෞතික යටිතල පහසුකම්

ගමේ අභ්‍යන්තර මාර්ග පද්ධතිය ලෙස කැකිරාව-අනුරාධපුර ප්‍රධාන මාර්ගයේ කිලෝමීටර සියය කණුව අසලින් ගම තුළට පිවිසී ගම හරහා දම්පැයැස්ස ගම දෙසට විහිදෙන මාර්ගයක් එම මාර්ගයෙන් ආරම්භ වී ඉදුණුගල වැව් බැම්ම හරහා ඉහළ කාගම දෙසට දිවෙන මාර්ගයක් නෝතිගල මංසන්ධියේ සිට ගම හරහා වැව් බැම්ම මතින් දිවෙන මාර්ග හා කලාවැව මංසන්ධියේ සිට ඉහළ කාගම මංසන්ධිය දක්වා දිවෙන මාර්ගයක් දැක්විය හැක. මීට අමතරව තවත් අප්‍රධාන මාර්ගයක් ගම හරහා දිවෙන ප්‍රධාන මාර්ගයෙන් ආරම්භ වී මාට්-ගමුව වැව අසලින් වෙල් යාය වෙත දිවෙයි. ප්‍රධාන කුඹුරු හා හේන් යා කරමින් තවත් අඩි පාර කිහිපයක්ද ගම තුළ දැකිය හැක. අනුරාධපුර-කැකිරාව මාර්ගයේ කිලෝමීටර සියය කණුව අසලින් ආරම්භ වී ගම තුළට ප්‍රවේශ වන මාර්ගයේ කිලෝමීටර 1 1/4 පමණ ප්‍රමාණයක් පමණක් ගල් අතුරා තාර දමා සකසා ඇති අතර අනෙක් සියල්ල බොරළු යෙදූ මාර්ගයන්ය.

ගම්මානයේ නිවාස වලින් 80% පමණ ආවරණය වන පරිදි විදුලි බල පහසුකම් ලැබී ඇත. ස්ථාවර දුරකථන පහසුකම් ගම තුළ නොමැති අතර ජංගම දුරකථන කිහිපයක් (ගතක් පමණ) ගම තුළ පවතින බව වාර්තා විය.

භෞතික යටිතල පහසුකම් යටතේ වගාවන් සඳහා ජල සම්පාදනයට වැව් තුනක් ගම තුළ පිහිටා ඇති අතර එකී වැව්වල ජල ධාරිතාවන් හා වගා වපසරියන් පිළිබඳව කෘෂිකාර්මික කටයුතු යන කොටසින් වෙනම සාකච්ඡාවට බඳුන් කරනු ඇත.

ගම්මානයේ නිවාසවල තත්ත්වය පිළිබඳ සැලකීමේදී 94 ක් වන සමස්ත නිවාස සංඛ්‍යාවෙන් 60 ක් පමණ ස්ථිර වැඩ අවසන් කළ විධිමත්ව සකස් කළ ඒවා වැඩි පැහැදිලි විය. 32% ක් පමණ අඩක් නිමවා ඇති නිවාස වන අතර 02 ක් තාවකාලික මට්ටමෙන් ඉදිකළ නිවාස වේ.

3.6 කෘෂිකාර්මික කටයුතු

ඉදුණුගල ගම්මානයේ වැසියන්ගේ ප්‍රධාන ජීවනෝපාය කෘෂිකර්ම මත පදනම් වී ඇත. සමස්තයක් ලෙස ගත් විට සෑම පවුලක්ම කුමන හෝ කෘෂිකාර්මික කටයුත්තක නියැලීමක් දක්නට ලැබේ. මේ නිසා කෘෂිකාර්මික වාරිත වාරිත ඇතුළත් සමාජ ආර්ථික රාමුවකින් ගම්මානය සැකසී පවතී.

ඉදුණුගල ගම්මානය ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්ලී කලාපයට අයත් ගම්මානයක් වැඩිත් මෙහි විශ්ලී කලාපයට ආවේනික සාම්ප්‍රදායික තුන් ඇදුතු ගොවිතැන් රටාව දක්නට ලැබේ. එනම්,

1. පහත් බිම්වල වී වගාව
2. ස්ථාපිත ගෙවතු වගාව හා
3. හේන් වගාවයි

මේ තුළින් වර්ෂය පුරාවට ආහාර සුරක්ෂිතාවයන් ඒ තුළින් පිවන පැවැත්මත් ආරක්ෂා වීම දැකිය හැක. මීට අමතර වර්තමානයේ කෘෂි ශ්‍රී- ආශ්‍රිත වගා රටාවක්ද මේ තුළට අන්තර් ග්‍රහණය වී ඇත.

I පහත් බිම්වල වී වගාව

පහත් බිම්වල වී වගාව ප්‍රධාන ලෙසම සුළු වාරිමාර්ග ක්‍රම යටතේ ගම තුළ පිහිටි වැඩි වලින් ජල සම්පාදනය කර ගැනීමෙන් සිදු කෙරේ. පහත දැක්වෙන වගුවෙන් ඒ පිළිබඳව විස්තර සංක්ෂිප්තව ඉදිරිපත් කෙරේ.

3.2 සංඛ්‍යා සටහන

ඉදුණුගල ගම්මානයේ වැඩි පිළිබඳ තොරතුරු

වැවේ නම	ධාරිතාව (අක්. අඩි)	වගා වපසරිය (අක්කර)	ගොවීන් සංඛ්‍යාව
ඉදුණුගල ගමේ වැව	15	20	60
මාටි-ගමුව වැව	12	17	30
උල්පත් ඇල වැව	05	10	09

මූලාශ්‍ර : සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම- 2005. HARTI/ CIRDAP

වී වගාව හා සම්බන්ධ ගම්වாසී ගොවීන්ට ඇති ප්‍රබල ගැටළුවකි ජල හිඟය. වැඩි වල රැඳෙන ජල ධාරිතාවයෙන් වී වගා කල හැක්කේ දෙකන්නයෙන් එක් කන්නයක පමණි. ඒ මග කන්නයයි. ශල කන්නයේදී වැවේ පවතින ජල මට්ටම අනුව සසඳා කුඹුරු වලින් කොටසක අතිරේක ආහාර

භෝග වගාවට භාවිත කොටු වී ඇත. මහ කන්නයේ වී වගාවෙන් අක්කරයකට ලබන අස්වැන්න මුසල 50-65 අතර ප්‍රමාණයක රඳා පවතී. මෙවැනි අඩු අස්වැන්නක් ලැබීමට මූලික හේතුව වී ඇත්තේ නව තාක්ෂණ ක්‍රමෝපායන් අනුගමනය නොකිරීමයි. එනම්, ගැඹුරට සී සැම, පීදුරු, භෝම වැනි කාබනික පෙහොර වර්ග යෙදීම, එකම කාලයක් තුළ වගා කිරීම වැනි ක්‍රමෝපායන් අනුගමනය කිරීමට දක්වන මැලිකමයි. මහ කන්නයේ කුඹුරු ඉඩම්වල බහුලව වගා කරනුයේ බී.පී. 300, බී.පී.358, 34/8 හා මාස 3 1/2 වී වර්ගයි. වගාව සඳහා ශ්‍රමය සපයා ගැනීම ගැටළු සහගත නොවන අතර පිරිමි පුද්ගලයකු සඳහා ආහාර නොමැතිව දිනකට රු.300/- ක මුදලකුත් කාන්තාවකට රු.250/- මුදලකුත් ගෙවීමට සිදුවේ. රෝද දෙකේ ට්‍රැක්ටරයකින් අක්කරයක් සී සැමට රු.4000/- ක මුදලකද වී හුලං කිරීමට පැයකට රු.300/- ක් හා කොළ පැහීමට යන්ත්‍රයකට පැයකට රු.500/- ක්ද ගෙවීමට සිදු වේ.

II ස්ථාපිත ගෙවතු වගාව

ස්ථාපිත ගෙවතු වගාව යටතේ තම නිවස පිහිටි භූමි ප්‍රදේශය වගා කටයුතු සඳහා යොදා ගනී. මෙහිදී විශේෂයෙන්ම බහු වාර්ෂික භෝග වගාවක් දක්නට ලැබේ. එනම් පොල්, අඹ, ගස්ලොව, කෙසෙල් වැනි භෝගයන්ය. වර්ෂා කාලයේදී පැල සිටුවා ස්ථාවරව පවත්වාගෙන යාමක් දක්නට ලැබේ. මීට අමතරව මහ කන්නයේ වර්ෂාව ලැබීමත් සමග සැම ගෙවත්තකම පාහේ එළවළු, බඩඉරිඟු, රටකපු වැනි වගාවන් වගා ඉඩකඩ පවතින ප්‍රමාණය අනුව මිශ්‍රව විවිධාංගීකරණයකින් යුතුව වගා වේ. මේ සඳහා ජලසම්පාදන ක්‍රම යොදාගැනීමක් දක්නට නොලැබෙන අතර මූලික ලෙසම වැසි ජලය මත පදනම් වේ.

III හේන් වගාව

ඉදුණුගල ගම්මානයේ ලද කැල සහිත භූමියේ හේන් වගා කටයුතු සිදුවෙයි. මූලික ලෙසම මහ කන්නයේ හේන් වගා ව්‍යාප්තියක් දක්නට ලැබෙන අතර යල කන්නයේදී ද සුළු වශයෙන් වගා කටයුතු සිදුවේ. අගෝස්තු මස අගසිට සැප්තැම්බර් කාල වකවානුව තුළ හේන් වගාව සඳහා කැල හෙළි පෙහෙළි කිරීම හා ගිණි තැබීම සිදුවන අතර ඔක්තෝබර් මැද කොටසේදී ඊසාන දිග මෝසම් වැසි ආරම්භයත් සමග බීජ සිටුවීම ආරම්භ වේ. වර්ෂාවේ පැතිරීමත් සමග භෝග වර්ධනය සිදු වේ. මහ කන්නයේ හේන් වගාවේදී මූලික ලෙසම මිරිස්, කපීපි, මුං එළවළු, බඩඉරිඟු යන භෝගයන්ට ප්‍රමුඛස්ථානය හිමිවේ. මීට අමතරව නිසි කලට වැසි වර්ෂාපතනයක් ලැබුනහොත් ගොඩ වී වගාවන්ද සිදු කරනු ලබයි. මෙහිදී අඩු වයස් වී වර්ග භාවිතයට ගනී. යල කන්නයේදී ලැබෙන වර්ෂාපතනය අඩු මට්ටමක් ගන්නා බැවින් ජලය අඩුවෙන් වැයවන තල වැනි භෝග හේන් තුළ වගා කරයි. මේ වායේ අස්වනු පුලි/ අගෝස්තු කාල වකවානුවේදී තෙළා ගත හැක.

IV වගා ළිං ආශ්‍රිත වගාව

සාම්ප්‍රදායිකව පැවත ආ වගා රටාවට අමතරව වර්තමානයේ කෘෂි ළිං යටතේ අභාර හෝග වගාවද ගම තුළ කැපී පෙනෙයි. ඉදහුගල ගම්මානයේ කෘෂි ළිං 23 ක් පිහිටා ඇති අතර ඉන් 60% ක්ම ගෙවත්ත අශ්‍රිතව ගොඩබිම්වල පිහිටා ඇත. ගොඩබිම්වල පිහිටි වගා ළිං වල ජල මට්ටම විශළි කාල වකවානු වලදී එනම් ජූලි/ අගෝස්තු මාස වලදී ඉතා පහළ බසී. කෘෂි ළිං අශ්‍රිත වගාවන් වශයෙන් 80% ක්ම එළවළු වගාව සිදුවන අතර සුළු වශයෙන් මිරිස්, බී ලුණු වගාවන් ද සිදුවේ. මෙම වගාවන් සඳහා විශේෂිත කන්න ක්‍රමයක් නොමැති අතර වසරේ ඕනෑම කාල වකවානුවක වගා කරගත හැකිය.

සහනායීත්ව ගැමි විමසුම යටතේ තොරතුරු සම්පාදන සඳහා උපකරණ ලෙස යොදා ගන්නා හෝග වගා කාල සටහන, උෂ්ණත්වය, වර්ෂාපතනය හා ශ්‍රම භාවිතය යන කාලසටහන්ද කෘෂිකර්මය හා සෘජුව සම්බන්ධ වන බැවින් මෙම කොටස තුළදීම විග්‍රහ කිරීමට උත්සාහ දරනු ලැබීණ.

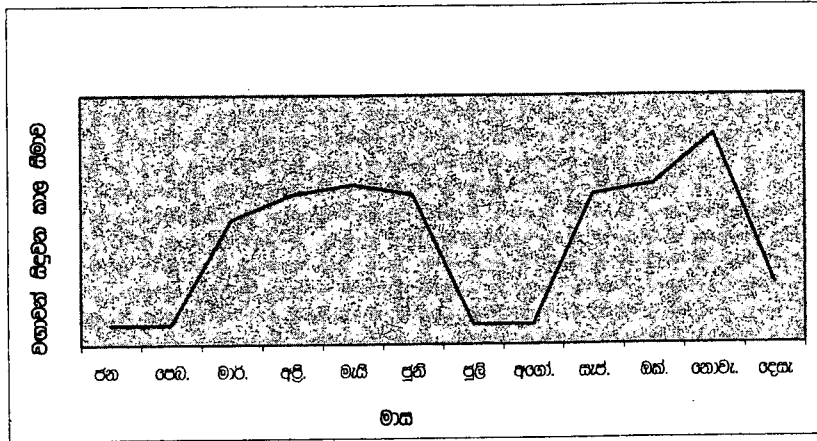
ප්‍රස්ථාර සටහන අංක 03

ඉදහුණු ගම්මානයේ බෝග වගා කාල සටහන

කොහය	සැප්.	ඔක්.	නොවැ.	දෙසැ.	ජන.	පෙබ.	මාර්.	අප්‍රේ.	මැයි	ජූනි	ජූලි	අගෝ.	
ඵී (ජල සම්පාදනය සටහන)													
ඵී (වැසි ජලය)													
හේන් ගොවිතැන (රතීල කොහ, කුරක්කන්, එළවළු)													
තල													
'රිස්													
වගා ළිං සටහන එළවළු වගාව													
වගා ළිං සටහන මිරිස්,ඛි ලහු													

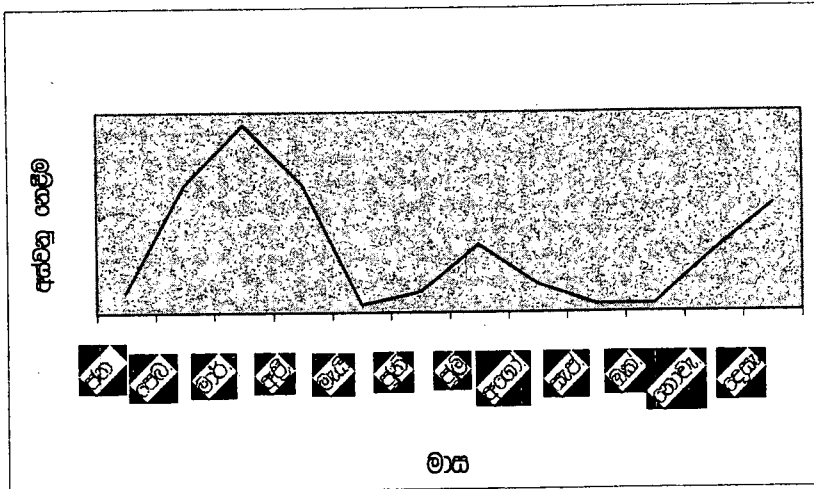
මූලාශ්‍ර : සහකාරීත්ව ගැමි විමසුම- 2005. HARTI/ CIRDAP

ප්‍රස්ථාර අංක 04- ඉඳුණුගල ගමෙහි වගා කාලසීමාවන්

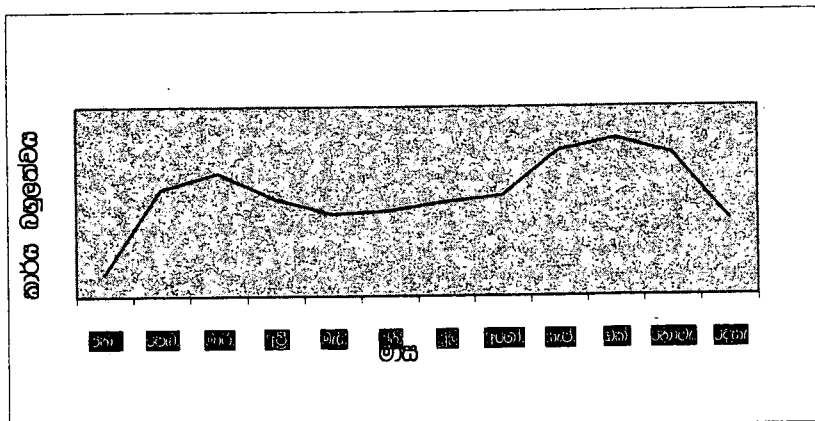
මූලාශ්‍ර : සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම- 2005, HARTI/ CIRDAP

ප්‍රස්ථාර අංක 05 : ඉඳුණුගල ගමෙහි අස්වනු හෙළීම

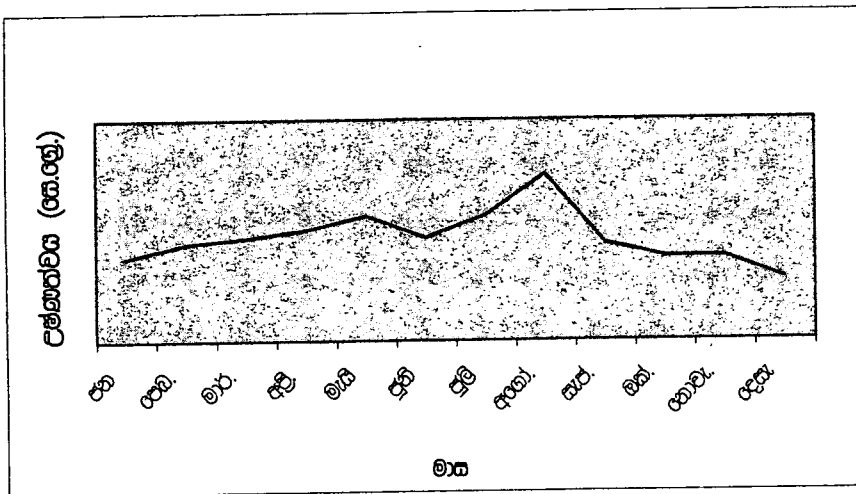
මූලාශ්‍ර : සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම- 2005, HARTI/ CIRDAP

ප්‍රස්ථාර අංක 06-ඉඳුණුගල ගමෙහි කාර්ය බහුලත්වය

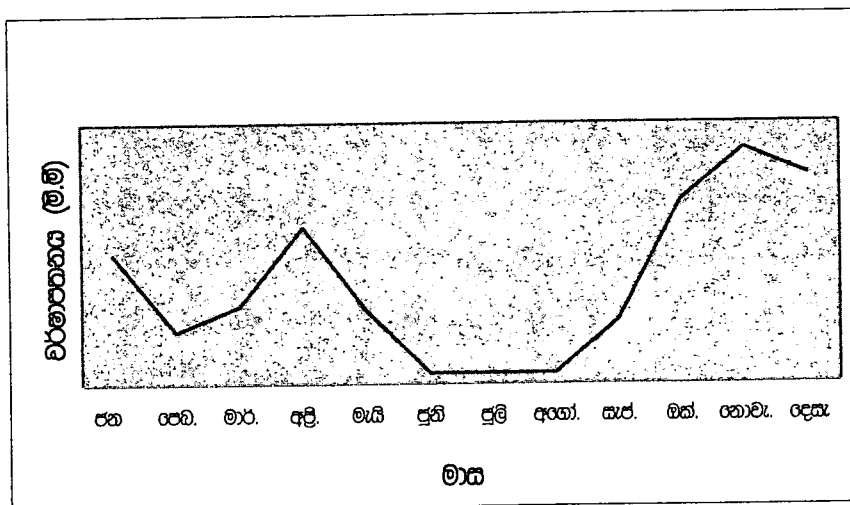
මූලාශ්‍ර : සහගාතීත්ව ගැමි විමසුම- 2005, HARTI/ CIRDAP

ප්‍රස්ථාර අංක 07 - ඉඳුණුගල ගමෙහි උෂ්ණත්වය

මූලාශ්‍ර : සහගාතීත්ව ගැමි විමසුම- 2005, HARTI/ CIRDAP

ප්‍රස්ථාර අංක 08 - ඉඳුණුගල ගමෙහි වර්ෂාපතනය

මූලාශ්‍ර : සහගාතීත්ව ගැමි විමසුම- 2005, HARTI/ CIRDAP

3.7. රැකියා හා ආදායම් තත්ත්වය

ඉඳුණුගල ගම්මානය විසඳී කලාපීය කෘෂිකාර්මික ගම්මානයක් බැවින් මුලික ලෙසම ගම් වැසියන්ගේ ජීවනෝපාය කෘෂිකර්මය මත පදනම්ව ඇත. ඊට අමතරව තවත් විවිධ කේෂත්‍රයන්හි රැකියාවල නිරතවන පිරිසක් හඳුනාගත හැකිය. අංක 3.3 සංඛ්‍යා සටහනෙහි ඒ පිළිබඳ විස්තර දක්වා ඇත.

සංඛ්‍යා සටහන 3.3

ඉදුණුගල ගම්මානයේ ප්‍රධාන රැකියාවන් හා ඒවායේ නිරත පුද්ගල සංඛ්‍යාව

රැකියාව	පුද්ගල සංඛ්‍යාව
කෘෂිකර්මාන්තය (ගොවි පවුල)	48
වෙළඳාම (පවුල)	13
රාජ්‍ය සේවය	17
ආරක්ෂක අංශය	05
පෙදෙරු	04
රියදුරු	02
විශ්‍රාමික	04
විදේශගත	05
වෙනත්	10
එකතුව	108

මූලාශ්‍රය : සමීපත් පැතිකඩ ප්‍රා.ලේ. කාර්යාලය, ඉපලෝගම

කුටුම්භයක් ලබන මාසික අදායම් තත්ත්වය අනුව දළ වශයෙන් ගම්මානයේ පවුල් පහත සඳහන් පරිදි බෙදා දැක්විය හැකිය.

සංඛ්‍යා සටහන 3.4

ඉදුණුගල ගමෙහි ආදායම් මට්ටම අනුව පවුල් ව්‍යාප්තිය

ආදායම් මට්ටම	පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
1000 ට අඩු	10	9.6
1000-2000	22	21.2
2000-5000	33	31.7
5000-7500	20	19.2
7500-10000	15	14.5
10000 වැඩි	04	3.8
එකතුව	104	100

මූලාශ්‍රය : සහනාධිකාරී ගැමි විමසුම- 2005, HARTI/ CIRDP

මේ අනුව ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් වැඩි පවුල් සංඛ්‍යාවක් අදායම් මට්ටම රු.2000-5000 අතර කාණ්ඩයට අයත් වේ. ගම්මානයේ පවුල් 10ක් (10%) පමණ මහජන අධාර හා රෝහාධාර ලබන අතර පවුල් 40% ක් සමෘද්ධි සහනාධාර ලබයි.

3.8 ඉඩම් පරිහරණය හා භුක්තියේ ස්වරූපය

ඉදුණුගල ගම්මානය දළ වශයෙන් අක්කර 250 ක පමණ භූමි ප්‍රදේශයක් තුළ විහිදී පවතී. ඉන් අක්කර 47 ක් කුඹුරු ඉඩම් ලෙසත් ඉතිරි අක්කර 203 ගොඩ ඉඩම් ලෙසත් වර්ග කෙරේ.

ඉඩම් පිළිබඳ සැලකීමේදී ඒ හා සම්බන්ධව විවිධ ගැටළු පවතින බව ගම්වාසීන්ගෙන් හෙළිවිය. ඒ අතරින් ප්‍රමුඛතම ගැටළුව වන්නේ සිත්තක්කර ඔපපු හෝ බලපත්‍ර නොමැතිවීමයි. ඉදුණුගල ගම්මානයේ ගොඩ ඉඩම් විවිධාකාර වූ අයිතීන් අනුව බෙදී ගොස් ඇති ආකාරය පහත සංඛ්‍යා සටහන මගින් පෙන්වුම් කෙරේ.

සංඛ්‍යා සටහන 3.5

ගොඩ ඉඩම් බෙදී ඇති ආකාරය

ඉඩම් ස්වරූපය	අක්කර ගණන
සිත්තක්කර ඔපපු සහිත	11
බදු ඉඩම්	86
අනවසර	77
රජයේ කැමැ	29
එකතුව	203

මූලාශ්‍ර : සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම- 2005, HARTI/ CIRDAP

භූමි පරිහරණය පිළිබඳව සැලකීමේදී ගොඩ ඉඩම් ප්‍රධාන ලෙසම ගෙවතු වගාව හා, හේන් ගොවිතැන් සඳහා වෙන්වී ඇති බව පෙනේ. විශේෂයෙන්ම විශාල කලාපීය ගොවි ගම්මානයක් බැවින් කෘෂිකාර්මික වගා කටයුතු සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ඉඩම් වෙනුවෙන් භූමි ප්‍රමාණයෙන් වැඩි කොටසක් වෙන් වී ඇත. ඊට අමතරව ලද කැමැ වලින් වැසි පවතින භූමි ප්‍රමාණය අක්කර 30 කට ආසන්න බව ගම්වාසීන්ගෙන් ලද තොරතුරුවලින් සනාථ විය.

මඩ ඉඩම් ලෙස හඳුනාගත හැක්කේ වැව් මගින් පෝෂණය වන කුඹුරු ඉඩම්වලය. එකිනෙක වැව් යටතේ ඇති කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණය පහත සංඛ්‍යාත සටහනින් පෙන්වුම් කෙරේ.

සංඛ්‍යා සටහන 3.6

ඉදුණුගල ගමේ පිහිටි වැව් හා ඒ යටතේ ඇති කුඹුරු ප්‍රමාණයන්

වැවේ නම	ජල ධාරිතාව අක්. අඩි	පෝෂිත කුඹුරු අක්කර ප්‍රමාණය
ඉදුණුගල වැව	15	20
මාට් ගවුළු වැව	12	17
උල්පත් ඇල වැව	05	10

මූලාශ්‍ර : සහභාගිත්ව ගැමි විමසුම- 2005, HARTI/ CIRDAP

කුඹුරු, ඉඩම්වල මහ කන්නයේ වී වගාව සිදුවන අතර යල කන්නයේදී වැව් වල රැඳෙන ජල ප්‍රමාණය හා සසඳා අතිරේක හෝ හෝ එළවළු වගාවන් සිදුකෙරේ.

3.7 ප්‍රජා සංවිධාන හා ඉන් ගමට ඇති බලපෑම

ගමේ එකමුතුවට හා භෞතික හා අධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය සඳහා ඉවහල් වන ආකාරයේ ප්‍රජා සංවිධාන කිහිපයක් ගම තුළ ක්‍රියාත්මක වෙයි. ඒවා නම්,

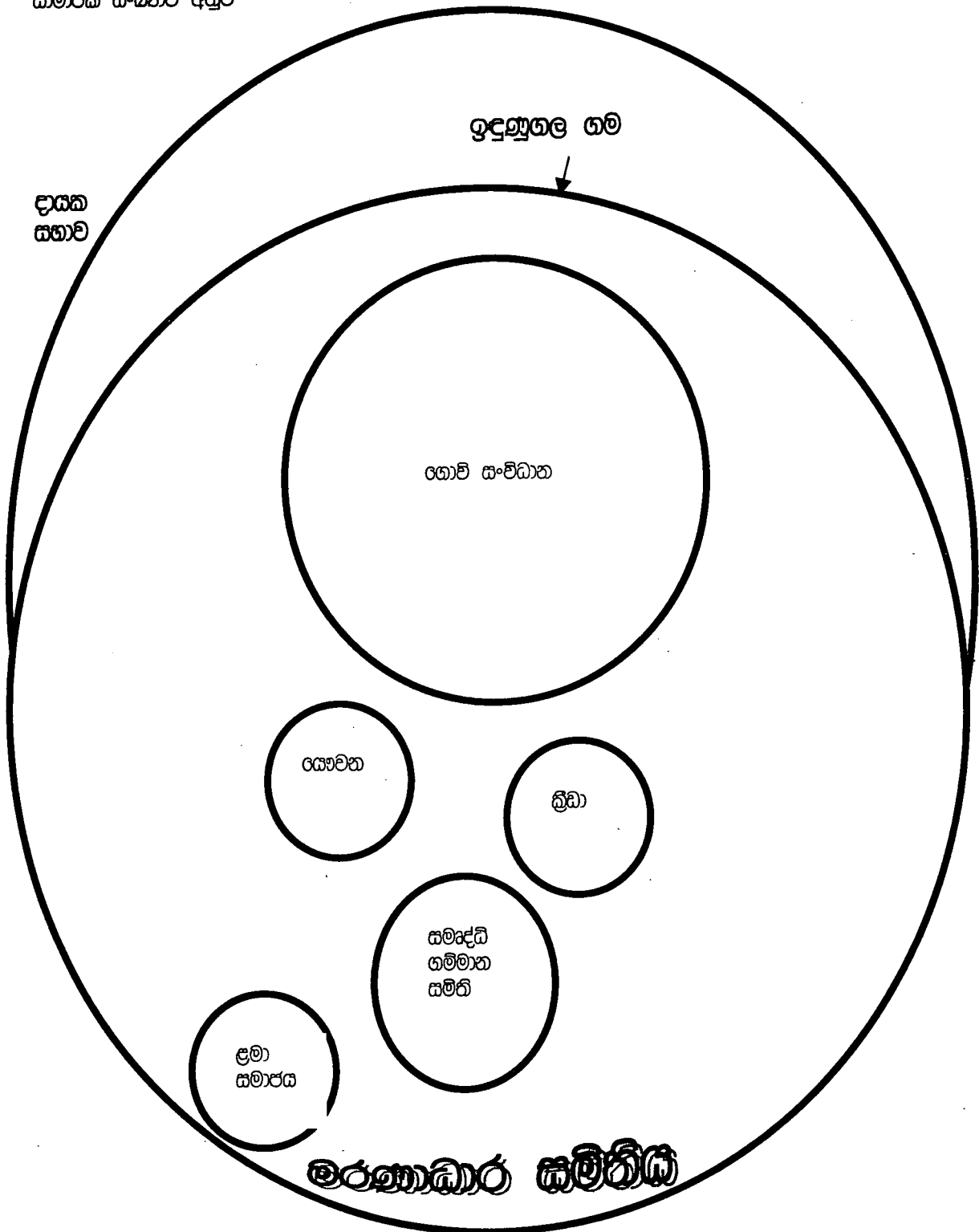
- මරණාධාර සමිතිය
- ගොවි සංවිධානය
- සමෘද්ධි ගම්මාන සමිතිය
- දායක සභාව
- ක්‍රීඩා සමිතිය
- යෞවන සමිතිය
- ළමා සමාජය

ගමෙහි වැසියන් සඳහන් කළ පරිදි ඉහත ප්‍රජා සංවිධාන මගින් ගමට සිදුවන බලපෑමේ ප්‍රමාණය අනුව අනු පිළිවෙළට ස්ථානගත කර ඇත. මෙය අංක 5 වෙන් රූප සටහන මගින්ද ඉදිරිපත් කර ඇත. මේ අනුව ගමට වැඩිම සේවාවක් සිදුවන්නේ මරණාධාර සමිතියෙනි. විශේෂයෙන්ම අවමංගල අවස්ථාවකදී ප්‍රමුඛව කටයුතු කිරීම මරණාධාර සමිතිය මගින් සිදුවේ. ඉන් ඔබ්බට ගොස් ණය පහසුකම් වැනි සේවාවන්ද සාමාජිකත්වයට ලබාදෙයි. මරණාධාර සමිතිය මාර්ගයෙන් බලපෑම් කර තිත්‍යාණුකූල නොවන මත් පැන් ව්‍යාපාර වැනි දේද ගමින් යම්තාක් දුරට ඇත් කිරීමේ හැකියාව ලැබී තිබේ.

ඉදුණුගල ගම්මානය කෘෂිකාර්මික ගම්මානයක් බැවින් ගොවි සංවිධානය මගින් විශාල සේවාවක් ගමට සිදුවෙයි. විශේෂයෙන්ම වැව් යටතේ වගා සිදුවන කාල වකවානු තීරණය කිරීම හා කෘෂි කේෂත්‍රයේ ගොවීන් මුහුණපාන ගැටළු සඳහා රජයේ නිලධාරීන් සමග ගනුදෙනු කිරීමේ කාර්යභාරය ගොවි සංවිධානයට අයත් වේ. සමෘද්ධි ගම්මාන සමිතිය මගින් සමෘද්ධිලාභීන් ඒකරාශී කිරීමත් ඔවුන් ඉතිරි කිරීමේ පුරුදු වෙත යොමු කිරීම හා ප්‍රජා සහභාගීත්ව වැඩ සටහන් සඳහා යොමු කිරීමත් සිදුවේ. දායක සභාව මගින් විහාරස්ථානය මුල්කරගනිමින් අධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය සඳහා විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක වන අතර ක්‍රීඩා හා යෞවන සමිති මගින් තරුණ කොටස් ඒකරාශී කිරීමත් ඔවුන් ගම්මානයේ ඉදිරි දියුණුව සඳහා යොමුකිරීමත් අපේක්ෂා කෙරේ.

ඉදුණුගල ගමෙහි ඇති ඒ ඒ ප්‍රජා සංවිධානවල, සාමාජිකත්වය බෙදී ඇති ආකාරය අංක 3 හා සාමාජිකත්වයේ ප්‍රමාණයන් අනුව වර්ග කර දැක්වීම අංක 4 වෙන් රූප සටහන් මගින් ඉදිරිපත් කෙරේ.

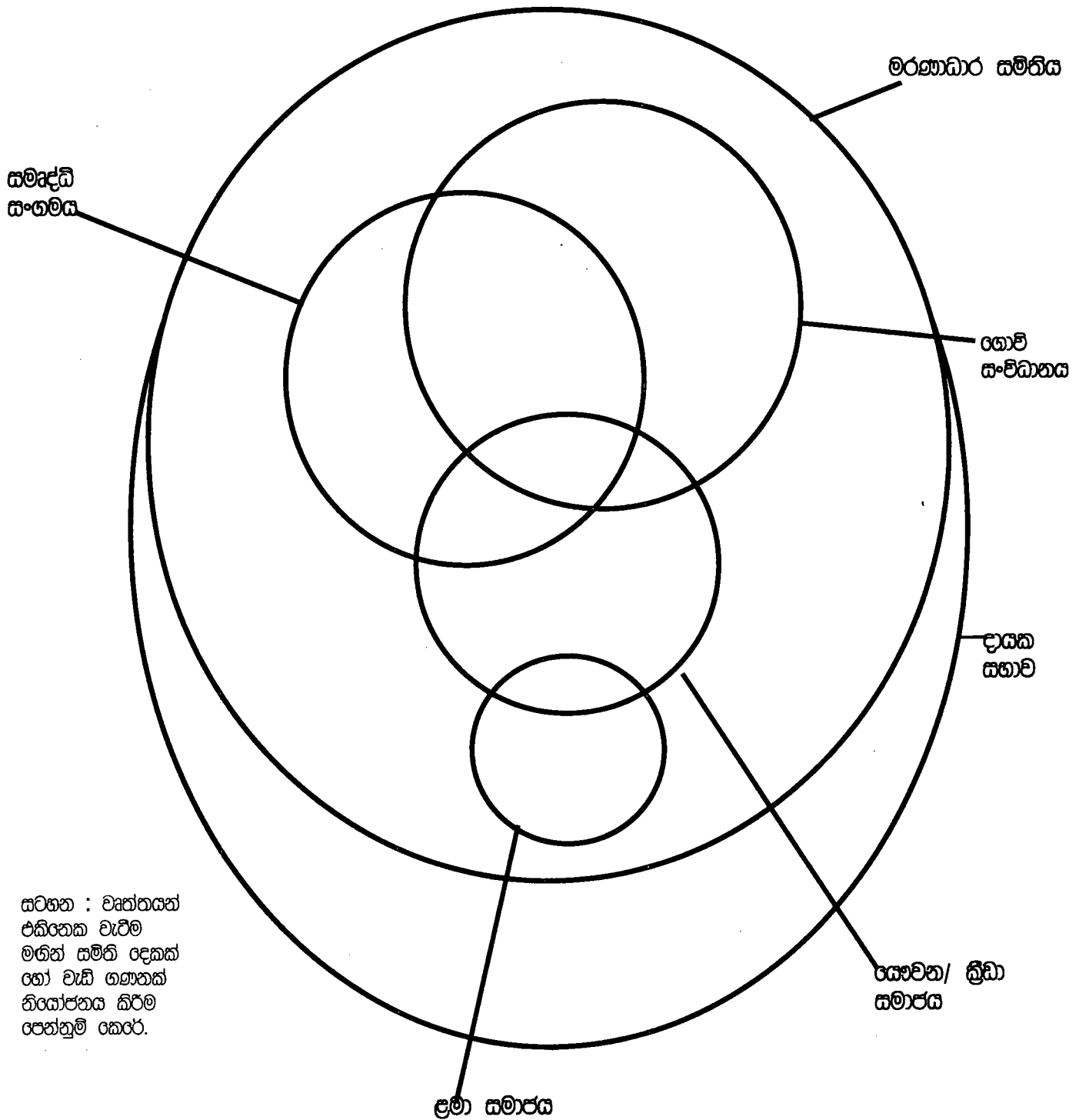
වෙත් රූප සටහන් අංක 03
 ගම්බද පිරිවි සවේච්ඡා සංවිධාන දැක්වෙන වෙත් රූප සටහන
 සාමාජික සංවිච්චා අනුව

සටහන : වෘත්තයේ ප්‍රමාණයෙන් සාමාජිකත්වයේ තරම පෙන්වුම් කෙරේ. දායක සභාව තුළ ගමන් පිටත සාමාජිකයින්ද සිටින අතර මරණාධාර සම්බන්ධ තුළ ගමේ සියල්ලෝම සාමාජිකත්වය දරති.

වෙත් රූප සටහන් අංක 04

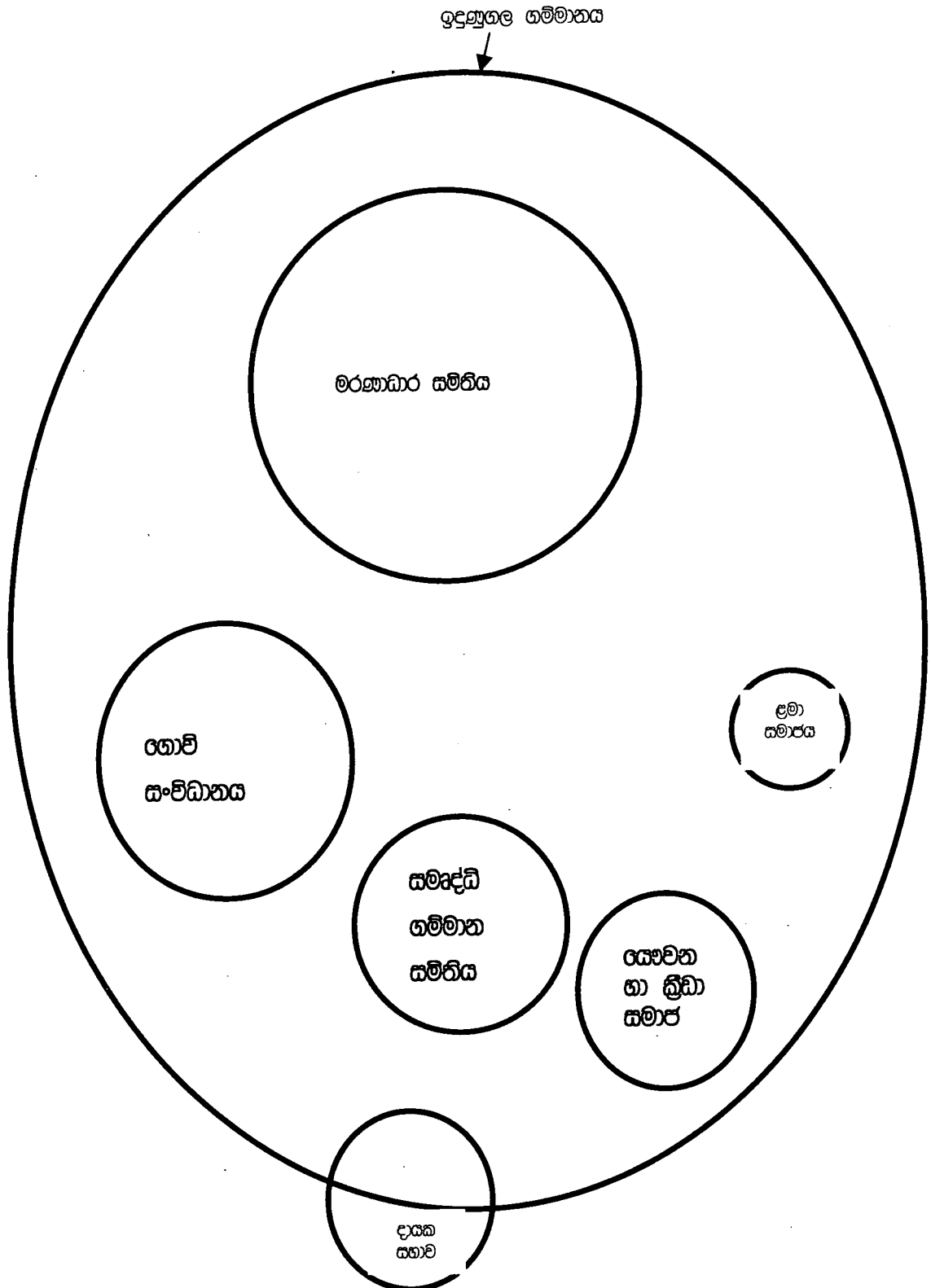
ඉදුනුගල ගම තුළ පිහිටි සමිති සමාගම්වල සාමාජිකත්වය විසිරී ඇති ආකාරය දැක්වෙන වෙත් රූප සටහන

සටහන : වෘත්තයන් එකිනෙක වැරදීම මගින් සමිති දෙකක් හෝ වැඩි ගණනක් නියෝජනය කිරීම පෙන්නුම් කෙරේ.

රූප සටහන් අංක 05

ගෞරී පිහිටි සංවිධානවලින් ගමට කෙරෙන බලපෑම දැක්වෙන වෙනත් සටහන

සටහන : වෘත්තයේ ප්‍රමාණයෙන් ගමට ඇති බලපෑමේ ස්වරූපය පෙන්වුම් කෙරේ.

3.10 ප්‍රාදේශීය සේවා සපයන අයාතන හා ඉන් ගමට ඇති බලපෑම

ගම තුළ හා ඉන් පිටත පිහිටි ගමට සේවා සපයන ප්‍රාදේශීය ආයතන කිහිපයක් හඳුනාගත හැකිය. එනම්.

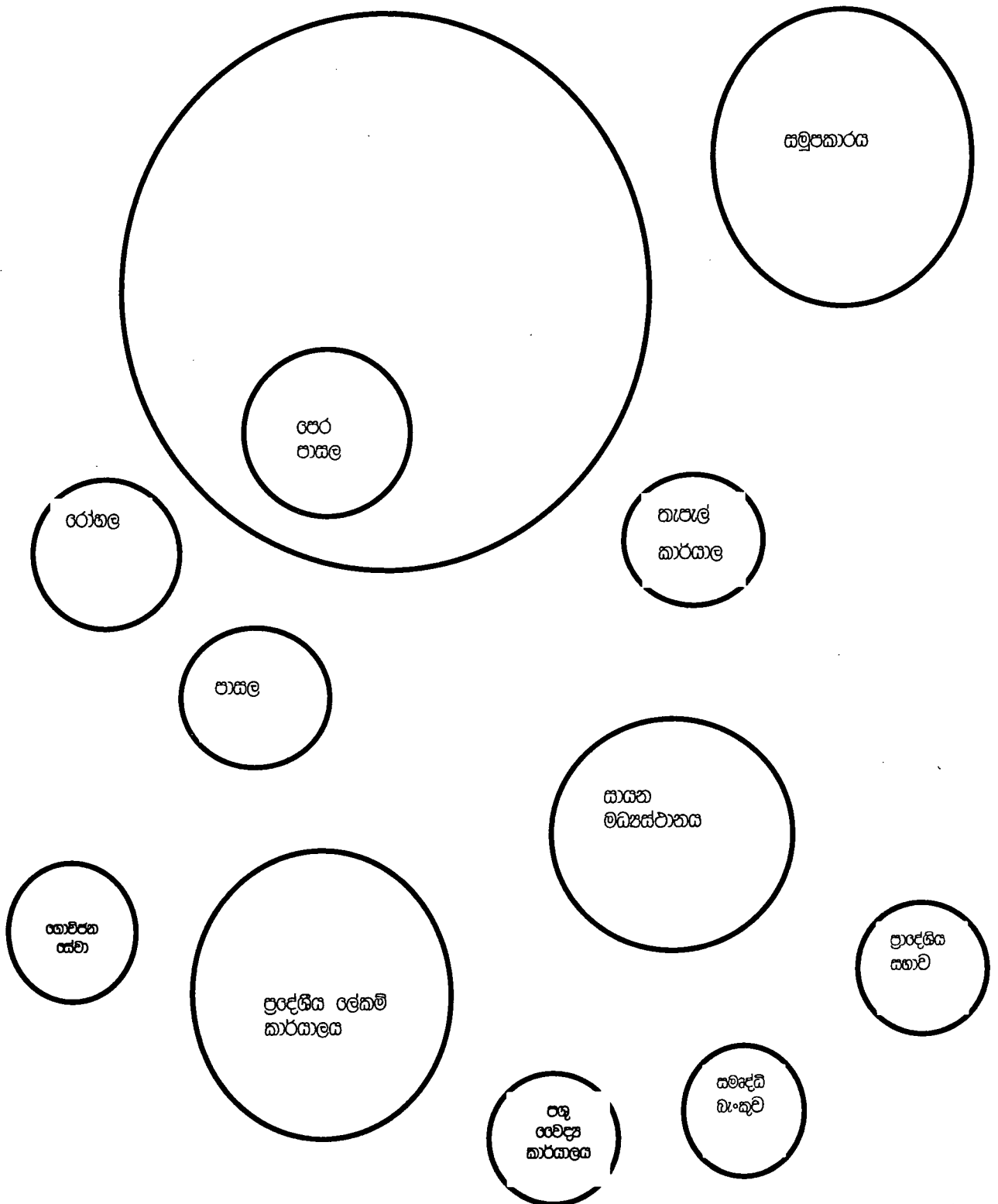
- ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය
- ප්‍රාදේශීය සභාව
- ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය
- පාසැල
- රෝහල
- සමුපකාරය
- සායන මධ්‍යස්ථානය
- තැපැල් කාර්යාලය
- පෙර පාසැල
- සමෘද්ධි බැංකුව
- පශු වෛද්‍ය කාර්යාලය

මෙකී ආයතනවලින් ගමට සිදුවන සේවාවේ ප්‍රමාණය වෘත්තයේ ප්‍රමාණයෙන් හා දුර ප්‍රමාණය අනුව ගමෙන් ඇත්වන ආකාරයට පහත වෙන් රූප සටහන මගින් නිරූපනය වේ.

රූප සටහන් අංක 06

ප්‍රාදේශීය සේවා සපයන ආයතනවලින් ගම්ව කෙරෙන බලපෑම පෙන්වුම් කෙරෙන
වේග රූප සටහන

ඉදුණුගල ගම්මානය

3.11 කාල රේඛාව

වර්ෂය	විශේෂ සිදුවීම්
1800	කුරුණෑගල රාමුකුල ප්‍රදේශයෙන් පවුල් 03ක් පැමිණ ගම තුළ පදිංචි වීම.
1920	වලගම්බා රජ දවස සිට පැවති පැරණි විහාරස්ථානය අළුත්වැඩිතාව
1930	මාට්-ගම වැව සෑදීම
1940	ගම තුළ පවුල් 15-16 දක්වා වර්ධනය වීම, ගම හරහා ප්‍රධාන පාර ඉදිවීම.
1950	දම්පැලැස්ස සිට අනුරාධපුර ප්‍රධාන මාර්ගයට හරස් පාරක් ඉදිවීම.
1970	මාට්-ගම වැව ප්‍රතිසංස්කරණය. උල්පත් වැව ඉදිකිරීම.
1980	සාමාජිකයින් 13 දෙනෙකුගේ මූලිකත්වයෙන් මරණාධාර සමිතිය ආරම්භ වීම. ගොඵි සංවිධානය පිහිටුවීම
1994	ගමේ ප්‍රජා ශාලාව ඉදිවීම
2004	ගමේ ප්‍රධාන පාරෙන් කොටසකට තාර දැමීම.

- ඉඩම් පිටු ගල/ගලකලාව
 ○ ඉඩම්
 ශ්‍රී ලංකා/ඉඩම්
 ■ කුඩා ගොඩනැගිලි
 ▲ - පුරාණකලාව
 = මාර්ග
 --- කුඩා මාර්ග

ඉඩම්/පුරාණකලාව

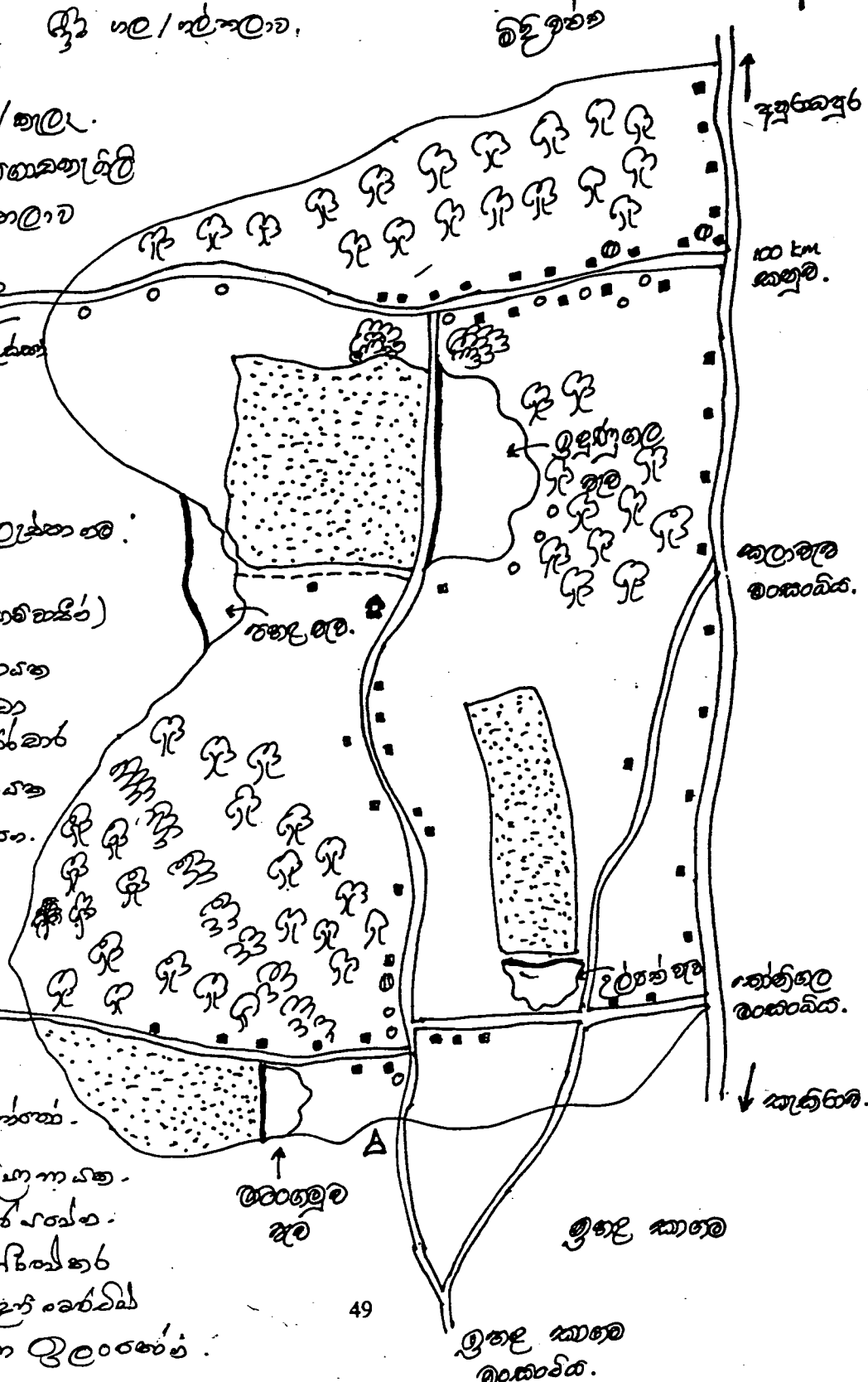
ඉඩම්/පුරාණකලාව

ඉඩම්/පුරාණකලාව (ගම්මානයේ)

1. D.M.A. පුරාණකලාව
2. P.B. ඉඩම්/පුරාණකලාව
3. B.M. ඉඩම්/පුරාණකලාව
4. පුරාණකලාව
5. S.M. ඉඩම්/පුරාණකලාව

ඉඩම්/පුරාණකලාව

- D.M.k.H. පුරාණකලාව
 W.P. ඉඩම්/පුරාණකලාව
 W.M.S.k. ඉඩම්/පුරාණකලාව
 B.M.A. ඉඩම්/පුරාණකලාව
 H.M. ඉඩම්/පුරාණකලාව

3.12. ඉදහුගල ගමේ හරස්කඩ වාරිකා සටහන

පහ	වැලි සහිත දුඹුරු පහ	කළුගල	වැලි සහිත දුඹුරු පහ	රතු දුඹුරු	බොරළු	බොරළු මිශ්‍ර රතු දුඹුරු	බොරළු මිශ්‍ර රතු දුඹුරු	බොරළු	බොරළු මිශ්‍ර රතු දුඹුරු	රතු දුඹුරු	වැලි සහිත දුඹුරු පහ	වැලි සහිත දුඹුරු පහ	වැලි සහිත දුඹුරු පහ	වැලි සහිත දුඹුරු පහ
වගා ක්‍රමය	මුඩු කුඹුරු බිම්	-	මිශ්‍ර භෝග සත්ත්ව පාලනය (එළුමල්/හරක්)	පොල් කෙසෙල් කොස් ගල්මල්ල අඹ	ගල්මල්ල ඉපිල් ඉපිල් මුරුත කොස් බෙලි කොහොඹ	පොල් දෙහි අඹ කෙසෙල්	ගස්ඳෙහි එඩරු ලද කැළෑ	කොස් දෙහි දොඩම් අඹ	සෝන් මිරිස් අඹ බඩ ඉරිඟු	තේක්ක කොහොඹ ලද කැළෑ	ගෙවතු	අඟෝපිටි න වගාව	ලද කැළෑ	කුඹුරු
ගැටලු	ජලය හිඟකම	-	ජලය හිඟකම වැසිකිළි නොමැතිකම හා පහසුකම් ලබා ගැනීමේ ගැටළු අලෙවි දුෂ්කරතා	ජලය හිඟකම (ජල මට්ටම <30')	ජලය හිඟකම (ජල මට්ටම 30-35')	1. ජලය හිඟකම (40-45')	ජලය හිඟකම (35-40')	1. අක්‍රමවත් ඉඩම් පරිහරණය	අක්‍රමවත් ඉඩම් පරිහරණය	අක්‍රමවත් ඉඩම් පරිහරණය	ජලය වල් අලි	ජලය විදුලිය මාරුන වල්අලි	වල් අලි	වල් අලි
විසඳුම්	* වැව ප්‍රතිසංස්කරණය * වගා ළිං ඉදිකිරීම * හා පහසුකම් ලබාගත හැකි ආයතන පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම * නිෂ්පාදන මිලදී ගැනීමේ මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම	-	වැව ප්‍රතිසංස්කරණය වගා ළිං ඉදිකිරීම හා පහසුකම් ලබාගත හැකි ආයතන පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම නිෂ්පාදන මිලදී ගැනීමේ මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම	අඩු ජල ප්‍රමාණයකින් වගා කළ හැකි භෝග හඳුන්වාදීම උදා. දෙහි, කජු	එම	එම	එම	අඩු ජල ප්‍රමාණයකින් වගා කළ හැකි භෝග වගාවට මිනිසුන් පෙළඹවීම	එම	එම	අඩු ජල බාරිතා වශයෙන් වගා කළ හැකි භෝග හඳුන්වා දීම	එම	එම	විදුලි වැටී හෝ ස්වභාවික විධික්‍රම ගැටිලිය

3.13. ගමේ ප්‍රමුඛතාගත ගැටළු

1. වැව් ගොඩනිම/සොරොව්වල ජල කාන්දුව
2. වැසිකිලි පහසුකම් නොමැතිකම
3. බිමට ජලය නොමැතිකම
4. වල් අලි හානි
5. වගාවන් සඳහා ජලය නොමැතිකම (වගා ළිං)
6. කෘෂිකාර්මික තාක්ෂණික දැනුම නොමැතිකම
7. ස්වයං රැකියා අවස්ථාවන් නොමැතිකම (කාන්තාවන් හා තරුණයින් සඳහා)
8. විදුලි පහසුකම් නොමැතිකම
9. කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවි අපහසුතා
10. පාසැල් ලබුන් සඳහා ප්‍රවාහන පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවීම
11. ඉඩම් බලපත්‍ර නොමැතිකම.

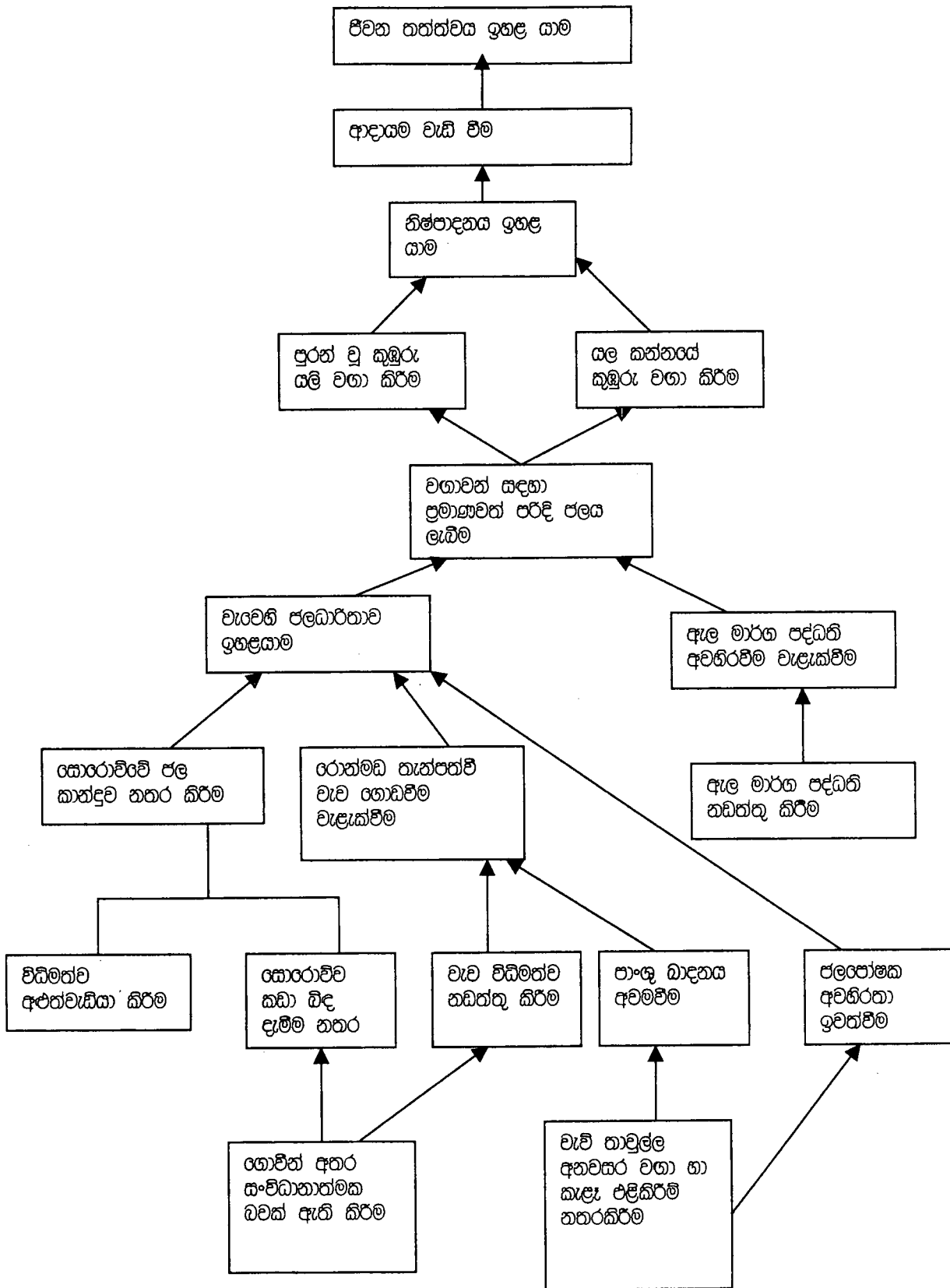
3.14. ගැටළු සඳහා ද්විත්ව යුගල සැසඳුම

ගැටළු අංකය	ගැටළුව
1	වගාවන් සඳහා ජලය නොමැතිවීම (කෘෂි ළිං)
2	බිමට ජලය නොමැතිකම
3	වල් අලි හානි
4	කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවි අපහසුතා
5	කෘෂිකාර්මික තාක්ෂණික දැනුම නොමැතිවීම
6	පාසැල් ලබුන් සඳහා ප්‍රවාහන පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවීම
7	වැව් ගොඩනිම/සොරොව්වල ජල කාන්දුව
8	විදුලි පහසුකම් නොමැතිකම
9	ඉඩම් බලපත්‍ර නොමැතිකම
10	ස්වයං රැකියා අවස්ථා නොමැතිකම
11	වැසිකිලි පහසුකම් නොමැතිකම

ද්විතම යුගල සැකසීම

ගැ.අ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	එකතුව	ප්‍රමුඛතාවය සමාන
1		2	3	1	1	1	7	1	1	1	1	07	04
2			2	2	2	2	7	2	2	2	1/2	8 1/2	02
3				3	3	3	7	3	3	3	11	07	04
4					5	4	7	8	4	10	11	02	09
5						5	7	5	5	5	11	05	06
6							7	8	6	10	11	01	10
7								7	7	7	11	09	01
8									8	10	11	03	08
9										10	11	0	11
10											11	4	07
11												8 1/2	02

3.16. අරමුණු ගත - (දුදුණුගල ගම්මානය)

3.17. ව්‍යාපෘති සැලසුම් න්‍යාසය (Project Planning Matrix)

ගම : ඉදහුගල
 ව්‍යාපෘති : ඉදහුගල වැව ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම

Narrative Summary සාරාංශය	Objectively Verifiable Indicator තහවුරු කරගැනීමේ දර්ශක	Means of Verification තහවුරුව	Assumptions and risks උපකල්පන හා අවධානම
<p>ප්‍රධාන අරමුණු (Development Goal) ඉදහුගල ගම්වැසියන්ගේ ජීවිත තත්ත්වය නගා සිටුවීම</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. සමෘද්ධි ප්‍රවීණතාව 40 සිට 20 දක්වා අඩුවීම 2. අර්ධ නිවාස 31 ස්ථිර නිවාස බවට පත්වීම හා තාවකාලික නිවාස 2 ස්ථිර නිවාස වීම 3. විදුලිය සහිත නිවාස 52 සිට 70 දක්වා වර්ධනය වීම 	<ol style="list-style-type: none"> 1. සමෘද්ධි ප්‍රගති ඇගයීම් 2. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල වාර්තා 3. මධ්‍ය කාලීන ව්‍යාපෘති ඇගයීම් වාර්තා 	<ol style="list-style-type: none"> 1. දේශපාලන අස්ථාවරභාවය 2. මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන ලබා ගැනීමේ අපහසුතාව (Cost benefit ratio අනුව)
<p>Immediate Objections කෙටි කාලීන අරමුණු 1. යල හා මහ කන්ත වගා කිරීම 2. වගා බිම් ප්‍රමාණය වැඩි වීම (අතිරේක භෝග) 3. වී වගා බිම් ප්‍රමාණය වැඩි වීම 4. මිරිදිය මසුන් වගාව ආරම්භ කිරීම</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. යල කන්තයේ අතිරේක ආහාර භෝග 0 සිට අක්කර 10ක් වගා වීම 2. වගාබිම් ප්‍රමාණය අක්කර 12 සිට අක්කර 20 දක්වා වැඩිවීම 3. මිරිදිය මසුන් කි.ග්‍රෑම් 400 ක් වාර්ෂික අස්වැන්න ලැබීම 	<p>කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රගති වාර්තා කෘෂිකර්ම කමිටු වාර්තා</p>	<p>දේශගුණික බලපෑම්</p>
<p>Out Put - ප්‍රථම වැටී පල ධාරිතාවය වැඩිවීම</p>	<p>අක්කර අඩි 5ක ප්‍රමාණයකින් වැටී පල ධාරිතාවය වැඩි වීම</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. කෘ.දෙ. වාර්තා 2. ගො.සෙ.දෙ. වාර්තා 	<p>දේශගුණික බලපෑම්</p>
<p>Activities - ක්‍රියාකාරකම් ඉදහුගල වැව 1. රොක්මඩ ඉවත් කිරීම 2. වාන අච්චවැසියා කිරීම (ඉස්සීම) 3. කොරුවේ ප්‍රතිසංස්කරණය (පල කැන්දව) 4. ඇල පද්ධතිය අලුත්වැසියා කිරීම 5. වැව් රක්ෂිතයේ වන වගාව</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ඉවත්කළ රොක්මඩ ප්‍රමාණය 2. පිරිවන ඉස්සු ප්‍රමාණය 3. ප්‍රතිසංස්කරණය කළ කොරුවේ 4. අච්චවැසියා කල ඇල මාර්ගය 5. සිටවූ පැළ සංඛ්‍යාව 	<ol style="list-style-type: none"> 1. කෘ.දෙ. වාර්තා 2. ප්‍රා.ලේ. කාර්යාල වාර්තා 3. ගො.සෙ. දෙ. වාර්තා 4. ව්‍යාපෘති ප්‍රගති වාර්තා 	<ol style="list-style-type: none"> 1. මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන ලැබීම 2. දේශපාලන ස්ථාවර බව 3. දේශගුණික සාධක
<p>Inputs - යෙදවුම් අමුද්‍රව්‍ය (වැලි, ගල්, සිමෙන්ති etc) යන්ත්‍ර යන්ත්‍ර - වැකටර පුහුණු හා නුපුහුණු ශ්‍රමය ප්‍රතිලාභීන්ගේ ශ්‍රම දායකත්වය වෙනත් ආයතනවල සහාය (ප්‍රා.ලේ. වාර් මාර්ග පළාත් සභාව)</p>	<p>තාක්ෂණ නිලධාරියකු විසින් මෙම එක් එක් අංශ සඳහා සකසනු ලබන වාර්තා</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. කෘ.දෙ. වාර්තා 2. ප්‍රා.ලේ. කාර්යාල වාර්තා 3. ගො.සෙ. දෙ. වාර්තා 4. ව්‍යාපෘති ප්‍රගති වාර්තා 	

ඇමුණුම අංක 01

ක්ෂේත්‍ර අභ්‍යන්තර පැවැත්වූ ගම්මාන අනුව සහභාගීවුවන්ගේ නාම ලේඛනය

ප්‍රායෝගික පුහුණුවට සහභාගීවුවන්ගේ නාම ලේඛනය	
ගැටළුවල ගම්මානය	ඉදුණුගල ගම්මානය
පුහුණුවෙහි	
1. ඩී.එම්.කිරිඳිගණි මයා	1. ඩබ්.එම්.එම්.කේ. විරසේකර මිය
2. ඩී.එම්.කේ.ඩී.දිසානායක මයා	2. ටී.ඩී. මාලා රමනලතා මෙහෙවිය
3. සේන සමරසිංහ මයා	3. අයි.කේ. විජේසිංහ මයා
4. කේ.පී. සිරිබදදෙන මයා	4. එම්.එම්.ජේ.ඉලංකෝත් මැණිකේ
5. එන්.එස්.ඩබ්.නවරත්න මයා	5. ජේ.එම්.සු.කේ. ජයසේකර මයා
6. එ.එම්.ආර්.එස්.එ.අධිකාරී මයා	6. සු.පී.ආර්. ආරිසරත්න මයා
7. එම්.ඩබ්.එම්.එස්.ආර්. ජයරත්න මයා	7. එස්. ඇපාසිංහ මයා
8. දුමින්දු නමල්පෙරුම මයා	8. ඩී.එම්.එ. නන්දනී මෙන්ඩිස් මිය
9. මුදිතා ජයතිලක මිය	9. ඩබ්.එල්.දිසානායක මයා
10. ආර්.ඩබ්.ගුනවර්ධන මයා	10. එල්.එම්.එ. පෙරේරා මයා
11. නයනා රංජනී උසවර්ධන මෙහෙවිය	11. ආර්. සේනක ද සොයිසා මයා
12. ඩී.එම්.ඥානපාල මයා	12. එම්.එම්. එම්. දිසානායක මයා
	13. සුමත් ජයසේන මයා
සම්පත් දායකයින්	
1. අයි. ආර්. පෙරේරා මයා	1. ආචාර්ය ඩබ්.පී. ජයසේන මයා
2. ආචාර්ය පී.එම්. හේනේගෙදර මයා	2. ආචාර්ය ඩබ්.එම්.පී.බී.ගිරාගම මයා
3. ආර්.එල්.එන්. ජයතිස්ස මයා	3. ජේ.කේ.එම්.ඩී. චන්ද්‍රසිරි මයා
4. එම්.කේ.එන්. දුමයන්ති මෙහෙවිය	4. එන්.පී.පී.සමන්ත මයා
5. ඩබ්.එම්. දුමින්දු ප්‍රියදර්ශන මයා	
පහසුකම් සපයන්නන්	
1. එන්.එන්.එ. ද සිල්වා මයා	1. එල්.පී.ආරිසරත්න මයා
2. සන්ධ්‍යා සේනානායක මිය	2. ප්‍රංචිඳිගණි මයා

ඇමුණුම් අංක 02

පුහුණු වැඩසටහනෙහි පසු ඇගයුම

1. පාඨමාලාවට සහභාගී වීම තුළින් අපේක්ෂිත සාධකයන්ට ළඟා වූ පුහුණුවෑහීන්ගේ ප්‍රතිශතය

සාධකය	ප්‍රතිශතය
සහභාගීත්ව සැලැස්වී සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ පවතින දැනුම වර්ධනය කරගැනීම	20
ව්‍යාපෘති සැලැස්වීකරණය පිළිබඳ දැනුම වර්ධනය කරගැනීම	12
සහභාගීත්ව ගැමි විමසුම සහ කඩිනම් ගැමි විමසුම සම්බන්ධ වැඩිමනක් දැනුමක් ලබා ගැනීම	08
ග්‍රාමීය සැලැස්වීකරණය පිළිබඳ දැනුම තව්කරණය කිරීම	00
මහජනතාවගේ අදහස් සහ අවශ්‍යතාවන් හඳුනාගෙන ඒ ආශ්‍රිතව ඔවුන්ගේ ගැටළු විසඳීමට හුරුවීම	16
ප්‍රායෝගික දැනුම තුළින් ග්‍රාමීය සංවර්ධන සැලැස්වීකරණ ක්‍රම සම්බන්ධ අධ්‍යයනය	24
ප්‍රතිචාරයක් නොමැත	20
එකතුව	100

2. පුහුණුවෑහීන්ගේ අපේක්ෂිත සාධක සපුරාගැනීමේ ප්‍රතිශතය

සාධක සපුරාගැනීමේ මට්ටම	ප්‍රතිශතය
ඉතා හොඳයි	04
සැහීමකට පත්විය හැක	68
මධ්‍යස්ථයි	08
සැහීමකට පත්විය නොහැක	00
ප්‍රතිචාරයක් නොමැත	20
එකතුව	100

3. පුහුණු පාඨමාලාවේ ප්‍රතිලාභ පිළිබඳව පුහුණුවෑහීන්ගේ ප්‍රතිචාරය

ප්‍රතිචාරය	ප්‍රතිශතය
ඉතාමත්ම ඉහළයි	20
ඉතා හොඳයි	20
ඉහළයි	40
ප්‍රතිලාභයක් නොමැත	00
කොහෙත්ම ප්‍රතිලාභයක් නොමැත	00
ප්‍රතිචාරයක් නොමැත	20
එකතුව	100

4. පුහුණු වැඩසටහනේ විවිධ පැති පිළිබඳව පුහුණුවලාභීන්ගේ ඇගයීම

	ඉතාම හොඳයි	ඉතා හොඳයි	හොඳයි	නරකයි	ඉතා නරකයි	ප්‍රතිචාරයක් නොමැත	එකතුව
භාෂා භාවිතය	12	36	32	00	00	20	100
පුහුණු ක්‍රමවේද දේශන සඳහා	04	56	20	00	00	20	100
වූ කාලය	04	12	40	24	00	20	100

5. පුහුණු වැඩසටහනේ පහසුකම් පිළිබඳව පුහුණුවලාභීන්ගේ ප්‍රතිචාරය

	ඉතාමත්ම හොඳයි	ඉතා හොඳයි	හොඳයි	නරකයි	ඉතා නරකයි	ප්‍රතිචාරයක් නොමැත	එකතුව
පාඨමාලා සංවිධානය	08	56	16	00	00	20	100
නැවතීමේ පහසුකම්	08	36	36	00	00	20	100
ආහාරපාන	04	32	44	00	00	20	100

6. සමස්ත පුහුණු පාඨමාලාව සම්බන්ධව පුහුණුවලාභීන්ගේ ඇගයීම

ඉතාමත්ම හොඳයි	08
ඉතා හොඳයි	24
හොඳයි	48
නරකයි	00
ඉතා නරකයි	00
ප්‍රතිචාරයක් නොමැත	20
එකතුව	100

7. පුහුණු පාඨමාලාවෙහි දුර්වලතා

පුහුණුවලාභීන් සඳහන් කළ සාධක	ප්‍රතිශතය
සමස්ත පාඨමාලාව සඳහා වෙන්කළ කාලය ප්‍රමාණවත් නොවීම	36
දේශන සඳහා වෙන්කළ කාලය ප්‍රමාණවත් නොවීම	04
ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන වාර්තා සඳහා වෙන්කළ කාලය ප්‍රමාණවත් නොවීම	12
අප ආයතනය ඉතා දුර්වල/නිරවද්‍ය පිහිටීම	04
ප්‍රතිචාරයක් නොමැත	44
එකතුව	100

8. පුහුණු පාඨමාලාව තවත් එළොයි කිරීම සම්බන්ධව පුහුණුලාභීන්ගේ අදහස්

අදහස්	ප්‍රතිශතය
පාඨමාලාව පැවැත්වෙන දින ගණන වැඩි කිරීම	36
ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා වූ කාලය වැඩිකිරීම	04
සමස්ත පාඨමාලාව තෝරාගත් ගම්මානයක නතරව පැවැත්වීම	16
ප්‍රතිචාරයක් නොමැත	44
එකතුව	100

ඇමුණුම් අංක 03

පුහුණුලාභීන්ගේ නම් සහ ලිපිනයන්

නම	තනතුර/ආයතනය	ලිපිනය/ දුරකථන අංකය
1.ඩී.එම්.කීර්තිශ්‍රී මහා	විෂයානුබද්ධ නිලධාරී	පළාත් නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, උතුරු මැද පළාත, අනුරාධපුරය 025-2224841
2.ඩී.එම්.කේ.ඩී.දිසානායක මහා	විෂයානුබද්ධ නිලධාරී	පළාත් නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, උතුරු මැද පළාත, අනුරාධපුරය 025-2224841
3.සේන සමරසිංහ මහා	කෘෂි සංවර්ධන නිලධාරී	ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය, හිඟුරක්ගොඩ 027-2246197
4.කේ.පී. සීරිබද්දන මහා	සහකාර කොමසාරිස්	ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, පොළොන්නරුව 027-2222183
5.එන්.එස්.ඩබ්.නවරත්න මහා	සංවිෂය නිලධාරී	හෙක්ටර් කොඩ්ලකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය 011-2696981
6.එ.එම්.ආර්.එස්.ඒ.අධිකාරී මහා	සහකාර කොමසාරිස්	උඩරට ගැමි පුනරුත්ථාපන දෙපාර්තමේන්තුව, ගැටගොඩ, පේරාදෙණිය 081-2388596
7.එම්.ඩබ්.එම්.එස්.ආර්. ජයරත්න මහා	සමෘද්ධි කළමනාකරු	කෘෂිකාර්මික අංශය, සමෘද්ධි අධිකාරිය, 4 වන මහල, සෙත්තිරිපාය, ඔත්තරමුල්ල 011-2869824
8.දුමින්ද නලලපෙරුම මහා	සමෘද්ධි කළමනාකරු	කෘෂිකාර්මික අංශය, සමෘද්ධි අධිකාරිය, 4 වන මහල, සෙත්තිරිපාය, ඔත්තරමුල්ල 011-2869824

9. මුද්‍රිතා ජයතිලක මිය	මෙහෙයුම් නිලධාරී	හදුබිම අධිකාරිය, ගන්නොරුව, ජේරාදෙනිය 081-2388107
10. අර්.ඩබ්.ගුනවර්ධන මයා	සත්ව සංවර්ධන නිලධාරී	හදුබිම අධිකාරිය, ගන්නොරුව, ජේරාදෙනිය 081-2388107
11. කයනා රංජනී උසස්වර්ධන මෙහෙවිය	මෙහෙයුම් නිලධාරී	පළාත් නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, උතුරු මැද පළාත, අනුරාධපුරය 025-2224841
12. ඩී.එම්. ඥානපාල මයා	තේවාසික ව්‍යාපෘති කළමනාකරු, කවුඩුල්ල	කවුඩුල්ල වැව ව්‍යාපෘතිය, මැදිරිගිරිය 027-2248339
13. ඩබ්.එම්.එස්.කේ. විරසේකර මිය	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	පළාත් නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, උතුරු මැද පළාත, අනුරාධපුරය 025-2224841
14. ඩී.ඩී. මාලා රමණලතා මෙහෙවිය	මෙහෙයුම් නිලධාරී	පළාත් නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, උතුරු මැද පළාත, අනුරාධපුරය 025-2224841
15. අයි.කේ. විජේසිංහ මයා	කෘෂිකර්ම උපදේශක	පළාත් නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, උතුරු මැද පළාත, අනුරාධපුරය 025-2224841
16. එම්.එම්.ජේ.දුලංකාත් මැණිකේ මිය.	විෂයානුබද්ධ නිලධාරී	ව්‍යාපෘති හා පුහුණු අංශය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, ජේරාදෙනිය 081-2388388
17. ජේ.එම්.දු.කේ. ජයසේකර මයා	සහකාර කොමසාරිස්	ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, මොණරාගල 055-2276115
18. දු.පී.ආර ආරියරත්න මයා	සහකාර කොමසාරිස්	ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, කුරුණෑගල 037-222548
19. එස්. ඇපාසිංහ මයා	සංව්‍යාජ නිලධාරී	හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය, 011-2696981
20. ඩී.එම්.එ. නන්දනී මෙන්ඩිස් මිය	සම්පද්ධි කළමනාකරු	කෘෂිකාර්මික අංශය, සම්පද්ධි අධිකාරිය, 4 වන මහල, සෙත්සිරිපාය, බත්තරමුල්ල 011- 2869824

21.ඩබ්.එල්.දසානායක මයා	සමෘද්ධි කළමනාකරු.	කෘෂිකාර්මික අංශය, සමෘද්ධි අධිකාරිය, 4 වන මහල, සෙත්සිරිපාය, බත්තරමුල්ල 011-2869824
22.එල්.එම්.ඒ. පෙරේරා මයා	වැඩබලන කොට්ඨාස කළමනාකරු (සැලැකුම්)	දකුණු සංවර්ධන අධිකාරිය, 14,A අකුරැස්ස පාර, නුපේ, මාතර 041-2229087
23. ආර්. ජේතක ද සොයිසා මයා	සමෘද්ධි කළමනාකරු.	කෘෂිකාර්මික අංශය, සමෘද්ධි අධිකාරිය, 4 වන මහල, සෙත්සිරිපාය, බත්තරමුල්ල 011-2869824
24 එච්.එම්. එච්. දිසානායක මයා	නේවාසික ව්‍යාපෘති කළමනාකරු.	මින්නේරිය, හිඟුරක්ගොඩ 025-80683
25. සුමිත් ජයසේන මයා		වාරි කළමනාකරණ අංශය, 230, වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, බෞද්ධාලෝක මාවත, කොළඹ 07 011-2580683

වැඩසටහනෙහි සම්පත් දායකයන් :

නම	තනතුර	ආයතනය/ අංශය
1. ජේ.කේ.එම්.ඩී. චන්ද්‍රසීර් මහා	අධි පර්යේෂක හා අංශ ප්‍රධාන, (පුහුණු වැඩසටහනෙහි සම්බන්ධීකරණ නිලධාරී)	කෘෂි ප්‍රතිපත්ති හා ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අංශය, හෙ.කො.ගො.ප.පු.ආයතනය
2. ආචාර්ය ඩබ්.පී. ජයසේන	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, පර්යේෂණ	හෙ.කො.ගො.ප.පු.ආයතනය
5. ආචාර්ය ඩී. ගමගේ	අධි පර්යේෂක	අලෙවි, ආහාර ප්‍රතිපත්ති හා කෘෂි ව්‍යාපාර අංශය, හෙ.කො.ගො.ප.පු.ආයතනය
4. ආචාර්ය ඊ.එම්. හේනේගෙදර	අධි පර්යේෂක	කෘෂි ප්‍රතිපත්ති හා ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අංශය, හෙ.කො.ගො.ප.පු.ආයතනය
3. ආචාර්ය ඩබ්.එම්.පී.ඩී. ශිරාගම	අධි පර්යේෂක හා අංශ ප්‍රධාන	වාරි ජල කළමනාකරණ සහ ගොවිජන සම්බන්ධතා අංශය, හෙ.කො.ගො.ප.පු.ආයතනය
6. අයි.ආර්. පෙරේරා මහා	අධි පර්යේෂක	මානව සම්පත් සංවර්ධන හා පුහුණු කිරීමේ අංශය, හෙ.කො.ගො.ප.පු.ආයතනය
7. ආර්.එල්.එන් ජයතිස්ස මහා	පෞද්ගල පර්යේෂණ නිලධාරී	කෘෂි ප්‍රතිපත්ති හා ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අංශය, හෙ.කො.ගො.ප.පු.ආයතනය
8. ආර්.එම්.ආර්. ඩයාඩාර මහා	සහාය අධි පර්යේෂක හා අංශ ප්‍රධාන	මානව සම්පත් සංවර්ධන හා පුහුණු කිරීමේ අංශය, හෙ.කො.ගො.ප.පු.ආයතනය
9. ආර්.එම්.පී.කේ.ඩී. රත්නායක මහා	පෞද්ගල පර්යේෂණ නිලධාරී	කෘෂිකාර්මික හා පාරිසරික සම්පත් සංවර්ධන අංශය
10. එන්.පී.පී. සමන්ත මහා	පර්යේෂණ නිලධාරී	කෘෂි ප්‍රතිපත්ති හා ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අංශය, හෙ.කො.ගො.ප.පු.ආයතනය
11. එම්.කේ.එන්. දුමයන්ති මෙහෙයවිය	පර්යේෂණ නිලධාරී	කෘෂි ප්‍රතිපත්ති හා ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අංශය, හෙ.කො.ගො.ප.පු.ආයතනය
12. ඩබ්.එම්.ඩී. ප්‍රියදර්ශන මහා	පර්යේෂණ නිලධාරී	කෘෂි ප්‍රතිපත්ති හා ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අංශය, හෙ.කො.ගො.ප.පු.ආයතනය